

FAŞİZME, EMPERYALİZME, FEODALİZME, ŞOVENİZME VE HER TÜR DEN GERİCİLİĞE KARŞI

PARTİZAN

TEMMUZ 2001

Sayı: 38

Aylık Siyasi Dergi

FİYATI: 1.000.000 TL (KDV dahil)

ISSN: 1303-0078

Yeniği inşa etmenin dinamiği!

Tarihi yazan kitlelerdir!

UMUT YAYIMCILIK VE BASIM SANAYİ LTD. ŞTİ

Yönetim yeri: Gureba Hüseyin Ağa Mah.
İmam Murat Sok. No:23/2
Aksaray-Fatih/İSTANBUL.
Tel: (0212) 521 34 30, 531 48 53
FAKS: (0212)621 61 33
Genel Yayın Yönetmeni: **Memik HOROZ**
Sahibi ve Yazışleri Müdürü: **Barış AÇIKEL**
Baskı: Kayhan Matbaası

ISSN. 1303-0078

email:

umutyayimcilik@superonline.com

BÜROLAR

◆ **KARTAL:** HAMAM SOK. DEMİRLİ İŞHANI NO:
57/14 KARTAL, TELEFAKS: (0216) 306 16 02
Cep:0535 820 33 96

◆ **ANKARA:** NECATİBEY CAD. NO: 66/4 MALTEPE,
TELEFAKS: (0312) 231 77 05 Cep: 0543 362 53 60

◆ **İZMİR:** GAZİOSMANPAŞA BULVARI, KOÇAŞ
İŞHANI NO: 87, DAİRE:318 KONAK, TELEFAKS:
(0232) 441 93 09 Cep:0535 310 31 84

◆ **MALATYA:** DABAKHANE MAHALLESİ,
BOZTEPE CAD., BABACAN İŞHANI NO:9
KAT:1/16 MALATYA TEL: (0422) 325 78 13
Cep: 0535 314 36 70

◆ **BURSA:** GÜMÜŞÇEKEN CAD. ERKMEN
İŞHANI, NO:7/21, HEYKEL, TEL: (0224) 224 09 98
Cep:0535 975 65 32

◆ **SAMSUN:** KALE MAH., YUSUF KEFELİ
İŞHANI, KAT: 6, NO: 9 , TEL: (0362) 435 64 57
Cep: 0535 454 22 50

◆ **TURHAL:** YAVUZ SULTAN SELİM MAH.
TANRI-VERDİ SOK. 19/15 2. NOTER YANI
TURHAL/TOKAT TEL: 0356 276 37 20
Cep: 0533 414 65 54

◆ **AVRUPA MERKEZ BÜRO:** WESELER STR 93
47169 DUISBURG-DEUTSCHLAND
TEL: 0049 203 40 60 958 FAKS: 0049 203 40 60 959

Hesap Numaraları:

Sema Gül

Ziraat Bankası Aksaray Şb.

Yurtiçi hesap no: 0751 0003 0003 1868 121

Yurtdışı DM hesap no: 301009-259546

Emlak Bankası Atatürk Bulvarı Şb.

Fr. Fr. hesap no: 001 0423

Vakıfbank Valide Sultan Şb.

Avusturya Şilini hesap no: 345-4012031

PARTİZAN'DAN

Merhaba,

Aylık olarak yayınlamaya başladığımız Partizan'ın 38. sayısı ile birlikteyiz. Bu sayıda, içinden geçtiğimiz süreçte özellikle Marksizm-Leninizm-Maoizmin kavranması ve bunun bir silah olarak kullanılmasına yararlı olabileceğini düşündüğümüz çalışmalara ağırlıklı olarak yer veriyoruz. Okuyucularımızın bu olguyu iki açıdan değerlendirmeleri gerektiği düşüncesindeyiz. Bunlardan birincisi bireyin dönüşümü ve bunu sürekli bir hale getirme. İkincisi ise kitlelerin dönüşümü ve bunu süreklileştirme. Bu iki kavram arasındaki diyalektik ilişkinin ve pratikte somutlanmasının parlak bir örneği olan Büyük Proleter Kültür Devrimi'ni inceleyen bir çalışmayı sayfalarımızda bulacaksınız. Bu çalışmanın devamını sonraki sayılarımızda yayınlamayı sürdüreceğiz.

Başkan Gonzalo'nun dediği gibi; "Sorun kati olarak çözümlenmiştir ve biz komünistler artık bu sorunun cevabına sahibiz: sosyalist toplum şartlarında proleter kültür devrimleriyle, devrime devam edeceğiz. Perspektif içinde bakıldığında sorunun özü, insanların ruhlarını değiştirmek, ideolojilerini dönüştürmektir." Evet mesele budur ve bizler buna ilişkin bir çalışmaya sayfalarımızda Yeni İnşa Etmenin Dinamiği adı altında yer verdik.

Yine sayfalarımızda, İşçi-köylü gazetesinde yayınlanmaya başlayan Lal Salam Comrades adlı çalışmanın, daha önce yayınlanan ve yayınlanmayan bölümlerine yer verdik. Bundan sonraki sayılarımızda da yer vermeyi sürdüreceğiz.

Sayfalarımızda yer bulan diğer iki çalışmanın da hak ettiği ilgiyi göreceğini düşünüyoruz. Özellikle rektifikasyon kampanyası üzerine adlı yazı pek çok yönüyle yararlı olabilecek, pratik faaliyete ışık tutabilecek bir yazı. Değerlendirilmesi gerektiği dileğiyle.

Dostlukla...

İÇİNDEKİLER

Yeni İnşa etmenin dinamiği	2
Seçimlere Hayır! Halk Savaşı'na Evet! Belgesinin İncelenmesi Temelinde Rektifikasyon Kampanyası Üzerine	8
Lal Salam Comrades	24
Büyük Proleter Kültür Devrimi ve Öğretileri ..	51
Uluslararası gelişmeler ve işçi hareketi	60

Yeniye inşa etmenin dinamiği!

Tarihi yazan kitlelerdir!

“Nesnel dünyanın yanı sıra öznel dünyayı değiştir-
mek”; yani “dünyayı değiştirirken kendini de değiştirmek”... Proletarya ve kitleler kadar, tek tek bireyler açısından da devrimci mücadeleyi kavramada temel yaklaşım bu olmak zorundadır.

“.. Birincisi bağımsızdır ve temel doğası kendi için olmaktadır; öteki bağımlıdır ve özü başkası için yaşamak veya varolmaktadır. İlki efendidir; ikincisi ise kul”... Hegel’in bir egemenlik ilişkisi içinde “efendi” ve “kul”un konumuna ilişkin bu saptamaları sınıflı toplumlar da sömüren ve sömürülenler arasındaki ilişkide de geçerli değil midir?

Sınıflı toplumlarda sömürücü sınıfların egemenliklerini sürdürmeleri baskı ve zor kadar, sömürülen ve zulme uğrayanların maruz kaldıkları bu sömürü ve zulüm karşısında tepkisizleşmelerine, yaşadıkları koşulların değişmezliğine/değiştirilemezliğine inandırılmalarına bağlıdır. Ezen ve ezilen, sömüren ve sömürülenlerin olduğu her toplumda “efendiler” kadar “köleler” de sömürü ve sömürenlerin egemenliğini meşrulaştırarak gerici ideolojinin, kendilerine ait olmayan ve böylesi bir toplumsal yapıyı ayakta tutmaya hizmet eden gerici değer yargılarının ku-

şatması altında kendi benliklerine, varoluşlarına yabancılaştırılmışlardır. Hatta ezilen, sömürülen ama bunu değişmez bir kader gibi algılayanlar, pratikte de kendi maddi çıkarlarına tamamen aykırı bu toplumsal işleyişin sürdürülmesinden yana bir tutum alanlar açısından, bu benlik parçalanması ve yabancılaşma **daha da ağır ve derindir..**

Bu gerçekliğe rağmen, bir sistemin artık tarihsel miyadını doldurduğu, kendini üretme yenileme dinamiklerinin iyice zayıfladığı tarihi kesitlerde, bu sistemi tarihin çöplüğüne göndermek üzere ayağa kalkın ve eylemleriyle tarih yazan da ezilen sömürülen yığınlar olmuştur daima. Değiştirmenin artık kendileri için bir ölüm-kalım sorunu haline geldiği zorlu maddi yaşam koşulları, iliklerine kadar hissettikleri sömürü ve zulüm, yüreklerindeki acı, tüm gerici kuşatmaya çıplak zora ve egemen ideolojinin benliklerine nüfuz etmiş ağır baskısına rağmen onlara başkal-

dırma cüretini verir... Ve bu koşullar altında onlar, mücadele içinde kendi geriliklerinden, kendi pisliklerinden arınarak benliklerindeki tahribatı onarma yeteneğini gösterirler. **Bir kez mücadelenin gerçekliliğine inandıklarında; çıkarlarının farkına varıp bu sistemi değiştirme istemi, gelecek ütopyası herşeyin merkezine oturduğunda; tüm bunlar çok güçlü ve yıkıcı olarak hissedildiğinde, kitleler bu mücadelenin önüne dikilen tüm gerici değer yargılarını yıkarak, kendilerini dizginleyen tüm önyargılardan sıyrılarak yeteneklerini açığa çıkarıp kendilerini yeni baştan yaratırlar. Mücadelenin, dünyayı değiştirme isteminin çok güçlü ve canlı olduğu, yaşamda karşılık bulduğu bir ortamda; öfkenin dizginlerinden boşandığı kitlesel mücadelenin yükseldiği dönemlerde, onların değiştirme ve değişme gücü de doruğuna ulaşır...**

Bugüne değin insanlık tarihi, birbirinin yerini a-

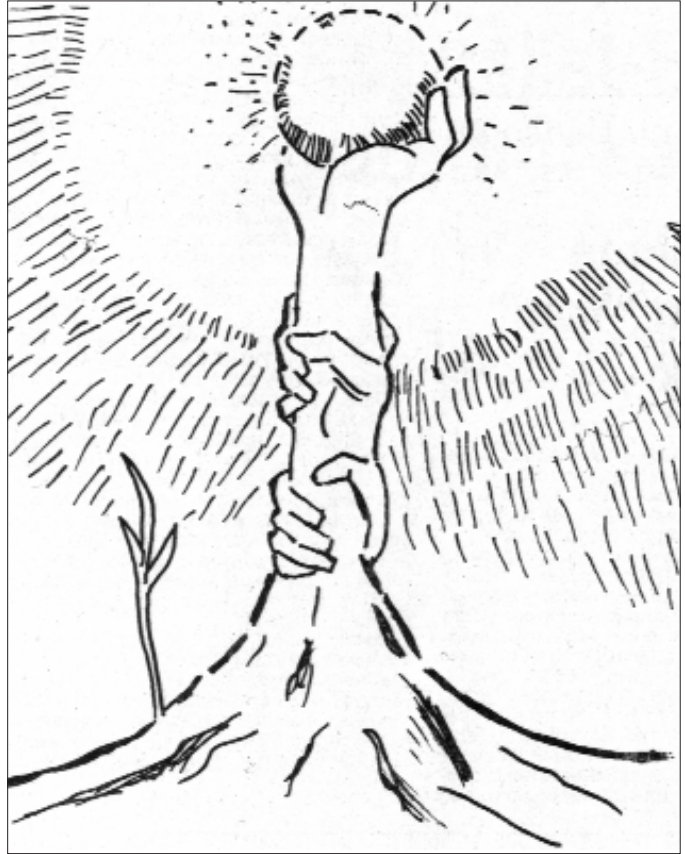
lan sömürü ve egemenlik sistemlerinin tarihi oldu. Bin yılların dönüşüm sürecinde sömürü ve tahakküm gerçekliği değişmedi ama sömürü ve egemenlik yöntemi daha ince biçimlere büründürülerek geliştirildi, giderek “uygarlaştı”... **Sömürü ve egemenlik ilişkisinin daha açık kılan kaba yanlar törpülediği, daha gelişkin ideolojik araç ve yöntemler devreye sokulduğu oranda, gerici ideolojilerin gücü, ezilen sömürülenler üzerinde yarattığı tahribat ve toplumsal yabancılaşma daha da derinleşti.**

Kırbaç sallayan köle sahiplerinden, engizisyon mahkemelerinden, burjuvazinin tanıdığı “serbest pazarda emeğini satma özgürlüğü” altında ücretli kölelik düzenine gelindi kapitalist toplumda. Ve bugün “barış” adına, “özgürlük”, “demokrasi”... vs adına en barbar savaşların kışkırtıldığı, en kapsamlı, en acımasız sömürü yöntemlerinin devreye sokulduğu, doymak bilmeyen kar hırsıyla sermayenin sadece insan emeğini değil, doğal kaynakları da talan ve tahrip etmede sınır tanımadığı kapitalist emperyalizm altında sömürücü egemenlik, insani gereksinimler için üretimden en kopuk, en asalak ve yoz biçimini yaşatmaya çalışıyor. Hiç bir tarihi kesitte bu kadar çok değer üretilmediği, buna karşın yoksulluğun bu denli derinleştiği bir dönem yaşanmamıştır... Kapitalist-emperyalist sistemin hakimiyeti altında insanlık, bugün artık ya “barbarlık içinde yok oluş” ya da bu sömürü ve barbarlık çağına bir nokta koyarak “sosyalizmi kurma” ikilemiyle yüzyüze... Sistemin gerçekliği bu yanıyla, gelmiş geçmiş en güçlü devrimci ayağa kalkışın; bir avuç sömürücü azınlığın zulümkar tahakkümü altındaki ezilenlerin proletarya önderliğinde en geniş cepheyi oluşturarak devrimci savaşı güçlendirmelerinin koşullarının olgunlaştığı bir aşamaya; proletarya ve ezilenlerin tarihsel misyonlarını yerine getirmeleri için en

elverişli zemine, en geniş olanaklara işaret ediyor... Ancak diğer yandan kapitalist emperyalizm onların önüne en güçlü barikatları da kurmuş durumda... **Bu barikat ya da sistemi ayakta tutan dayanak noktaları gelişmiş silahlardan, militarizmden.. Baskı ve**

zor aygıtlarından ibaret değil. Gelmiş geçmiş hiçbir sistem altında egemenler ezilenlerin beyinlerine ve yüreklerine, yaşamlarının her kesitine, her anına hükmetmede böylesi gelişkin araç ve yöntemlere sahip olmamışlardı; böylesi bir tahakküm kurmamışlardı.

Bugün güncel siyasi durumu tahlil ederken, mevcut siyasi tabloda içinde proletarya ve ezilen halkların tarihsel misyonlarından söz ederken bu gerçeği akıldan tutmalıyız... **Mevcut toplumsal çürümeden, dejenerasyondan hiç nasibini almadığı varsayılarak, sadece ilerici yanlarını vurgulayan soyut bir “kitle” ya da “sınıf” tanımlaması idealist bir tanımlamadır.** Ve sınıfın, halkın içinde bulunduğu gerçekliğe denk düşmeyen böylesi bir tanımlamadan yola çıkmak siyasette ya kuyrukçuluğa, kendiliğindencilige götürür ya da bugün devrim saflarını terk etmiş çoklarının ağzından dökülen “bu halk adam olmaz” yargısına... **E-sas olan tarihi yazanın kitleler**

olduğu gerçeğini kavramak, kitlelerin yaratıcı dönüştürücü gücüne sonuna kadar güvenmektir; diğer yandan -özellikle bugün- kapitalist emperyalist sistem altında onların kendi gerçekliklerine ne denli yabancılaştırılmış oldukları, egemen ideoloji ve gerici değer yargılarıyla nasıl zehirlendikleri görülmezse, devrimci savaşımın niteliğini ve görevlerini de kavramak mümkün olmaz... Marks'ın söylediği gibi; “... devrim sadece yönetici sınıfların başka hiçbir yolla alaşağı edilemedikleri için değil, fakat aynı zamanda onu alaşağı eden sınıfın kendi kendisini geçmiş bağlarının bütün pisliklerinden arındırması ve yeni bir toplum kurmaya uygun hale gelmesi, ancak bir devrimle başarılabilmesi için zorunludur.”

DEĞİŞTİRİRKEN DEĞİŞMEK...

“Toplumun gelişmesinin bugünkü aşamasında dünyayı doğru olarak bilme ve değiştirme sorumluluğu, tarih tarafından proletarya-

nın ve onun partisinin omuzlarına yüklenmiştir. Bilimsel bilgiye uygun olarak belirlenen bu süreç, yani dünyayı değiştirme pratiği, ... insanlık tarihinde eşi görülmemiş büyük bir ana, yani dünyadan karanlığın bütünüyle yokedileceği ve dünyanın eşine rastlanmamış aydınlık bir dünyaya dönüştürüleceği ana ulaşmış bulunmaktadır. Proletarya ve devrimci halkın dünyayı değiştirme mücadelesi şu görevlerin yerine getirilmesini kapsamaktadır: **Nesnel dünyanın yanısıra, kendi öznel dünyalarını da değiştirmeleri**; öğrenme yeteneklerini değiştirmeleri ve öznel dünya ile nesnel dünya arasındaki ilişkileri değiştirmeleri...” Mao, dünyayı değiştirme mücadelesinin bugün kapsadığı görevleri özlü ve derin bir ifadeyle böyle ortaya koyuyor...

“**Nesnel dünyanın yanısıra öznel dünyaları da değiştirmek..**”; bu vurgu, kapitalist emperyalizmin hakimiyeti altında toplumsal yapıdaki yozlaşma ve çürümenin böylesine derinleştiği; burjuva bireyciliğin, her türlü değeri metalaştıran değer yargılarının tüm toplumu kuşattığı ve bütün bunların bugün dünyaya değiştirme misyonu taşıyanların da benliklerinin derinliklerine işlendiği günümüzde çok önemlidir... Öylesine önemlidir ki; bugün en gelişmiş araçlarla, türlü yöntemlerle kendi değer yargılarını, bireyci-asalak bir yaşam tarzını, gerçi önyargıları ezilen yığınlara empoze etmeye çalışan kapitalist emperyalist egemenlik, ancak bu görevler yeterince kavrandığında aşağı edilebilir; proletarya ve kitlelerin devrimci enerjisi ancak böylesi bir perspektifle açığa çıkarılabilir... Kapitalist restorasyonlar süreci, burjuvaziye ve gericiliği sadece askeri olarak yenilgiye uğratmanın yeterli olmadığını; kitlelerin yaşamın her alanında -ekonomide, kültürde, ahlakta... vs. -burjuva ideolojiye karşı mücadele içinde, öznel dünyalarını yeni baştan -kendi sınıf ideolojileri doğrultusunda yaratmak zorunda olduklarını çok

somut bir biçimde ortaya koydu; bu yanıyla önemli bir deneyim kazandırdı. **“Sorunun özü insanların ruhlarını değiştirmek ideolojilerini dönüştürmektir”** diyerek özetliyor bu deneyimden çıkarılması gerekeni Başkan Gonzalo...

“**Nesnel dünyanın yanı sıra öznel dünyayı değiştirmek**”; yani “dünyayı değiştirirken kendini de değiştirmek”... Proletarya ve kitleler kadar, tek tek bireyler açısından da devrimci mücadeleyi kavramada temel yaklaşım bu olmak zorundadır.

Bir devrimci önce, geleceği yaratacak olan kitlelerin de birey olarak tek tek devrimcilerin de kendisinin de bu sistemin egemenliği altında -egemen ideolojinin hüküm süren gerici değer yargılarının ağır etkisi altında-kirletilmiş, toplumsal yozlaşma ve çürümeden payına düşeni almış olduğunun farkında olarak işe başlamalıdır. Önce bu gerçekliği kavramak ve kabul etmek gerekir; bu gerçekliği dönüştürmenin, bu gerçekliğe karşı mücadele vermenin ön koşulu budur... Olması gerekenlerle, hedeflenenlerle gerçeklik arasındaki uçurum; zaten mücadelemizi koşullayan da budur.

Ve bu gerçekliğin ne birden bire ne de kendiliğinden değişmeyeceğini kavramak gerekir. Hakim ideolojinin etkilerini bir bütün kırmak için, son tahlilde mevcut toplumsal yapıya damgasını vuran sömürü ve egemenlik sistemini aşağı etmek, yeniyi her alanda inşa etmek gerekir. Ancak bugün -henüz sisteme karşı devrimci mücadeleyi yürüttüğümüz aşamada- adım adım, mücadele pratiğimizle orantılı bir dönüşümü gerçekleştirebilmek için de, iradi bir çaba, bunu içine alan bir mücadele perspektifi gereklidir...

Bireyi sistemin değişmezliğine koşullayan egemen ideolojiye, bireyi değiştirme/dönüştürme iradesi ve gücü olmayan pasif, edilgen bir varlık konumuna indirgeyen gerici

değer yargılarına rağmen; sistemi korumayı hedefleyen yasaklara, devletin baskı ve zoruna rağmen, sisteme karşı mücadele etmeye cüret etmek bir adımdır, sistemden bir kopuştur. Ancak bu kopuşun her adımda ilerletilmesi derinleştirilmesi de zorunludur. Bu da teorik olmaktan çok pratik bir sorundur... Bu sorunda mücadele pratiği kişiliklere, ideolojik şekillenişe tutulan bir aynadır ve ona bakmasını, ondan öğrenmesini bilenler, dünyayı değiştirirken kendilerini de durmaksızın yeniden kalıba dökme yeteneğini gösterebilirler...

Eğer devrimi sınırlı bir ufukla ele almıyor ve **“sınıf mücadelesinin sürdüğü her alanda, her kesitte tüm karşıtlık ve çatışmaları içine alan bir alt, üst oluş/büyük bir dönüşüm süreci”** olarak kavırıyorsak; bu bütünlükten yola çıkarak devrimciliği de herşeyden önce, **“kitlelerin ve bireyler olarak tek tek devrimcilerin dünyayı değiştirme mücadelesi içinde kendilerininide değiştirme, yeniden kalıba dökme”** pratiğinin içiçeliği olarak algılamak gerekir... **Bir devrimci kendi gerçekliğinin bilincinde olarak sistemden kopuşunu sürekli kılmak zorundadır; çünkü mevcut toplumsal ilişkilerin kazandırdığı alışkanlıklar, sınıflı toplumun ürünü olarak şekillenen zaafılar, belli bir aşamada devrimci mücadeleyi ileri taşımının önünde de bil fiil engel olurlar...**

Şu ya da bu oranda farklılıklar taşımakla beraber, her birimiz mevcut toplumsal ilişkilerin içinden, yıllarca çok yönlü tahakküm ve baskı altında kalmış, edilgenleştirilmiş, yaşam karşısında pasifleştirilmiş, zihni, kendi bencil çıkarlarının darlığında boğulmuş bireyler olarak geliyoruz devrimci mücadelenin içine. Bu gerçekliğimiz içinde **“kendini değiştirmek, yeniden kalıba dökme”** büyük bir özveri ister... **Her pratik adımda kendi gerçekliğini değerlendirerek bu gerçekliğe vurmak; kendi benli-**

ğine yönelmek, insana acı veren, cesaret isteyen bir iştir. Yıllarca taşınmış, içselleşmiş bir “ben” duygusunu alt ederek, buna vurmaya bunu yıkmaya cesaret etmek, bir eylemde, bir çatışmada öne atılarak kendini feda etmede sergilenenden daha az cüret isteyen bir tutum değildir...

Tüm darlıklarına, gerici alışkanlıklarına, taşıdığı güçlü “ben” duygusuna rağmen, kendine vurma, kendini tekrar kalıba dökme cüretini nereden alır birey?.. **Sınıf mücadelesinin gerçekliğini derinden kavramak ve hissetmek; bu mücadele içinde ezilen sömürülen yığınların acısını yüreğinde taşımak, sömüren zulmedenlere duyulan derin kin, sömürü ve egemenlik sistemini yıkmaya/dünyayı değiştirme istemini çok canlı ve yakıcı biçimde duymak...**; bunlar kafada ve yürekte kesin olduğu oranda... Kısacası tüm bunlar “ben” duygusundan ağır bastığı oranda, mücadele pratiği içinde durmaksızın keskinleştiği, bilendiği oranda, her zaman ve her koşul altında birey, içinden geldiği toplumsal koşulları ve bu koşulların ürünü olarak şekillenen benliğinin olumsuz yanlarını alt etme iradesini gösterebilir.

Sınıf mücadelesinin ivmelendiği, devrim ve karşı-devrim arasındaki çatışmanın derinleştiği dönemlerde bu iradeyi göstermek kaçınılmazdır; birey ya kendisini bu mücadelenin ihtiyaçlarına göre şekillendirir ya da mücadele onu fırsatı atar.. Ancak görece durağanlığın yaşandığı dönemlerde bunun olanakları da sınırlıdır. Böylesi dönemlerde statükoculuk, ben-merkezilik kendini yaşatma alanı bulabilir. Bu hastalıklarla barışık bireyler açısından mücadele, devrimcilik -dünyayı ve kendisini değiştirip dönüştürme- artık anlamını yitirmiş; faaliyetin içinde görünerek kendini varetme, kendini yaşatma amaç haline gelmiştir. Mücadelenin sorunlarının ağırlığını taşımayan, ezilenlerin yokluk ve acılarına

yabancılaşmış, üretmeyen ama hep tüketen, gelişim dinamiklerini -kendi gerçekliği karşısında sorgulayıcı, öz-eleştirel yaklaşma yeteneğini- yitirmiş bir kişiliktir bu.. Böylesi bir kişiliğin “meziyetlerini” daha fazla irdelemeye gerek yok...

Sınıf mücadelesinin gerçekliğinden kopma, sınıf mücadelesinin yüklediği sorumlulukları taşımama örgüt içinde bir eğilim haline geldiğinde, tablo elbette çok daha vahimdir. Tıpkı bireyin kendi gerçekliğine yabancılaşması, sorgulayıcı, öz-eleştirel yaklaşımdan uzaklaşması gibi, sınıf mücadelesine ilişkin kaygıların ağırlığını yitirdiği, bu anlamıyla apolitikliğin hakim olduğu bir örgüt ortamında eleştiri-özeleştirelinin, iki çizgi mücadelesini doğru zeminde sürdürmenin olanakları darlaşmış; yenilenmenin dinamikleri körelmiştir. **Çünkü sınıf mücadelesinin gerçekliğinden sorunlarından, bu sorunlara ilişkin kaygılardan uzak eleştiri-özeleştirel ya da iki çizgi mücadelesi adına yürütülen tartışmalar, kişiselleştirilmiş sorunların gündemleştirilmesinden, çarpık kişiliklerin karşılıklı dayatılmasından ibaret olmaya mahkumdur...** Böylesi bir ortamda örgütü vareden iddia -sınıf mücadelesine önderlik iddiası- giderek soyut bir iddiaya dönüşür; sınıf mücadelesini ileri taşıma, sınıf mücadelesinin uzun vadeli çıkarları değil, örgütü şu veya bu biçimde varetme, bu hedefe dönük günübirlik yaklaşımlar hakim hale gelir.

Hangi niyetle yola çıkmış olursa olsun, sınıf mücadelesinin kafalarda canlılığını yitirdiği, sınıf mücadelesi pratiğinden kopulduğu, sınıf mücadelesine önderlik iddiası zayıfladığı oranda, araç olarak görülenler varlık gerekçesi -birey amaç- haline gelirler; teori amaçtır ya da ajitasyon amaçtır ya da eylem amaçtır, ses getirmek amaçtır...vs. Ama bu amaçların hepsi de kısa vadeli ve pragmatizmin damgasını taşır. Buradaki pragma-

tizm, en çok da, sınıf mücadelesine katkı sunmayan, üretmeyen ama -sınıf mücadelesi karşısında taşıdığı sorumluluğu yerine getirmeyi değil- örgüt içinde kalarak kendisini varetmeyi amaç edinmiş kendisini örgütle bu biçimde özdeşleştiren kişiliklerin yaklaşımıdır. Ve -zaten burjuva değer yargılarının, pragmatizmin, bir takım tabuların hakim olduğu bir toplumsal yapının içinden gelmiş olan- örgüt tabanını da şekillendirir...

Gerçekten de bu tablo, mevcut toplumsal yapının tam bir tezahürüdür... Nasıl ki onları aptallaştırarak tarihsel ilerleyiş içinde “özne” rolünü oynamalarını engellemek, onları edilgen pasif bir yığın haline getirmek için burjuva ideolojinin tüm gayreti ezilen sömürülen yığınların **sınıf mücadelesi gerçekliğini anlamalarını** engellemekse, kitleleri gerçek dünyaya, kendi gerçekliklerine **sınıf mücadelesi gerçekliğini ters yüz ederek** yabancılaştırıyorlarsa; devrimci bir örgütteki ideolojik dejenerasyonun burjuva ideolojik etkilenmenin yaratacağı/yarattığı sonuçların da daha hafif olmadığını görmek gerekir... Dünyayı değiştirme iddiası taşıyan örgüt de, bu değişimin dinamiği olan sınıf mücadelesinin gerçekliğinden uzaklaşmaya, sınıf mücadelesi pratiğinden kopmaya başladığında, taşıdığı iddia soyut bir iddiaya dönüştüğünde, örgütte de **yanılsamalı bir bilinç** hakim olmaya başlar... Orada artık **gerçeğin diliyle** konuşmak mümkün değildir. İkelere, değer yargılarına, siyasete ilişkin söylemin içeriği boşalır, bunlar artık pratikte karşılığı olmayan klişeler haline gelir. Bu durumda elbette gösterilen çabanın, harcanan emeğin yaşamda karşılık bulması da mümkün olmaz; ne mücadeleyi gerektiği gibi yürütmek mümkündür, ne de yoldaşlığı gerektiği gibi yaşamak... Burada artık **devrimci gerçekliğin** yerini klişelerle yaratılmış sanal bir dünya almıştır.

“YENİ İNSAN” KAVRAMINA YÜKLENEN İDEALİZM

Toplumsal yapıyı değiştirme mücadelesi içinde kendimizi de değiştirmenin, kendimizde yeniyi inşa etmenin önemine en fazla vurguyu yaptığımız;” yeni insan”, “devrimci kişilik”... vs sorunlarını en fazla tartıştığımız dönemden geçiyoruz... Bu sorunların önemine bugün düne oranla daha fazla vurgu yapıyor ve tartışıyor oluşumuz bile, yaşadığımız ağır örgütsel süreçlerden çıkardığımız bir ders, başlı başına bir kazanım olarak görülmelidir.

Ancak Marks’ın dediği gibi; “geleneneğin, eski fikirlerin ölü yükü ağırdır.” Ve bizim açımızdan da değiştirmeyi ve değişmeyi, yeniyi yaratmayı en fazla vurguladığımız bir süreçte, zaman zaman eskiyi tekrar etmek şaşırtıcı olmamalıdır.

Onca olumsuzluğa, yol açtığı onca yıkıma karşın, peşpeşe yaşanan sağ ve sol tasfiyecilik süreçlerinde, bizim açımızdan ileriye dönük olumluluğu yaratan, kendi gerçekliğimizi objektif olarak ortaya koyma çabası oldu.

Çokça yapıldığı gibi, yaşanan tasfiye süreçlerini, bir kaç tasfiyecinin bu süreçlerde oynadığı rolle açıklamak, kendimizi dışın-

da tutan değerlendirmelere gitmek yerine esas olarak tasfiyeciliğin boy verdiği zemine ve bu süreçlerde örgüt bünyesinde derinleşen yozlaşma ve dejenerasyona dikkat çektik. Yaşananların ortaya çıkardığı tablo uygun bir zemin sunuyordu ve devrimci hareketin bu sorunlara ilişkin genel yaklaşımıyla kıyaslandığında, gerçekliğimizi tanımlamada, ortaya koymada -pek çok noktada sonuçlardan hareket edilmiş olsa da- oldukça cüretkar davrandık. Tüm bunlar, kapsamlı bir sorgulama içinde pek çok sorunda sınırlarımızı netleştirme ve yeniyi inşa etme yönünde önemli adımlar olarak görülmelidir.

Elbette bu sorgulama süreci tek tek bireyleri; geneli etkileyen ideolojik yozlaşma ve dejenerasyonun tek tek bireyler üzerindeki yansımaları açığa çıkarılmasını da kapsıyordu. Ve belki de, sonuçlar üzerindeki etkisi çok daha kolay görülebildiği somut olarak ortaya konabildiği için, bireylere ilişkin değerlendirmeler daha ağırlıklı bir yer de tuttu.

Gerçekliğimizi tanımlama ve bu gerçekliği aşma yönünde bir perspektif ortaya koyabilmek için pek çok kavram ortaya atıldı. **Bu kavramların istenilen işlevi yerine getirebilmeleri, yüz yüze olduğumuz sonuçların nedenlerinin ne oranda anlaşılabilirdiğiyle; kavramlarla dile getirenlerin ne oranda gerçekliğe denk düştüğüyle ilgili bir durumdu...** Her kavram, bütünün kavranmasında belli dü-

ğüm noktalarını ifade eder ve ait olduğu bütünlükten koparıldığında anlamını yitirme tehlikesi de taşır. Kavramlar gerçeklikten kopuk tartışmaların aracı durumuna dönüştüğünde ise bu bütünlük ister istemez kopar; kavrama amacını aşan bir anlam yüklenir... Bizim özgülümüzde de, süreci açıklama ve aşma yönünde bir perspektif koyma amacıyla ortaya konan kavramların pek çoğu, böylesi bir akıbeta uğradı...

“Olanla olması gereken arasındaki kıyaslama”; **bu bir çözümlenme değildir.** “olması gereken”i yaratılabilmek için, öncelikle olanı maddi koşulları içinde objektif bir tahlille ortaya koymak, nedenlerini yeterince çözümlenmek gerekir. Zaten önümüzde duran sonuçları ortaya dökmenin ve olması gerekenlere ilişkin genel bir çerçeve çizmenin mevcut gerçekliğe hükmetmeye, mevcut gerçekliği değiştirmeye yetmeyeceği açıktır... Böylesi bir yaklaşım, olgulara dıştan ve tek yanlı bir bakışın ifadesidir. Ve değişimi/dönüşümü asla mümkün kılamayacağından devrimci bir yaklaşım değildir.

“Yeni insan” kavramıyla, yaratmak istediğimiz insana, kadro ve militanın özelliklerine ilişkin olması gerekeni tanımlıyoruz: Mevcut gerçekliği değiştirmek için, hedeflenen, olması gerekeni tanımlamak zorunludur... Ancak, “yeni insan” ya da ideal kadro ve militanın özelliklerine ilişkin tanımlama; olması gerekeni, hedeflenen, mevcut gerçeklikle kıyaslama değiştirmenin/eleştirinin yöntemi olarak algılanıyorsa, orada sorun var demektir... Hedeflenen, ideali ortaya koymak farklı bir şeydir; mevcut olanı maddi koşulları içinde değerlendirmek, bugünün gerçekliği içinde değişimin sınırlarını görerek güncel hedefleri somutlamak farklı bir şey... Ve **politika** somutu tahlil ederek, onu daha ileri taşımada tutulması gereken esas halkayı tespit etmek, tüm çabayı bunda yoğunlaştırmaktır... Oysa ideal olan bu-

günle kıyaslandığında, nelerin değişmesi gerektiği üzerine sayısız şey söylemek mümkündür; ama **sadece** söylemek mümkündür...

Evet; ideal olanı mevcut gerçeklikle kıyaslama değiştirme-nin/eleştirinin yöntemi olarak algılanıyorsa, orada sorun var demektir. Böylesi bir tarzı, eleştiri/ değiştirme adına benimsemek aslında yöntemsizliktir; politikasızlıktır. **Ve bu gerçekliğin dışından bakan, gerçekliği ve değişimin-dönüşümün diyalektiğini anlamayan, bugüne subjektif, gerçekleşmesi imkansız beklentilerle yaklaşan -ya da böylesi “beklentilerin” arkasına sığınan-bir bakış açısının ürünüdür.**

Savaşın içinde, bireylerin kendi içlerinde de amansız bir savaş yürütmeleri, kendilerini yeniden yeniden kalıba dökmeleri için seferber edeceğiz. Nesnel dünyayı değiştirirken, öznel dünyaları da değiştireceğiz. Geneli etkileyen yozlaşma ve dejenerasyonun tek tek bireylerdeki yansımaları sorgulayacağız. Ama bunları yaparken, bugün içinde yaşadığımız nesnel durumu, maddi koşulları ve “nesnel dünyayı değiştirme” pratiğiyle, “öznel dünyaların değişiminin” içiçeliğini de gözden kaçırmayacağız!

Yozlaşma ve dejenerasyonun bireyler üzerindeki yansımaları değerlendirme, bireyeleri ideolojimiz doğrultusunda şekillenmeye seferber etme yönelimi, soyut bir “yeni insan” ideali üzerinden değil; **sınıf mücadelesi gerçekliğinin değerlendirilmesi, sınıf mücadelesinin ihtiyaçları** üzerinden ortaya konmak zorunda... “İnsanın özü, tek tek bireylerde varolan bir soyutlama değildir. Gerçekte, insanın özü, toplumsal ilişkilerin toplamıdır” diyor Marks; “insanı özünü değiştirme”, “yeni insanı yaratma” sorunu Marksistler için herşeyden önce toplumsal ilişkilerin toplamını değiştirme/bütünlüklü bir dönüşüm; yani devrimin iletilmesi sorunudur. Tüm yak-

laşım, tüm kaygılar da, devrimci pratiğin iletilmesi, sınıf mücadelesinin ileri taşınması sorunu üzerinde şekillenir...

Bu sorunlara ilişkin yaklaşımımız bu kadar açıkken, Parti’nin şu veya bu düzeyinde, “eleştiri” denince, “sorgulama” denince, nesnel koşullardan gerçekliğimizden kopuk bir tarzda ideal olanla mevcut olanı kıyaslamaya gitme yaklaşımını bu denli yaygın olması bir vakadır. Böylesi bir yaklaşım herşeyden önce materyalist değildir, gerçekçi değildir. Bu yaklaşımın ortaya koyduğu kriterler de -doğası gereği- idealisttir... “yeni insan”a dair özelliklerle mevcut kadro ve militan yapısı arasında bir kıyaslamaya gidebilirsiniz. Bu kıyaslamada bugünün kadro ve militanında bu tanıma uyan ve uymayan pek çok yan keşfedebilirsiniz... Ama somut gerçekçi, pratiğin mihenk taşına vurmadığımızda; “her davranış, her ayrıntı siyasetin, ideolojinin damgasını taşır” gibi genel bir söylemden hareket ederek bugünün -bugünün gerçekliği içinde esaslı/taliyi- bir yana bırakıp değerlendirmeye gittiğinizde...; bir kadro ya da militanı o “siyasetin, ideolojinin damgasını taşıyan ayrıntı” üzerinden göklere çıkarmak da, yerin dibine sokmak da mümkün olacaktır... Peki ama bu ne kadar gerçekçidir?

Herşey söylenebilir. Ama sınıf mücadelesi gerçekliğini, sınıf mücadelesine ilişkin kaygıları merkezine oturtmayan yaklaşımların gerçekliğe denk düşmesi, gerçeğin ifadesi olması mümkün değildir. Ve bu tür yaklaşımlar değişime, dönüşüme zerrece katkı sunmazlar... Ama böylesi yaklaşımlarla felaket tabloları çizmek mümkündür; tümünden inkarcı değerlendirmeler üzerinden abartılı misyonlar yüklenmek de mümkündür, -aynı anda- çizilen felaket tablosu karşısında seyirci koltuğuna oturmayı meşrulaştırmak da...

SORUMLULUK BİLİNCİ

Eğer sürecimizden dersler çıkararak yeniyi inşa etmek isityorsak, sorunlarımızı pek çok noktada “ideolojik duruş” sorunu olarak ortaya koyuyor ve bunu aşma iddiası taşıyorsak, sorgulamayı da en temel noktadan; sınıf mücadelesi karşısındaki duruşumuzdan, ne oranda sınıf mücadelesine göre şekillenip şekillenmediğimiz üzerinden başlatmak zorundayız... Sınıf mücadelesinin sorunları bir yanda, örgütsel sorunları çözmek bir yanda; sınıf mücadelesinin sorunları bir yanda, bireylerin kişilik sorunlarını çözmek, ideolojimiz doğrultusunda şekillendirmek bir yanda...; böylesi bir ele alış sorunları çözmez. Tam tersine sınıf mücadelesi pratiğini, hep bir takım sorunların çözülmesinden sonraya ertlediği için, çarpıklığı, dejenerasyonu kendi içinde büyütme hizmet eder.

Sorunlar karşısında çözücü olabilmek için, önce bu sorunları -şu kadronun, bu komitenin...vs. değil- kendi sorunumuz olarak sahiplenmek gerekir... Sorunları dışında gören bir yaklaşım ancak bu sorunları ortaya koymakla, gerçekliği tanımlamakla yetinebilir; oysa sorunumuz çözmek, değiştirmek/dönüştürmektir... **Çözücü olmayı, değiştirci-dönüştürücü olmayı bir bakış açısı, bir kişilik olarak içselleştirmek de sınıf mücadelesi içindeki konumumuzu nasıl belirlediğimizle ilgili bir sorundur...**

Doğru bir bakış açısına sahip olduğumuz sürece, doğru yaklaşımda ısrar ettiğimiz sürece tüm zaafımıza, tüm yetmezliklerimize rağmen sınıf mücadelesini ileri taşıyabilecek güç biziz. Ve bu iddia ile, mevcut zaaf ve yetmezliklerimizi pratik içinde aşma dinamiğini de taşıyoruz.

Mutlaka başarmak, mutlaka kazanmak iddiasıyla ama aynı zamanda mütevazı bir yaklaşımla/sadece görevimizi yerine getirdiğimiz bilinciyle..

Seçimlere Hayır! Halk Savaşı'na Evet! Belgesinin İncelenmesi Temelinde Rektifikasyon Kampanyası Üzerine

Açıklama: "Seçimlere Hayır! Halk Savaşı'na Evet! Belgesinin İncelenmesi Temelinde Rektifikasyon Kampanyası Üzerine" başlıklı aşağıdaki yazı, PCP'nin rektifikasyon kampanyasına ilişkin olarak PCP Başkanı Gonzalo yoldaşın Ağustos 1991'de Peru'da düzenlenen bir toplantıda yaptığı konuşmanın metnidir.

Bu konuşma özellikle inceleme tarzımızın nasıl olması gerektiği, bir kampanyanın ele alınış tarzı ve somut öneriler vb. konuda okuyucularımıza belli fikirler vermektedir. Yararlı olduğunu umuyoruz.

Partizan

1- NASIL İNCELEMELİ ANALİZ VE SENTEZE DİKKAT EDİN

Analiz ve senteze dikkat edin. Bunlar bir çelişkinin iki yönünü oluşturur ve ikisinin içinde sentez esas yöndür. Analiz, nesnelere daha iyi kavrayabilmek için onları bileşken öğelerine ayırmamızı sağlar, ancak bu sadece bir yöndür ve bilgi süreci asla sadece analize indirgenemez; ö-

teki yönü, sentezi de gerektirir. Sentez bilginin özünü kavramamızı sağlayan şeydir. Sentez olmadan sıçrama olmaz. Sentez esastır; çelişkinin çözümüne yol açan ve içerdiği objektif yasayı kavramamızı sağlayan yönüdür.

Bu ideolojik bir sorundur, Marksist bilgi teorisi diyalektik materyalizmin uygulanmasının parçasıdır. Buna karşılık, burjuva idealist ideoloji, analizi sentezden tecrit eder. Proletarya ideolojisi Marksizm-Leninizm-Maoizm'e göre, bunlar tek bir varlığın iki yönüdür ve sentez esastır, çünkü daha yüksek bir bilgi düzeyine, nitel bir değişikliğe, sıçramaya yol açar.

Bunun iki klasik örneği vardır. Biri saat örneğidir. Saatin nasıl çalıştığını kavramak için onu söküp parçalarına ayırmamız gerekir. Bu, onun bileşkenlerini ve bunların işlevlerini kavramamızı sağlar. Ancak eğer yeniden biraraya getiremezseniz, elinizde sadece bir yığın parça kalır. Bu parçalar gruplara ayrılabilir de yine de elinizdeki saat olmayacaktır.

Diğer örnek, doğa biliminin onbeşinci asırdan bu yana gelişmesidir, ki bu da sentezin ol-

mayışının tarihsel olarak nereye götüreceğini gösterir. Matematik, astronomi, fizik vb. gibi bilimlerin muazzam çapta gelişmesi, doğanın çeşitli yönlerinin daha iyi kavranmasına yol açtı, ancak bu süreç aynı zamanda, bilimin analitik olarak parçalanmasını, farklı alanlara bölünmesini de gündeme getirdi ve metafizik teoriler ortaya çıkarttı. Büyük bilimsel materyalist ilerlemeleriyle onsekizinci asır bile, metafizik bilgi üretti. Yine de, bilginin bu farklı alanlara bölünmesi ve ayrılması süreci, bir sıçramanın temelini attı. Önce Hegel'in idealist diyalektiğinin, arkasından Marks'ın materyalist diyalektiğinin temelini oluşturdu. Tüm bu nesnelere parçalanması, bir sentezin, büyük bir yoğunlaşmanın yer alması gerektiği anlamına geliyordu ve Marks ve Engels'in esas olarak Marks'ın diyalektik materyalizmi geliştirmesi için verimli toprak sağladı. Aynı şey, çelişkinin, proleter bakış açısının özü olarak tanınmasının temsil ettiği başarı için de geçerlidir, ki bu, eşsiz tarihsel öneme sahip bir sıçramadır.

Her iki örnek de, sıçrama için sentezin gerekliliğini gös-

termektedir. Dolayısıyla analizle senteze, esas olarak senteze özel dikkat gösterin.

Tartışmaya yapılan çeşitli katkılar sırasında ortaya bir mesele çıkmıştır. Şeyleri parçalarına ayırıp incelemek, “alıntılar”dan çokça bahsedilmesine yol açmaktadır ve tartışmada, bir çok kişi “belgeden alıntılar”dan, veya “Marks’tan alıntılarının okunması”ndan veya “Büyük Proleter Kültür Devrimi”nden alıntılarının kavranması”ndan söz etmiştir. **İnsanlar uygulamak yerine, alıntıları tecrit edip bir bir saymak durumuna düşmektedir. Dolayısıyla, sentez meselesinin kavranılmaması, bir başka soruna proletaryanın ideolojisinin bir bütün olarak, Marksizm-Leninizm-Maoizm olarak kavranılmamasına yol açmaktadır.** Bazı insanların ifade tarzları bile bu sorunu yansıtmaktadır. Konuşmalardan biri, “Marksizm-Leninizm-Maoizm, esas olarak Maoizm”e sadece iki kez değindi, oysa belge, Marksizm-Leninizm-Maoizm’e baştan sona tekrar tekrar değinmektedir. Bir başkası “insanlığın tek bilimi”nden söz ediyor, ki bu doğrudur, ancak bu bilimin bir adı vardır.

-Marksizm-Leninizm-Maoizm, esas olarak Maoizmdir ve bunun burada bu ülkede yaratıcı bir şekilde uygulanması **Gonzalo Düşüncesi**’dir.

Sadece olayları kavramanın ötesine geçmeliyiz. Bir sorun ortaya çıktığı zaman, ona neyin sebep olduğunu bulmalıyız. Bu ideolojik bir sorundur. İdeolojik alanda ortaya çıktığı haliyle proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişkide, belirli bir zaman dilimi için, burjuva ideolojinin proleter ideoloji üzerindeki hakimiyeti olarak ifadesini bulan

bir direniş söz konusudur. Bu olgu, iki ideoloji arasındaki mücadeleden bir parçasıdır, ki bu mücadele hala eğitilmekte olan yeni insanlarda daha da fazla ortaya çıkmaktadır. **Dolayısıyla, proleter ideolojinin inşa edilmesi için burjuva ideolojinin yıkılması gerekir. Yıkım olmadan yapıp olmaz. Geleniğin, eski fikirlerin ve ideolojik sapmaların ölü yükü ağırdır, bu şeyler barışçıl bir şekilde ölüp gitmezler. Dolayısıyla insanın kendi kendisini dönüştürmesi muazzam çaba gerektirir. İnsanlar, özellikle de gerçeği proletarya ve halkın hizmetinde değiştirmeyi hedeflediklerinde, dalgın ve düşünceli değil, pratiktirler.** İşte bu yüzden o eksi tükenmiş ideolojinin üstesinden gelerek, dünyayı anlayıp, sınıfın ve ezilen halkların çıkarı doğrultusunda değiştirmelerini mümkün kılan tek ideoloji olan proletaryanın ideolojisine sarılmaktadırlar.

İnceleme konusunda mesele, analizle sentez arasında bir çelişki olduğu, bu çelişkinin de bilgi açısından bir sıçramaya yol açtığıdır. Eğer bu çelişki doğru ele alınmazsa, proletarya ideolojisinin bütününe ele alınışında sorunların ortaya çıkmasına sebep olacaktır. Dünyanın komünistlerini birleştiren evrensel doğru ve görüş açısı olarak Marksizm-Leninizm-Maoizm, esas olarak Maoizm tavrını, buradaki komünistler için, özgül olarak Peru devrimi için de Gonzalo Düşüncesi’ni benimsememenin kökünde yatan sorun budur. Uluslararası durumu, ülkedeki siyasi durumu, partiyi ve onun üç sihirli silahını, kitle faaliyetini vb. tahlil etmek için tecrit edilmiş alıntılar kullanma pe-

şinde olan tavrın temeli, Marksizm’i ayrılmaz bir bütün olarak kavrayamamaktır. İncelemede analizin ötesine geçememek ve sentezi esas şey olarak uygulayamamak, sıçrama yapmamak, burjuva ideolojinin bir tezahürüdür. Bizim tavrımız şudur: Marksizm-Leninizm-Maoizm, esas olarak Maoizm, rehber, merkez, herşeyin etrafında döndüğü eksendir; Şeyleri kavramamızı, onları yöneten yasaları çıkarmamızı, dolayısıyla tabiatı, toplumu ve fikirleri dönüştürmemizi sağlayan odur.

Çıkarılması gereken sonuç, analiz düzeyinde kalmanın metafiziğe yol açacağıdır. Sentez, diyalektik materyalizme yol açar; belgenin incelenmesinde bizi Marksizm’e, Marksizm’in kendisi Leninizm’e, Leninizm de Maoizm’e götürür. Bu üçü içinde bir tane si esastır: Maoizm. Ayrıca Maoizm bizi, evrensel doğrunun, Peru toplumunun somut gerçeğine ve bugünün sınıf mücadelesinin somut şartlarına özgül olarak uygulanması olan Gonzalo Düşüncesi’ne götürür. Sentez, belgeyi ve onun Marksist niteliğini kavramamızı, Maoizm’in yeni, üçüncü ve daha yüksek bir aşama olduğu şeklindeki Marksist-Leninist-Maoist Gonzalo Düşüncesi tez temeli’de Parti’nin bugün Marksizm’i nasıl değerlendirdiğini anlamamızı sağlar.

Biz komünistler, savaşçılar ve kitleler, hepimiz, proletaryanın ideolojisi Marksizm-Leninizm-Maoizm, Gonzalo Düşüncesi’yle kendimizi eğitmeliyiz.

2- BÜYÜK PROLETER KÜLTÜR DEVRİMİNİN 25. YILDÖNÜMÜNÜN KUTLANMASI

Büyük Proleter Kültür Dev-

rimi, Başkan Mao'nun en büyük başarısıdır ve proleter dünya devrimine muazzam bir katkıyı temsil eder. Büyük Proleter Kültür Devrimi, sosyalizm hakkında o zamana kadar askıda olan bir sorunu çözümlenmiştir: Komünizme doğru durdurulamaz yürüyüşünde, devrimin proletarya diktatörlüğü altında devam ettirilmesi sorununu.

Sorun kati olarak çözümlenmiştir ve biz komünistler artık bu sorunun cevabına sahibiz: sosyalist toplum şartlarında proleter kültür devrimleriyle, devrime devam edeceğiz. Perspektif içinde bakıldığında sorunun özü, insanların ruhlarını değiştirmek, ideolojilerini dönüştürmektir, ki Marksizm-Leninizm-Maoizm'i esas olarak Maoizm'i şahıslarında cisimlendirdiler. Sadece bu şekilde kapitalizmin restorasyonunu önleyebilir ve komünizme doğru yürüyebiliriz.

Büyük Proleter Kültür Devrimi, Maoizm için temel bir meseledir. Maoizm'in yeni, üçüncü ve daha yüksek bir aşama olduğunu tam olarak kavramazsak, hiçbir şey anlayamayız -bu kadar basittir- çünkü gayet iyi bildiğimiz gibi, bugün Marksist olmak, Marksist-Leninist-Maoist, esas olarak Maoist olmak demektir. Kültür Devrimi'nin teorisinin kökü Marks'ın kendisindedir, çünkü kapitalizmden komünizme geçişin bir proletarya diktatörlüğü dönemi boyunca sürekli devrim gerektireceğine işaret eden Marks'ın kendisiydi. Marks bu kaçınılmaz ve gerekli devrimi bir dizi ardarda büyük sıçramalar olarak tasavvur etmişti. Kültür Devrimi'nin kökü, bir kültür devrimi tahayyül ve teşvik eden Lenin'de de vardır.

Ancak devrimin nasıl devam ettirileceği şeklindeki bu çözümlenmemiş büyük soruya cevap veren ve pratikte uygulayan, ona önderlik edip insanlığın gördüğü en muhteşem siyasi olay olarak geliştiren, Mao olmuştur. Birçok büyük mücadeleye rağmen, şanlı Çin Komünist Partisi'nin başındaki Başkan Mao'nun şahsi önderliği altında Çin proletaryası ve halkının yolunu keşfettiği 1966 yılına kadar, sorun çözümsüz kalmıştı. Bu dünyayı sarsan bir olaydı.

Bizim için bugün daha da can alıcı bir öneme sahiptir, çünkü yüksek sesle ilan edilen sözüm ona "sosyalizmin yenilgisi", sosyalizmin nasıl geliştiği ve proletarya diktatörlüğünün nasıl savunulduğu sorunuyla ilişkilidir. İflas eden sosyalizm değil revizyonizm olmuştur. Revizyonizm, kapitalizmin restorasyonunun berbat yolunda yürümeye devam etmiş, sonunda o kadar boğazına kadar bataklıkla batmıştır ki, iflas bayrağını çekmiştir. SSCB'de Kruşçev'den kötü ünlü Gorbaçov'a kadar, Çin'de ise Deng Hsiao-ping'in 1976'daki yükselişinden günümüze kadar, revizyonistler proletarya diktatörlüğünü gaspetmiş, kapitalizmi restore ederek sosyalizmi yıkmışlardır. Revizyonizm, kapitalist restorasyonun siyasi önderliğidir, sınıfın, iktidarı tamamen ele geçirene kadar içinden geçmek zorunda olduğu restorasyon ve karşı-restorasyon sürecinin olumsuz yönüdür.

Büyük Proleter Kültür Devrimi, sosyalizmin gelişmesinde, devrim ile karşı devrim, restorasyon ile karşı restorasyon arasında bu dünya çapındaki mücadele sürecinin en cesaret

verici ve en yüksek noktasını temsil eder. Sadece Deng Hsiao-ping'in karşı-devrimci darbesinin kapitalizmi restore ettiği 1976 yılına kadar sürmüş olması, hiçbir şekilde Kültür Devrimi'ni ve Kültür Devrimi'nin gerekliliğini yadsımaz. Aslında, bu restorasyon, kapitalizm ile sosyalizm arasındaki mücadelede, restorasyon ile karşı restorasyon arasındaki ölüm-kalım savaşında, kimin muzaffer çıkacağı sorununun henüz belli olmadığına, sınıf mücadelesini nihai zafere, komünizme kadar süreceğine dikkat çeken Başkan Mao'nun bizzat kendi söylediklerini teyid eder.

1966 ile 1976 arasında, Kültür Devrimi pratik, somut bir gerçektir. Bu tartışma götürmez bir gerçektir. Tüm dünya görmüştür. Dolayısıyla şimdi Proleter Kültür Devrimi çözümlenmiş bir meseledir. 1848'de Marks, siyasi iktidarın şiddet yoluyla ele geçirilmesi gerektiğini söylemişti. Kendisi bunun gerçekleşmesini görecektir kadar yaşamadığı ve pratikte yürütmediği halde, bize çözümü sunuyordu: Proletarya devrimci şiddet yoluyla iktidarı ele geçirmek ve proletarya diktatörlüğü uygulamak zorundaydı. Aynı şekilde Başkan Mao, sosyalist devrimin proletarya diktatörlüğü altında devam ettirilmesinin çözümünü sundu -bundan da öte, bunu pratikte de yürüttü. Bu tecrübeye sahip olduğumuz için, ne yapmamız gerektiğini biliyoruz.

Proletaryanın iktidarı ele geçirmesi sürecindeki ilk kilometre taşı olarak, 1871 Paris Komünü'nün önemini küçümsemek kaydıyla, ona önderlik edecek bir Komünist Partisi olmadığı için Komün'ün hayat şansı olmadığını Marks'ın ken-

disinin de önceden görmüş olduğunu hatırlamalıyız. Her halükarda, Marks, kaç önder düşerse düşün proletaryanın moralinin zayıflatılmasına izin verilmemesi gerektiğini söyledi ve Komün'ü destekleyip savundu.

İlk kilometre taşı olarak taşıdığı öneme rağmen, Paris Komünü, çok daha yüksek niteliğe sahip bir kilometre taşı olan Kültür Devrimi ile karşılaştırılamaz. Ayrıca, Paris Komünü sadece iki ay kadar yaşadığı halde, Kültür Devrimi on yıldan fazla sürdü ve Başkan Mao ile Çin Komünist Partisi önderliği altında yüz milyonlarca insanı harekete geçirdi. Bu iki kilometre taşının arasında, ilk proletarya diktatörlüğünün ve dünyanın ilk sosyalist ülkesinin yaratıcısı **Lenin'in önderliğindeki Ekim Devrimi, ve 1949'da zafere ulaşan ve yine Başkan Mao'nun önderlik ettiği Çin Demokratik Devrimi vardır. Enternasyonalist proletaryanın sınıf önderliği altında, siyasi iktidarın ele geçirilmesi ve sosyalizmin inşasındaki, proletarya diktatörlüğünün kurulması ve savunulmasındaki bu dört büyük ve şanlı kilometre taşının içinde, bugüne kadar en yüksek ve en gelişmiş olan kilometre taşı Büyük Proleter Kültür Devrimi'dir.**

Partimiz Peru Komünist Partisi'nin genel siyasi çizgisi, Peru devriminin komünizme doğru yürüyüşünde üç devrimden -demokratik devrim, sosyalist devrim ve bir değil bir dizi kültür devriminden- geçmesi gerektiğini ve bunların hepsinin, ilkinden itibaren hepsinin, komünizme doğru tek ve kesintisiz bir yürüyüşü oluşturduğunu savunur. Bu noktayı tam an-

lamıyla kavramak zorundayız, çünkü bugün, Kültür Devrimi'nden 25 yıl sonra, onu kendi geleceğimizde görebiliyoruz, ve dahası, çünkü Maoizm'in dünyayı aydınlatması ve Marksizm'in yeni, üçüncü ve daha yüksek bir aşamasına, Marksizm-Leninizm-Maoizm aşamasına yükselmesi, Kültür Devrimi sırasında olmuştur. Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin 25. yıldönümünü kutlayalım.

Seçimlere Hayır, Halk Savaşı'na Evet! adlı belge, o şanlı devrim için Başkan Mao'nun tesis ettiği ilkeleri inceler ve dolayısıyla, Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin 25. yıldönümünün kutlanmasındaki merkezi meseleleri önümüze koyar.

Burada ifade edilen görüşler, Kültür Devrimi'ne ve özüne **-insanların ruhunu dönüştürme meselesine-** değinmiştir, ancak bunu burada sergilenen çerçeve içinde kavramalıyız. Uygulamak için, bugünkü siyasi sorunlar konusunda pratik sonuçlar çıkartmak için inceleme alışkanlığımızı edinmeliyiz. Bu bizi üçüncü konumuza getirir.

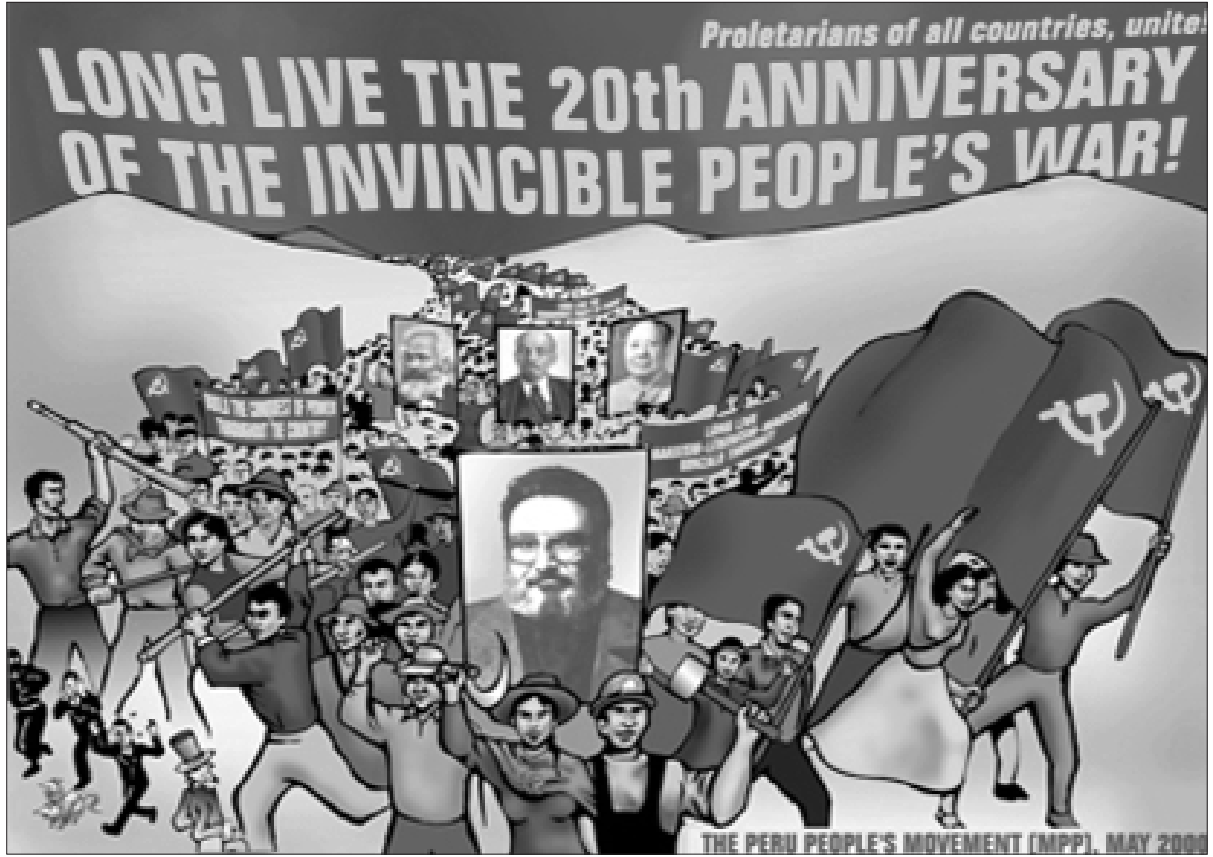
3- SİYASİ DURUM

Proletaryanın siyasi pratiği, belgeleri, siyasi çizgiyi ve parti direktiflerini alıp günün siyasi durumuna uygulamaktır. Uygulamak ve can alıcı sorunları çözmek üzere inceleme yaparız. Aksi takdirde kitap kurtluğuna ve papaganlığa düşeriz -ki bu burjuva, idealist ve metafizik bir methodur.

Dolayısıyla hali hazırdaki sınıf mücadelesini, bu belgenin dört bölümünün ışığında tahlil etmeliyiz. Bugün önümüzde o-

lan ve Merkez Komitesi'nin halletmesi gereken fikirlere her açıdan bakmalıyız.

“Gericiler İçin Can Alıcı Seçimler” başlıklı birinci bölümde, belge ne anlatmak istiyor? Uluslararası ve ulusal çerçeveyi ortaya koyuyor. Enternasyonal sınıf mücadelesi konusunda, bugün genel bir karşıdevrimci saldırıya şahit olduğumuz görüşünderiz. Gorbaçov'un Perestroika'sını başlattığı 1985 yılındaki Parti tavrılarına baktığımızda, “Esas olarak Gorbaçov ve Deng Hisao-ping'in önderliğinde yeni bir karşı-devrimci saldırı”nın söz konusu olduğunu söylemiştik. Daha sonra, Mayıs 1990'da, şu anda incelemekte olduğumuz belgede, “Marksizm'e karşı hem yoğunlaşan, hem de sözüm ona 'Marksizm'in eskimişliğinin borazanlığını yapmakta olan emperyalistlerin başlattığı hücumla birleşen saldırı'ya değindik ve şöyle devam ettik, “**dolayısıyla, Marksizm-Leninizm-Maoizm'e karşı alçak saldırıda, hem çatışma hem de uzlaşma -ve mevcut durumda esas olarak uzlaşma- vardır. Özetle, emperyalizmin ve revizyonizmin, uzlaşma ve çatışma içinde birbirine yaklaşan bir saldırısı. O zamandan bu yana vuku bulan olaylar, bu tahlihin doğru olduğunu ve doğru olmaya devam ettiğini teyid etmiştir. Ancak karşı-devrimci genel bir saldırıya şahit olduğumuz sonucuna varmak uygun olmaz mı? Niçin bunu söylüyoruz? Çünkü herkes, devrime, demokratik devrime ve sosyalist devrime saldırıyor, devrimci şiddete, halk savaşına saldırıyor, Komünist Partisi'ne saldırıyor, sosyalizme ve proletarya diktatörlü-**

ğüne saldırıyor, amacımız komünizme saldırıyor. Gerçeklerin, artık sosyalizmin geçerli olmadığını, mevcut olmadığını, başarısızlığa uğradığını, gösterdiğini iddia ediyorlar. Onlara, 1950'lerde sosyalist bir kamp olduğunu, Çin devriminin zaferinin dünyadaki güçler dengesinde bir yer değiştirmeye yol açtığını ve hiçbir düzenin, SSCB ve Çin'de olduğu gibi, çürük bir kapitalist ve feodal temelin bu denli hızlı ve derin dönüşümüne sebep olmadığını hatırlatmalıyız. SSCB'de, revizyonist Kruşçev siyasi iktidarı gaspedene kadar, sosyalizm, Lenin ve yoldaş Stalin'in altında gelişti; durum, Başkan Mao'nun ölümünün ardından Deng'in karşı-devrimci bir darbe yaptığı 1976 yılına kadar sosyalizmin devam ettiği Çin'de de aynıydı. Ölümsüz Komünist Manifesto ile Marks ve Engels tarafından

(sadece iki kişi) sosyalizmin temellerinin ilk kez ortaya konduğu 1848'den itibaren de hesaplasak, sosyalizmin pratikte ilk defa gerçekleştirildiği 1917'den itibaren de hesaplasak sosyalizmin halen genç olduğunu, kısa bir zamandır mevcut olduğunu görebiliriz. Bugün bir tecrübe olarak varlığına devam etmektedir, dünya komünistlerinde ve devrimcilerinde yaşamını sürdürmektedir. Bir ideloji olarak, bir siyaset bütünlüğü olarak, bir teori ve pratik olarak mevcuttur, ve bizde, Peru'nun komünistleri ve devrimcilerinde de yaşamaktadır.

Dolayısıyla, bugünün dünyasında devrimin esas tarihi ve siyasi akım olmasını engellemeyi amaçlayan karşı-devrimci bir genel saldırıdan ediyoruz. Kim devrime saldırıyor? Hem emperyalistler hem de revizyonistler. Ancak

ikisinden Yanki emperyalistleri esastır -onlar, diğer süper güç Rusya ile ve öteki emperyalist güçlerle çatışmalarında, kendilerini tek hegemonyacı süper güç olarak tesis etme çabasıyla bu saldırının başını çekiyorlar. Bu saldırı esas olarak, baş hegemonyacı güç Yanki emperyalizmi tarafından yürütülüyor. Bu iki sebepten ötürü genel bir saldırı niteliğindedir. Çünkü dünyanın emperyalistleri, revizyonistleri ve gericileri tarafından her yerde sürdürülmektedir, ve çünkü, siyaset üzerinde odaklaşmasına rağmen, her alanda, idelojik, siyasi ve ekonomik alanlarda yürütülmektedir.

Her sorunda olduğu gibi, bu saldırıyı ciddi olarak ele almalı, iyi tahlil edip kavramalıyız. Mesele, gerçeğe hükmeden yasalara tahkik edebilmek için gerçeği kavramaktır ve dünya

proletaryası ve hakların çıkarları hizmetinde gerçeği dönüştürmek için bu yasaları kullanmaktadır.

Burada, söz konusu saldırının, son saldırı olmadığına işaret etmek gerekir. Bu önemli bir farklılıktır. Bu saldırı, karşı-devrimci genel bir saldırdır. Genel olarak, son saldırı deyince, bir devrimin stratejik saldırı aşamasının son kısmı kastedilir. **Devrim siyasi ve askeri anlamda üç aşamadan geçer ve elbette siyaset, askeri meselelere rehberlik eder ve ikisi içinde esas olanıdır. Bu aşamalar, stratejik savunma, stratejik denge ve stratejik saldırı aşamalarıdır.** Biz dünya devriminin stratejik saldırı aşamasında olduğumuzu savunuyoruz. Son saldırının bugün yer almakta olduğunu söylemiyoruz. Ayrıca, dünya devriminin stratejik saldırı aşamasının, dönemeçler ve dolambaçlarla, hatta mevzi kaybetmelerle dolu ve -kısa değil- uzun süreli bir süreç olduğu görüşündeyiz. Burada değindiğimiz ise, devrim değil karşı devrimdir, proleter dünya devriminin gelişmesini önlemeyi amaçlayan karşı devrimci genel bir saldırdır.

İşaret edilmesi gereken bir diğer nokta ise, bütün yüksekte atmalarına, ekonomik taarruzlarına, temelsiz çamur atmalarına ve vahşi saldırılarına rağmen, yenilmeye mahkum olduklarıdır. **Devrimin restorasyonla karşılaşabileceğini hatta geri döndürülebileceğini bildiğimiz için, karşı-devrimci genel bir saldırı ile yüz yüze olmamız bizi şaşkırtmamalıdır. Aksine, başa çıkabilmek ve üstesinden gelebilmek için bu durumu tahlil etmeliyiz. Marksizm'e karşı yapılan sal-**

dırılar, her zaman Marksizm'in daha da gelişmesinin ve ilerlemesinin habercisi olmuştur.1979'da ortaya koyduğumuzu hatırlayalım: maddenin onbeş milyar yıllık hareketi -bu sürecin bizim bildiğimiz bölümü- komünizme doğru karşı koyulamaz yürüşüne yol açmıştır. **Gerçek budur,** o yüzden bu yasayı kavrayalım ve uygulayalım. Bizim komünizm amacımız bu maddi süreçle alakası olmayan bir düşünce değildir; onun bir parçasıdır. Komünizm bu süreçten çıkmıştır ve onun geleceğini teşkil eder; bu maddi sürecin gelişmesinin bir parçasıdır ve maddenin zaptedilemez hareketinin bir ifadesidir. Diğer hiçbir sınıf, proletaryanın gibi bir geleceğe sahip değildir. Burjuvazi bir zamanlar devrimci bir sınıftı ancak tarihsel olarak zamanı geçti. **Şimdi köşeye kısıtlanmış her hayvanın yapacağı gibi vahşice çıkışlarda bulunuyor, kendi kaçınılmaz sonunu daha pahalıya mal etmeye çalışıyor.** Sonunun geldiğini henüz toprağa gömülmemiş bir leş olduğunu biliyor, ancak açık mezarının dibinde yatarken bile, proletarya tarafından gömülmeğe karşı hala direniyor. Burjuvazinin hasta ve uğursuz çocuğu ve dünya halklarının sömürücüsü son canavar emperyalizm, revizyonizm ve dünya gericiiliği ile birlikte yeryüzünden süpürülüp atılmalıdır. Onu gömmek bize, proletarya ve halka düşmektedir. Tarihsel açıdan, bu görev gereklidir ve onu gerçekleştirmek bize düşmektedir. Burjuvaziyi paramparça edeceğimiz ve emperyalizmi ortakları ve uşakları ile birlikte mezara gömeceğimizden tamamen emin olmalıyız.

Belgenin Peru'daki siyasi

durumu ele alan birinci bölümü, "meşrulaştırma" sorununa değiniyor. kongre'den sonraki bir dizi toplantıda, Yanki emperyalizmi tarafından onların "düşük-yoğunluklu savaş" tezleri çerçevesi içinde öne sürülen bu kavramı tahlil ettik. Bu bizim için önemli bir sorundur ve onların ne başardıkları sorunu sormak zorundayız. Cevap, hiçbir şey başarmadıklarıdır. Fujimori seçimden en ufak bir meşruluk kazanmış değildir, sadece Peru'da seçimlerin gerici ve gülünç niteliği yüzünden değil, ayrıca kendisi pek fazla oy da alamamıştır. Aksine bu seçimler Fujimori'nin meşruluğu hakkında şüpheye yol açmıştır, çünkü birinci turda oy kullanmayanların sayısı (yüzde 27), oyunu Fujimori'ye verenlerin sayısından (yüzde 24.6) daha yüksektir, Anayasa'nın gerektirdiği yüzde 50 artı 1'in ise çok altındadır. İkinci turda, APRA Partisi'nin Birleşik Sol'un ve Sosyalist Sol'un yardımlarıyla bile, sadece Pluralite sağlamıştır. Yaptıkları bu "meşruluğa" daha da zarar vermiştir. Fujimori'nin yaptığı herşey halka karşı olmuştur, ki bu gayet doğaldır çünkü; kendisi büyük burjuvazinin, esas olarak kompradorların ve bütün olarak toprak ağalarının temsilcisidir ve ülkenin görmüş olduğu en itaatkar Yanki emperyalizmi yanlısı başkanıdır, halk savaşının en kudurmuş düşmanıdır -kısacası katliamcı bir ulusal haindir.

Başdöndürücü bir hızla meşruluğunu kaybetmiş ve maskesi tamamen düşmüştür. Halk, bu kadar vahşet, bu kadar baskı için ne bir hak ne de sebep olduğunu hissetmektedir, ve halk savaşı bu anlayışı güçlendirmektedir. Halkın insan

haklarının sistemli ihlali, Fujimori'nin, Belaunde ve Garcia'nın izinde uyguladığı katliamcı politikalar -gerçeklerin üzeri örtülemez çünkü halk bunları bizzat yaşamaktadır. Kitle mezarlarının yeniden tezahür etmesi; halkın kız ve erkek evlatlarının kılıçtan geçirilmesi savaşçıların ve ailelerinin korkakça ve tamamen cezadan muaf katledilmeleri; bu savaş-taki esir almama politikası-bunlar halktan gizlenemez çünkü hepsine de maruz kalan halktır. Kahramanlık Günü'nün beşinci yıldönümünde Lima'nın meydanlarında ve gecekondu mahallelerinde sadece pankartlar ve sloganlarla silahlanmış olarak sokaklara dökülen ailelere ve kitlelere karşı işlenen caniyane suçlar -San Gabriel'deki katliamı nasıl örtbas edebilirler? Fujimori'nin bu katliamı gerçekleştiren askerleri kutladığını inkar edebilirler mi? Bir üniversite öğrencisi ile iki yoksul gencin sırt sırt çantaları taşıdıkları için öldürülmeleri üzerine patlak veren protestolar -bunlar gözardı edilebilir, cinayeti işleyenler bir kez daha korunabilir mi? Kabile topluluklarına karşı işlenen katliamlar, Katliamcı Silahlı Kuvvetler'in köylüleri cephane olarak kullanmaları, yarı-askeri *rondero*'lara her türlü suçu işlemeleri için verilen izin- bütün bunlar nasıl Fujimori hükümetini meşrulaştırabilir? Vahşi ücret kesintileri, halkın eğitiminin ve sağlığının "kolera hükümeti" tarafından tamamen ihmal edilmesi halkın haklarının ve proletarya ve halk tarafından kazanılmış olan hakların ve kazanımların sistemli inkarı, kitlelere karşı sürekli ve artan baskı, toprak ipoteklerinin ve tefeciliğin getirilmesi ve toprak

sahipliğinin, esas olarak yoksul köylülerin topraksızlaştırılması yoluyla yoğunlaşması, en şiddetli yoksulluğa itilen milyonlarca halkın açlığı, Peru'lu kitlelerin gelirini onyıllardır görülmemiş düzeylere indiren derin ekonomik kriz, ulusal kaynakların mahvedilmesi ve ülkenin toptan emperyalizme haraç mezat satışa çıkartılması vb. vb. - bunlar Fujimori hükümetini meşrulaştırabilir mi? Tersine, Fujimori hükümeti bir yıldan kısa bir süre içinde tamamen teşhir olmuş bulunuyor.

Özet olarak, bu belgenin ilk bölümünü incelerken şunları gözönünde bulundurmalıyız: 1) Vahşi karşı-devrimci genel saldırı 2) Fujimori hükümetinin ve kokuşmuş Peru devletinin artan hızda meşruluğunu kaybetmesi.

"Siyasi Kriz Derinleşiyor ve Çelişkiler Kızışıyor" başlıklı ikinci bölümde, bürokrat kapitalizm süreci üzerinde odaklaşmalıyız. Partimizin bürokrat kapitalizm tezi, bizimki gibi geri yarı-feodal ve yarı-sömürge ülkelerde kapitalizmin büründüğü tarz ve biçim olduğu şeklindedir. Bu süreç ülkenin tarihsel gelişimi ile ilişkilidir. Onsekizinci yüzyılın Peru'sunda, kapitalizm en embriyonik biçimde gelişti. Ülke Britanya emperyalizminin hakimiyeti altında bulunduğu ve Şili ile savaşın sonuçlarına katlanmakta olduğu ondokuzuncu yüzyılın ortalarında, bu süreç hızlandı.

1895'ten sonra, bürokrat kapitalizm üç dönemden geçti: 1) 1895'ten 1945'e kadar, 1920'lerde odaklaşarak. Bu bürokrat kapitalizmin gelişme dönemidir. 2) 1945'ten 1980'e kadar, 1960'larda ve 1970'lerde odaklaşarak (Velasco'nun 1968 korporatist faşist darbesini takibeden yıllarda). Bu, bü-

rokrat kapitalizmin derinleşmesi dönemidir. Parti; faşist darbenin üç amacı hedeflediğini tespit etti: **Birincisi**, bürokrat kapitalizmin derinleştirilmesi; **ikincisi**, Peru toplumunun yeniden yapılandırılması; ve **üçüncüsü**, Peru'da devrimin önlenmesi. Belirli bir temel oluşturmalarına rağmen, açıktır ki, amaçlarından hiçbirini tamamen gerçekleştiremediler. Başarısızlıklarının en mahvedici ispatı 1980'de silahlı mücadelenin başlaması oldu. Böylece bugün de devam etmekte olan ve bürokrat kapitalizmin yıkılmasını içeren üçüncü dönem başladı.

Bürokrat kapitalizm, doğuştan kritik olarak hastaydı. Bugün ise genel bir krize girmiştir ve sonuna yaklaşmaktadır. Ancak bürokrat kapitalizmin gelişmesi incelendiğinde, çeşitli dönemlerin içinde alt-dönemlerin de olduğu görülecektir. Örneğin birinci dönemde bir giriş, bir hazırlık devresi vardı. Sonra 1920'lerde, bürokrat kapitalizmin gelişmesinin temellerini atan ancak sadece bir çöküşe yolaçan bir diğer dönem söz konusuydu. Amaçlanan gelişme düzeyine ulaşılamayınca, bu durum ülkeyi krize itti ve daha da büyük bir gerilemeye yol açtı. Tarihsel gerçekler bunun böyle olduğunu göstermektedir. Bürokrat kapitalizmin derinleşmesi dönemi olan ikinci dönem sırasında, yine bir hazırlık, bir giriş devresi oldu, gelişmenin temelini inşa edilmesi devresiydi bu ve sonunda yine daha da berbat bir çöküşe yol açan bir kriz daha yaşandı.

Bürokrat kapitalizmin yıkılması dönemi olan ve 1980'de başlayan üçüncü dönemde, 1990'lara doğru uzanan ve uzun ve karmakarışık bir şartla-

rı hazırlama sürecine tekabül eden bir giriş devresi daha oldu. **Bugün, neo-liberal politikalar yürütmenin temellerini atmakta, ve nasıl bir “devrim” gerçekleştirmekte oldukları hakkında böbürlenmektedirler, ancak tıpkı bürokrat kapitalizmin diğer iki döneminde olduğu gibi, bu üçüncü dönemdeki temel atma devresi de kaçınılmaz olarak bir krize daha yol açacaktır, bu ise daha da feci bir çöküş yaratacaktır.** İkinci ve üçüncü dönemleri birbirinden ayırabilmek için, vurgulamamız gereken nokta, ikinci dönemde devletin esas ekonomik manivela olarak işlev gördüğü, oysa bugün devlet-dışı şirketlerin bu rolü oynamasını amaçladıklarıdır. Tarih göstermektedir ki, bu temel inşa etme süreci bazı sonuçlar elde edilmesine sebep olabilmektedir, ancak aynı zamanda daha derin bir krize yol açmaktadır. Tüm bunlar göstermektedir ki, bugün üçüncü döneminde, bürokrat kapitalizm, ideolojik, siyasi ve ekonomik alanlarda genel bir krizin ortasında bulunmaktadır. Durum 1974’ten bu yana giderek daha kritikleşmektedir, ve bunun üstesinden gelmelerinin hiçbir yolu yoktur. Devlet siyasi olarak parçalanmaktadır; cumhurbaşkanı emirnamelerle yönetmekte, kendi anayasalarının 211. madde 20. paragrafının tanıdığı yetkileri kötüye kullanmaktadır. Parlamento, yasama organı olma işlevini yerine getirememektedir. Fujimori tarafından bile alaya alınan ve tüm maddi fonları kesilen yargı ise, gittikçe daha fazla cumhurbaşkanının emrine amade durumdadır. Ayrıca yasaların kendileri, örneğin yeni ceza yasası, giderek daha faşist

olmaktadır. Her geçen gün faşizmin ve faşist tavırların işaretlerine tanık olunmaktadır. **İdeolojik alanda da- tıpkı emperyalist efendileri gibi- giderek daha fazla çürüyen ve geleceği olmayan bir ideolojinin yükü altında sersemlemekteler. Elllerinde kalan tek seçenek, onsekizinci yüzyılın ve ondokuzuncu yüzyılın başlarının liberalizm bayrağını yükseltmektir.** O bayrak daha Birinci Dünya Savaşı’na gelindiğinde paçavraya dönmüş bulunuyordu, bugün ise tamamen zamanı geçmiş durumdadır. **Bu insanların inatçı oldukları doğrudur, ancak gelecekleri yoktur, oysa sosyalizm parlak bir geleceğe sahip olduğunu ispat etmiştir bile. Kapitalizm bir cesettir, ve diğer cesetler gibi, gömülme zorundadır.**

Dolayısıyla, ideolojik, siyasi ve ekonomik olarak, gittikçe daha derin genel bir krize batmaktadırlar ve halk savaşı onları günbegün tahrip etmektedir. Hükümet gittikçe zorlaşan bir durumla yüzyüzedir. Peru’nun şimdiye kadar şahit olduğu en karmaşık ve zor durumdur bu. Başa çıkmaları mümkün değildir. Ne önlem alırlarsa alsınlar, hepsi sadece son derece geçici bir düzelmeye ve tam iflase yol açacaktır. Yıkımlarının esas aracı, halk kitlelerinin sınıf mücadelesini temel alan halk savaşıdır.

Bürokrat kapitalizmin üç dömeni ve herbirinin, özellikle de sonuncusunun, özgül niteliğini belirtmek önemlidir. Bu, Peru’lu gericilerin ve emperyalist efendilerinin, esas olarak Yanki emperyalizminin yüzyüze buldukları üç görevi -bürokrat kapitalizmi bir gayret yeniden harekete geçirmek, devleti yeniden yapılandırmak

ve halk savaşını yok etmek- yerine getirmelerinin asla mümkün olmadığını kavramamızı sağlayacaktır. Bu görevlerin yerine getirilmesi tarihsel ve siyasi olarak imkansızdır. Peru’lu gericiler bile Fujimori hükümetinin hiçbir şey yapmadığını, sadece başarısızlıktan başarısızlığa sürüklendiğini söylüyorlar. Bu gerçeğin sadece bir kısmıdır, çünkü karşı karşıya oldukları problemler kaçınılmazdır, bu problemler, sömürücülerin, büyük burjuvazi ve büyük toprak ağalarının ve emperyalizmin, bürokrat yolunun somut gerçekleridir. **Bunlar, bir yasanın vücut bulmasıdır, bürokrat kapitalizmin devrim şartlarını olgunlaştırdığı, ve devrimin de, Halk Savaşı’nın gelişmesiyle birlikte hızlanıp güçlendiği, ülke çapında iktidarın ele geçirilmesini yaklaştırdığı şeklindeki yasanın vücut bulmasıdır.**

Belgenin ikinci bölümü, özel yerel seçimleri de ele almaktadır. Basının tavukları tahmin edileceği yönde gıdıklamaya başladığından beri bu konuda bir sürü boş laf edilmiştir. Ancak gerçeği saklamaları mümkün değildir. Bugün Silahlı Kuvvetler sadece oy kullanmakla kalmıyor, yerel yöneticileri doğrudan tayin ediyor. Kendilerini Cangallo belgesinin de belirttiği gibi, bunu yapmaya devam edeceklerdir. Gerçek ortaya çıkmaktadır. Bir zamanlar demokrasinin zaferinden dem vurup böbürleniyorlardı, ancak bugün, hiçbir yerel yöneticinin bulunmadığı 400 bölge olduğunu itiraf etmek zorunda kalmaktadırlar. İşte demokrasileri bu kadardır onların. Ayrıca, yerel görevler için adaylıklarını koyanları korumaları mümkün olmadığı halde,

bunların adaylıklarını geri çekmelerine izin vermeyi de reddetmektedirler. Ayacucho'daki Birleşik Sol adaylarının başına gelen budur. Junin'de de kendi yarı-askeri güçlerinin elebaşlarını aday göstermişlerdir.

Dolayısıyla, bu çürümüş düzen için, seçimler, halkı sömürmeye ve ezmeye devam etmenin bir yolundan başka birşey değildir. İşte bu yüzden, Parti'nin seçimleri boykot etme taktiği doğrudur. Bu taktik, halkın, seçim aleyhine tavır alma eğilimini geliştirmekte ve halk savaşına hizmet etmektedir.

Belgenin, "Boykot, Halkın Seçimler Aleyhine Dönme Eğilimini Geliştirir ve Halk Savaşı'na Hizmet Eder" başlıklı üçüncü bölümü, bize karşı 1989 yılında yapılan hakaretler ve karalamaları çürüten ilerlemeler üzerinde duruyor, ve Merkez Komitesi'nin İkinci Oturumu'nu yaptığı şu değerlendirmeyi vurguluyor: Açık Halk Komiteleri'nin tesis edilmesiyle, Halk Savaşı 1989'da önemli bir zafer kazanmıştır, 1990'da ise stratejik dengeye ulaşmıştır. Basit bir cümle - stratejik dengeyi selamla- gericilerin ve revizyonistlerin tirtir titremeye, dişlerini gıcırdatmaya başlamasına yol açtı. Hemen hemen hepsi sesleri kısılana kadar bağırarak bunu inkar etmeye çalıştılar. Hatta bize karşı kanlı ve anlamsız askeri operasyonlar başlatarak, öfkelerini her zamanki gibi kitlelere yöneltip stratejik dengenin var olmadığını "ispat" etmeye çalıştılar. Niçin bu kadar ölümcül bir panik içindeler? Çünkü eski düzen ölüp mezarı boylamak üzeredir. Parti her zaman sözünü tutmuştur. Yapacağımızı söylediğimiz şeyi her zaman yaptık. Silahlı mücadeleyi baş-

latacağımızı söyledik ve 1980'de başlattık. Bugün, ülke çapında iktidarı ele geçirme yoluna koyuluyoruz. Stratejik denge aşamasında olduğumuzu ilan ettik, bunu somut olarak tanımladık ve her zamankinden de fazla önem vererek vurguladık. Stratejik denge ve karşı saldırıya hazırlanma, düşman için düzenlerini kurtarmak üzere kaybedilen mevzileri yeniden ele geçirmeye çalışmak anlamına gelir; Bizim için ise, devlet iktidarını ele geçirmeyi örgütleyerek stratejik saldırıya hazırlanmak anlamına gelir." Pratikte giderek daha iyi bir şekilde ele alabilmek için bunu çok iyi anlamalıyız. Stratejik denge meselesini, sadece Başkan Mao'nun öğretileri açısından değil, aynı zamanda bunun burada bizim ülkemizde alacağı özgül biçim açısından, tepeden tırnağa incelemeliyiz.

Bundan da öte, Siyasi İktidarı Ele Geçirmek Üzere Üs Alanlarının Geliştirilmesi İçin Büyük Plan'ın bir parçası olan Üs Alanların Geliştirilmesinde İlerlemek İçin Üçüncü Kampanya'nın, nasıl tüm onbir yıllık halk savaşı sürecinin bir parçası olduğunu görmeliyiz. Üçüncü kampanyanın önemi, İlerleme Planı'nı başarıyla tamamlaması ve dolayısıyla yeni bir plan için bağ teşkil etmesidir. Kısacası, bu Üçüncü Kampanya'nın Mayıs, Haziran ve Temmuz aylarında tamamlanması muhteşem olmuştur. Esas olarak kırsal alanda, buna tamamlayıcı olarak da şehirlerde yürütülen Halk Savaşı daha önce hiçbir zaman bu kadar derinlere kadar işlememiş, bu kadar yükseklerle ulaşmamıştı. Hepimiz, her düzeyde, böylesi ehemmiyetli bir göreve gönülden hizmet etmiş olmaktan se-

vinç duymalıyız. Birkaç tuğla, birkaç tuğlayla daha birleşince sağlam bir duvar oluşur. Bırakın hainler yadsımaya çalışsınlar. Bunu yapmalarının sebebi onların sınıf çıkarlarıdır, ve Peru'lu gericiler ve emperyalistler her ne kadar kendilerine cüzi ödemelerde bulunsalar da, kendi ceplerini doldurma kaygılarıdır. Bizzat yaşadığımız ve yarattığımız gerçeği gayet iyi tanıyoruz. Bu yüzden, bizler Parti'liler, Halk Gerilla Ordusu üyeleri, Yeni Siyasi İktidar ve kitleler, bu kahraman Halk Savaşı'nın muazzam başarılarını kavırıyoruz.

Halk Savaşı'nın etkisi oluyor mu? Olduğu konusunda açık kanıtlar mevcuttur. Örneğin, ABD Senatosu'nda ilk kez Peru'daki Halk Savaşı hakkında bir tartışma yürütülmektedir. Halk savaşının yankıları, dünya gericiliğinin ahırlarına kadar erişmiştir. Esas belirti bu değildir ama önemlidir. Bu arada Peru'da bazı kişiler, havada ultra modern şatolar inşa etmektedirler. Bunların içerisindeki katliamcı ulusal hain Fujimori; içişleri bakanı general Malka, ve Savunma Bakanı general Torres gibi kasaplar; ekonomi bakanı Bolona gibi köklü yankı yanlısı öğeler; Bernales, Tapia, Gonzales gibi yükselme heveslisi yardakçılar vb. vardır. Hepsi emperyalizmin ve sömürücü sınıfların itaatkar dalkavukları olan bu insanlar, -esas olarak ABD'den- emperyalist "yardım" almak için yalvarmakta, ve bunun Halk Savaşı'nın yenilgisini sağlayacağı şeklinde hayal kurmaktadır. Emperyalistlerin niçin "Peru'yu dünya mali topluluğuna yeniden kabul etmeleri" ve ultra-gerici Peru devletini savunmaları gerektiği konusunda ikna edici delil ola-

arak bizzat Halk Savaşı'nın kaydettiği ilerlemeleri kullanıyorlar.

ABD'de önümüzdeki yılın seçimleri için açılış manevraları yer alıyor, ve Bush yeniden seçilmesini sağlamak için elinden geleni yapıyor. Ortadoğu'da pejmurde bir başarı kazandı, oysa herkes amaçlarını yerine getirmediğini biliyor. Bunu bu şekilde ifade ediyoruz, çünkü özellikle dünya halklarının kurtuluş için verdikleri her mücadelenin dünya devriminin bileşken bir parçası

list güçlerle ilişkili olarak ciddi ekonomik zorluklar içinde olmaya devam ediyorlar. Ancak bu artık emperyalist bir süper güç olmadıkları anlamına gelmez. Ayrıca Bush bir uyuşturucu savaşı da ilan etti, ve burada da yine halka karşı hareket etmektedir, çünkü, ekonomik sorunları, vergileri yükseltmek ve sosyal programlara yapılan harcamaları azaltmak yoluyla ele alma çabaları nasıl ABD halkının direnişi ile karşılaşmışsa, uyuşturucuya karşı savaşı da, kendisini, en yoksul ve en sö-

olarak ihlal ettiği insan haklarına saygıyı da içeren "uyuşturucuya karşı" bir anlaşmanın yürürlüğe gireceği Eylül ayında, bu meselenin bitmiş olmayacağı sonucuna varmalıyız. Peru'daki halk savaşı bir seçim sorunu olmuş durumdadır, ve yankılarının kendi Kongre'lerinde hissedilmekte olmasını son derece ilginç buluyoruz. Ayrıca bu, ABD Devrimci Komünist Partisi'nden (RCP/USA) ve Devrimci Enternasyonalist Hareket'ten yoldaşlarımızın verdiği mücadeleye katkıda

olduğu günümüzde, bir halka karşı girişilen aciz ve kabadayıca bir saldırı pek bir başarı sayılamaz. (Saddam Hüseyin'in sınıfsal sınırlılığının tamamen bilincindeyiz.) Her halükarda, bu Yanki emperyalizminin bir "zaferi" idi. Üstelik, Körfez'deki savaşa ekonomilerinde bir düzelme kaydetmek için girişmişlerdi, ancak umut ettikleri gibi olmadı ve diğer emperya-

mürülen kitlelerin, özellikle ezilen azınlıkların karşısına dikmektedir, ve pek başarı kaydetmiş değildir. Bu uyuşturucu savaşı Peru'daki halk savaşıyla ve And bölgesindeki sınıf mücadelesiyle yakından ilişkilidir ve bunun ABD'nin siyasi işleri üzerinde yankıları vardır. Dolayısıyla, ABD yardımının "dondurulmasından vazgeçilmesi" için Peru hükümetini sistemli

bulunan bir faktördür ve bizi daha da birleştirmektedir, tıpkı Yanki Go Home! sloganı altında emperyalizme, özellikle Yanki emperyalizmine karşı yürütülen ortak kampanya gibi. Bu da Üçüncü Kampanya'nın gerçekleştirdiklerinin ve etkisinin bir başka örneğidir.

Belgenin "Seçimlere Hayır! Halk Savaşı'na Evet!" başlıklı üçüncü bölümü esas olanıdır.

Bu bölümde bugün Marksizm'in nasıl değerlendirilmesi gerektiği konusundaki kıstaslarımızı ortaya koyuyoruz.

Marksizm-Leninizm-Maoizm'in esas olarak Maoizm'in, dört alanda temel tezlerini ince liyoruz, ve ilkelerimizi yeniden teyid ediyoruz. Marks'ın yaptığı katkıları, Lenin'in yaptığı daha büyük katkıları ve Başkan Mao'nun yaptığı çok daha büyük katkıları yükselme sırasıyla ve orantılı olarak ele aldığımız, Maoizm'i yeni, üçüncü ve daha yüksek bir aşama olarak gelişmesini de gösteren bu bölümde, Marksizm-Leninizm-Maoizm'in nasıl ayrılmaz bir bütün olarak kavradığımızın izahatı da bulunmaktadır.

Çıkarılacak ilk ve çok isabetli bir sonuç şudur: **Proleter dünya devrimini geliştirmek, emperyalizmi ve uluslararası gericiliği yoketmek, ve revizyonizmi parçalamak için, Marksizm-Leninizm-Maoizm'i onaylamak savunmak, ve uygulamak tayin edicidir.** Meselenin özü budur. 1960'lı yıllarda Maoizm için, en güçlü silahımız, bizim atom bombamız, yenilmez silahımız deniyordu. Bugün Maoizm'in tarihsel öneminin, yenilmezliğinin, Marksizm'in herşeye kadir olduğunun çünkü doğru olduğunun daha da bilincinde olmalıyız. Bu diğer herşeyin ona dayandığı ve diğer her şeyin ondan çıktığı tayin edici faktördür. Maoizm'den sapacak olsak devrim bundan büyük zarar görürdü, ancak devrimi asla durduramazlardı, çünkü Marksizm-Leninizm-Maoizm başı çekmek üzere bir daha öne çıkardı. İhtiyacımız olan esas olarak Maoizm'dir, ve Maoizm'in bayrağını yükseklerde, daha da yükseklerde dalgalan-

dırmalıyız; bunun anlamı onu sadece onaylamamız değil savunmamız da gerektiğidir **-biz bayrakları savunmak için yükseltiriz- ancak esas olan onu uygulamaktır.**

Niçin Marksizm-Leninizm-Maoizm'i esas olarak Maoizm'i onaylamalı, savunmalı ve uygulamalıyız? Proleter dünya devrimini ilerletmek için. Bugün devrim dünyadaki esas akımdır. Devrimin tam ve topyekün zaferi dışında, yani komünizm dışında, insanlık için hiçbir gelecek mevcut değildir. Dolayısıyla mesele dünya devriminin nasıl ilerletileceği meselesidir ve bunun anlamı da bu işi yürütmek, devrim yapmaktır. **Daha önce de işaret edilmiş olduğu gibi, mesele kaç kişi olduğumuz değil, bunu gerçekleştirmede ne kadar kararlı olduğumuzdur.** 1848'de sadece Marks ve Engels vardı. Bugün 143 sene sonra, dünya çapında milyonlarcamız var. O zamanlar hiçbir şeyimiz yoktu; bugün iki şanlı ve son derece zengin tarihsel tecrübemiz var, bunlar proletaryada ve halklarda, bizde, yaşamaya devam eden tecrübelerdir **ve bir kez daha vurgulayalım ki, kapitalizmin restorasyonu, devrimin esas akım olduğu gerçeğini yadsımaz.** Gericiler bu gerçeği çürütme hayalleri kurabilirler, ancak çabaları nafiledir, çünkü proleter dünya devrimi ilerlemektedir, ve biz bu ilerlemenin bir parçasıyız. Bu ilerlemenin kanla ödenmesi gereken bir bedeli olduğu doğrudur, ama neyin yoktur ki? Dünyanın her yerindeki komünistlerin ve devrimcilerin dökülen kanı olmasaydı, bugün burada olamazdık.

Emperyalizmi ve uluslararası gericiliği yoketmek için, ve

onları yeryüzünden süpürüp atmak için Maoizm'e ihtiyacımız vardır. Üzerimize ne kadar çamur atarlarsa atınsınlar, sonunda biz onları ve tüm enkazlarını birlikte mezara gömeceğiz. Bu muhteşem tarihsel temizliği durdurmanın yolu yoktur.

Revizyonizmi parçalamak için de Maoizm'e ihtiyacımız vardır. Emperyalizm ve revizyonizm lağımdan aşağı birlikte gideceklerdir, ancak revizyonizme karşı mücadele etmeden emperyalizme karşı mücadele etmek mümkün değildir.

Maoizm'in tayin edici önemini yeniden teyid ediyoruz. Bu konuda güvenimiz tamdır, bırakın felce uğratmayı, bizi rahatsız bile edecek en ufak bir şüphemiz yoktur. Bizler -komünistler, sınıf ve devrimcileriyimseriz, ve bizi hiçbirşey durduramaz.

Tüm bunlar bizi Karşı-Devrimci Genel Saldırığı Geri Püskürt! sloganına getirir. Bu bizim parolamız olmalıdır.

İkinci bir sonuç daha çıkarılmalıdır: Zaten görüş birliğinde olduğumuz bir görevi yerine getirmeliyiz. **Kamuoyu yarat ve kitleler içinde derinlere varan ideolojik faaliyet geliştir.** Bu görevi kararlılıkla ve hemen uygulayalım. Marksizm, ajitasyon ve propagandanın önemini öğretir. Marks'ın sözleri tüm dünyada aşağı yukarı mevcut her dilde seçkinlik kazanmıştır. Lenin bize, ekinle hasat arasında ne kadar zaman geçerse geçsin, propagandanın her zaman muhteşem meyva verdiğini öğretmiştir. Başkan Mao, her iki tarafın, hem gericiliğin hem devrimin, kamuoyu yaratmaya ihtiyacı olduğunu söylemiştir: Onların, sömürüyü devam ettirmek için devrime karşı kamuoyu yaratmaya

ihtiyaçları vardır, bizim de siyasi iktidarı ele geçirmek ve savunmak üzere devrimci şiddet kullanmak için kamuoyu yaratmaya ihtiyacımız vardır. **Devrim için kamuoyu kazanmadan iktidarı ele geçirmemiz mümkün değildir.**

Şanlı bir ideolojiye, Marksizm-Leninizm-Maoizm'e, bugün dünyadaki en güçlü silaha sahibiz. Bunun yaratıcı uygulaması Gonzalo Düşüncesi'ne sahibiz. **O zaman zihinleri silahlandırılm -giderek daha fazla zihni silahlandırılm ve bunu giderek daha mükemmel bir şekilde yapalım. İnsanların zihinlerini kazanınca, elleri de silahlanacaktır.** Partimiz boş yere siyasette güçlü olmakla ün yapmamıştır, çünkü siyaset, siyasi iktidarın ele geçirilmesi mücadelesinde ideolojinin somut uygulanmasından başka birşey değildir. Bugün ideolojimiz her tarafta ve her alanda saldırı altındadır, ve bu saldırılar daha da yükselecektir. Ancak bizimle doğru dan yüzyüze gelmekten korkmamaktadırlar. Marksizm ile dobra dobra ideolojik bir tartışmada sadece kaybedebilirler. Burjuvazinin eleştirileri, kaba iddiaların ve temelsiz hakaretlerin ötesine geçmemektedir. Marksizm-Leninizm-Maoizm'e karşı ortaya koyacakları neleri var? Yeni burjuva ideologlar kısa ömürlüdür. Örneğin, kısa bir zaman için yıldızı pırıl pırıl parlıyormuş gibi görünen, ancak arkasından kibrit çöpü gibi titreyip sönen Fukuyama. Kendisi tarihte herhangi bir gelişmenin olduğunu inkar etti ve ideolojinin öldüğünü ilan etti. Aslında, özellikle proletaryanın ideolojisinin öldüğünü ilan etti, burjuvazinin ideolojisini bundan muaf tuttu, çünkü emper-

yalizm güya ekonomik ve siyasi düzen olarak galip çıkmıştı. **Ancak tarih ve ideoloji, sınıf mücadelesinin itici gücüyle muharebe yapmaya devam etmektedir;** Fukuyama'nın saçma sözleri tarihe çarpıp geri tepmiştir ve farklı sınıfların ideolojileri arasında muharebeler devam etmiştir. Söz konusu olan ister dinleriyle Arap köktenciler olsun; ister burjuva ideolojisinin çeşitli biçimleriyle neo-liberaller, neo-pozitivistler ve faşistler olsun; isterse de Peru Komünist Partisi'nin önderlik ettiği halk savaşı dahil bilimsel ideolojimiz Marksizm-Leninizm-Maoizm'imizle biz komünistler olalım. Dolayısıyla bir kez daha burjuvazinin yalanları ve sahte teorileri, rüzgarda duman gibi dağılmaktadır.

Son zamanlarda Joseph de Maistre'a geri dönmektedirler ki bu gerçekten gülünçtür. Eserleri İspanya Kralı tarafından ödüllendirilmiş olan Uslar Pietri bile, Maistre'nin ilerici olan herşeyin düşmanı olduğunu söylüyor, ki doğrudur çünkü Maistre, Papacı inatçı bir fanatikti. En geri "teorisyenleri"inin pelerinine sarınmakla burjuvazinin yaptığı tek şey, kendi irini ile kendisini pekiştirmeye çalışmaktır. Kokuşmuş leşlerini yeniden canlandıracak taze kandan yoksun olarak, burjuvazi ve genel olarak gericilik, olsa olsa damarlarını giderek daha zehirli iltihapla doldurabilirler.

Onların ideolojik saldırılarına nasıl karşılık vermeliyiz? Onları tepeden tırnağa teşhir etmeli, sahte ve kokuşmuş maskelerini parçalamalı ve karşılıklarına somut gerçeğe uygulanmış Marksizm-Leninizm-Maoizm esas olarak

Maoizm ile çıkmalıyız. Marksizm bilimsel olarak doğru tek ideolojidir. Dağları yerinden oynatmaya, dünyayı değiştirmeye ve ayakları üzerine oturtmaya muktedirdir. İdealizm gerçeği ancak başaşağı tutabilir. Marks, felsefenin zincire vurulduğunu, kitlelerden koparıldığını, kitlelerden saklamak için kelimelere ve örümcek ağlarına gömülüp karmakarışık edildiğini söylemişti. Felsefeyi özgürleştirip kitlelere iade etmeliyiz. Kitleleri harekete geçirerek felsefemizi kullanmalıyız. Kamuoyu yaratmak, kitleleri harekete geçirme meselesidir. Bırakalım onlar ajitator ve propagandacı olsunlar. Kitleleri Marksizm-Leninizm-Maoizm, esas olarak Maoizm'de ve Gonzalo Düşüncesi'nde eğitmek için bir kitle hareketi başlatalım. Bunun gerekliliği, ta başından beri temel bir Marksist öğretisi olmuştur, ve Büyük Proleter Kültür Devrimi, devrimde sebat etmek, devrimin meyvalarının kapılıp çıkarılmasına izin vermemek, devrimi savunmak üzere, proletarya diktatörlüğü altında sosyalizmi inşa etmeye devam etmek için kitleleri Marksist-Leninist-Maoist ideolojiyle harekete geçirmenin yaşayan ve şanlı bir örneği olmuştur. Kitleleri, Marksizm-Leninizm-Maoizm, Gonzalo Düşüncesi'nin fikirleri ile geniş ve derin bir teorik ideolojik hareket etrafında harekete geçirelim. Dünyayı başaşağı görmelerine sebep olan bu feodal, burjuva, emperyalizm yanlısı bataklıktan onları kurtaralım. Felsefeyi çekmecelerden çıkaralım, kitap tapıcılarının ve sahte akademik kuruluşların ellerinden kurtaralım ve kitlelere günlük sınıf

mücadelesine, halka götürelim. Onların ruhu karartılmış, çalınmıştır -alıp geri verelim ki aldatılmalarına artık izin vermesinler. Felsefe ve bilim, alimlere değil kitlelere aittir. Bugün kitleler giderek daha diyalektik olmaktadır, ancak bunun bilinçli kılınması gerekir ki diyalektiğin yasalarını bilinçli olarak kullansınlar. Çelişki yasasını, ne anlama geldiğini tamamen kavrayarak uygulansınlar; onu tabiata, topluma ve düşüncelere uygulansınlar. Kitleler buna muktedirdir, çünkü tarihi yapan, herşeyi yaratan onlardır. Ayrıca, her bilgi pratikten çıkar -herşeyden öte, insanlar günlük toplumsal pratiklerinde nesnelere değiştirirler, ve bu değiştirme süreci yoluyla öğrenir ve anlarlar. Pratikte edinilen bu anlayış, yeniden pratiğe geri döner, daha fazla değişikliklere, gelişmeye, ilerleme ve dönüşümlere yol açar, ancak herşey şu veya bu sınıfın damgasını taşıdığı için, bu pratik, bu bilgi, bu dönüşümlerin -ya proletarya ve halk yanlısı ya da proletarya ve halk aleyhtarı olmak üzere- bir sınıf karakteri de olacaktır. **Tüm bilginin kaynağı pratiktir, kitlelerin, insanlığın dönüştürücü tarihsel eylemidir. Tarihin her döneminde, kitleler, sosyal pratik yoluyla zihinlerini o döneme tekabül eden düşüncelerle silahlandırır ve dolayısıyla tarihin sunduğu görevleri yerine getirmek üzere elleri de silahlanır. İnceleme, bu sürecin zorunlu bir tamamlayıcısıdır. İnsanlar belirli bir sınıf içeriği içinde ve belirli bir sınıfın çıkarları doğrultusunda eyleme geçerler ve bu, fikirlerle, ideolojiye yol açar. Onların örgütlü eylemi toplumsal dönüşüme ve halkın çoğunlu-**

ğu için ilerlemeye yol açar. Engels, bize fikirleri eylemlerle zihinlere oturtmayı öğretir. Biz Parti'de bu yaklaşımı 1970'lerden beri uygulamaktayız ve bunda sebat etmeliyiz.

Peki kitleleri nasıl Marksizm-Leninizm-Maoizm, Gonzalo Düşüncesi'nin ideolojisi ve pratiği ile silahlandırabiliriz? **Kitleler, seviyelerini yükseltmek ve popülerize etmek yönündeki bizim faaliyetlerimiz temelinde ideolojik, siyasi ve ekonomik alanlarda yüzyüze geldikleri somut sorunları ele almak suretiyle ideolojik olarak silahlanırlar.** Merkez Komitesi'nin Birinci Oturumu'nun başlattığı Rektifikasyon Kampanyası'nın tecrübesini değerlendirmenin bir parçası olarak, standartları yükseltmek ve popülerleştirmek sorunlarını ele almalıyız. Bunun için, önderlik ve kadrolarla, diğer Parti Üyeleri arasında ve Parti örgütünün çeşitli düzeyleri arasında, yani Parti Üyeliği, Halk Gerilla Ordusu ve Parti'nin yarattığı kitle örgütleri ve aynı zamanda bizimle birlikte mücadele eden çeşitli kitle örgütleri arasında ayrışım yapmalıyız.

Gericiliğin elindeki avantajlardan birisi, birçok bilgi edinme yoluna sahip olmasıdır. Son derece gelişmiş basın-yayın sisteminde, gazeteler, dergiler, radyo ve televizyon kanalları vb. vardır. **Biz bunlara sahip değiliz, ancak yenilmez bir kaynağa -tarihi yapanın kitleler olduğu gerçeğine- güvenebiliriz. Bilgi pratikten doğar ve kitlelerin yaptığı da pratiktir. Kitlelerin ajitator ve propagandacı olarak yetiştirilmeleri gerektiğini söylemiştik; mücadele eden ve direnen onlardır, tüm bunları yapmayı bilirler çünkü her**

zaman yapmış oldukları şeylerdir bunlar. Bu yüzden bunu da yapabilirler. Metodumuz ne olmalıdır? Ağzımızdan çıkan kelimeler. Sözlü metod hemen elimizin altındadır ve bizim kitlelerin içine, daha altlara ve derinlere kadar gidebilmemizi sağlar. Daha esnek bir yaklaşımdır çünkü kime hitab edildiğine göre -köylüler, işçiler, öğrenciler, aydınlar, askerler, dükkan sahipleri vb.- uyarlanabilir. Bu metod daha esnek ve taktiksel, elbette genel bir strateji çerçevesinde. Yazılı metoddan da yararlanmalı, açık ve sade bir dil kullanmalı ve kılıçla olduğu kadar kalemle de savaşmalıyız. Çizim de kullanmalıyız, bunlar, örneğin okuma yazma bilmeyen köylüler için özellikle iyidir. Elimize geçirebildiğimiz tüm modern metodları kullanmalıyız, ancak sözlü metodun esas metod olduğunu unutmamalıyız, çünkü halk kitleleri için en ulaşılabilir olanı budur.

Tekrarlayacak olursak, kitlelere hizmet ettiğimiz için ve onlarla sözlü olarak -tek kuruş harcamadan- ulaştığımız için, ihtiyacımız olan taktiksel araca sahibiz demektir. **Örneğin, insanların şikayetlerini dile getirmelerini teşvik etmeliyiz.** Bir grup insanın artan baskı ve sömürü ile ilgili tecrübelerini anlatması yeterlidir. Bir kişi başlarsa, bir diğeri hemen ardından gelecektir ve çok geçmeden hepsi birden öfkelerinin infilak edici gücünü hissedecektir. Bu onları kamçılayacak ve sömürünün sebeplerine karşı kendilerini ezenlere karşı eyleme geçmeye itecektir. Birçok farklı yerde birçok farklı insan grubunun, şikayetlerini ifade

etmesini teşvik etmeliyiz ki onların sözleri birleşip hiddetli bir kasırgaya dönüşsün. Tek bir kişi zayıf olabilir, ancak birleşen birçok kişi dehşetli bir güç oluşturur. Yazılı kitle propagandasının bir başka biçimi de Dazubaolar'dır. Başkan Mao bu duvar yazılarının demokrasi için çok etkili olduğunu öğretmiştir. Kitlelerin kağıda bile ihtiyacı yoktur -tebeşir, kömür ya da varsa boya ile, büyük harfler kullanarak duvarlara basit cümleler yazıp, taleplerini dile getirebilir, hangi mücadele biçimlerinin kullanılması gerektiğini, hangi tecrübelerin olumlu hangilerinin olumsuz olduğunu, önderlerini nasıl değerlendirdiklerini belirtebilirler. Bu, kitle demokrasisinin bir ifadesidir. Pek sınırlı yapılan, ancak halk için değil sadece yöneticiler ve sömürücüler için demokratik olan sahte burjuva demokrasisinin tam zıttıdır. **Kitleler düşünüp harekete geçtiler mi, sonsuz bir güce sahip olurlar ve her alanda katkı yapabilirler: Siyasette, askeri işlerde, ekonomide, sanatta ve bilimlerde.** Halk demokrasisini geliştirmeye devam edelim: kitleler, Halk Gerilla Ordusu'ndaki askerler gibi, planları tartışsınlar ve bunların uygulamasını değerlendirsinler -bu, daha iyi kavramaya, daha büyük birliğe, daha güçlü eyleme yol açacaktır. Kitleler, demokrasi içinde, ajitatör ve propagandacı olma yeteneklerini gösterebilirler.

Büyük bir ideolojik kitle hareketinin Parti önderliğine ihtiyacı vardır. Çünkü Marksizm-Leninizm-Maoizm, Gonzalo Düşüncesi'nin devrime ve siyasete hükmeden yasaları, yani siyasi iktidar için sınıf mücadelesinin, mücadalenin esas biçimi olarak halk savaşının yasa-

larını kavradığı, kullandığı ve uyguladığı müddetçe, **Parti en bilinçli öğedir. Parti olmaksızın, kitleler bir planla donatılamazlar ve Parti'nin kitlelere iyi bir planla önderlik etmesi şarttır.** Planın ideolojik bir biçim olduğunu ve Parti'nin planının da Marksizm-Leninizm-Maoizm, Gonzalo Düşüncesi'nin bir ifadesi olduğunu biliyoruz. **Plan formüle edildiğinde, Parti çeşitli örgütleri harekete geçirmelidir, çünkü siyasi bir çizgi, onu somut pratiğe uygulayacak örgütsel biçimler olmaksızın, maddi güce dönüşmez.** Bu biçimler, Parti örgütleri, ordu, Parti'nin ürettiği örgütlenmeler, kitlelerin en alt ve en derin kesimlerinin yarattığı siyasi iktidar organları ya da örgütleri olabilir. **Bırakın Marksizm-Leninizm-Maoizm, esas olarak Maoizm'i ve Gonzalo Düşüncesi'ni onaylamak, savunmak ve uygulamak için bu büyük ideolojik seferberliği kitleler yürütsün ve silahlı eylemler bu fikirleri zihinlere sağlamca yerleştirsün.**

Dolayısıyla sadece Komünist Partisi bu büyük kitlesel ajitasyon ve propaganda sürecine önderlik edebilir. Başkan Mao'nun öğrettiği gibi, **"Kitleler ve Parti olduğu müddetçe, her türlü mucize yaratılabilir"**

4- REKTİFİKASYON KAMPANYASI

Bugün bu toplantıda, Merkez Komitesi'nin İkinci oturumu'nun kararını yerine getiriyoruz. Bizim görevimiz Rektifikasyon Kampanyası'nı ilerletmekti, daha alt seviyedeki örgütlenmelerin, Parti üyelerinin, savaşçıların ve kitlelerin görevi ise bu kampanyayı yürütmektir.

Şu anda bu kampanyayı sonuçlandırıyoruz. "Seçimlere hayır! Halk Savaşı'na Evet!" belgesini tek tek ve kolektif olarak incelemiş, tartışmış ve uygulamış bulunuyoruz.

Bu ana kadar söylenmiş olanlardan çıkarak, bu tartışmalar hakkında belirli gözlemler yapmak mümkündür. Esas sorun, bu belgenin incelenmesinin günümüzün siyasi durumuna nasıl uygulanacağıdır. Biz komünistler, uygulamak üzere incelemeyi öğrendik; aksi takdirde canalcı sorunları çözmek için Marksizm'i kullanmak yerine kitaplara tapardık. Soyut inceleme, metafiziktir, idealist ve burjuvadır. Bizler pragmatist de değiliz; emperyalistler ve kaba materyalistleri yaptığı gibi dar faydacı sebeplerden dolayı inceleme yapmayız. Teoriyi, pratikte uygulamak ve gerçeğe dönüştürmek için, sınıf ve halkın çıkarları doğrultusunda dünyayı değiştirmek için inceleleriz. **Dolayısıyla sorun teorisinin, şu üç düzeyde, nasıl uygulanacağı sorunudur:**

1) Proleter Dünya Devrimine; Burada tek bir mesele vardır. Belge günümüzde Marksizm'in canalcı sorunlarını ortaya koymaktadır: **Devrimci şiddet, sınıf mücadelesi, sosyalizm ve proletarya diktatörlüğü ve revizyonizme karşı mücadele.** Bu dördünün içinde, sosyalizm ve proletarya diktatörlüğü esastır. Burada vurgulanan mesele, Maoizm'in yeni, üçüncü ve daha yüksek bir aşama, Marksizm-Leninizm-Maoizm, esas olarak Maoizm olduğudur, çünkü enginleri Maoizm'le fethedeceğiz. Burada belgenin değeri yatmaktadır. Belge Marksizm'i yeniden teyid etmekte, bugün Marksist olmanın Marksist-Leninist-Maoist, esas ola-

rak Maoist olmak anlamına geldiğini savunmaktadır; Maoizm'in yeni, üçüncü ve daha yüksek bir aşama olduğunu, komünistler, proletarya ve dünya halkları için tüm dünyada yürürlükte ve geçerli olduğunu kavramaktadır. Tayin edici olan budur. Dolayısıyla ilk tavrımız buradan, Maoizm'den çıkmaktadır ve Kongremiz tarafından kabul edilmiştir ki: Gonzalo Düşüncesi'nin esas ögesi, Maoizm'i yeni üçüncü ve daha yüksek bir aşama olarak tanımlamış olmasıdır.

2) Peru Devrimi; Burada esas şey, belgenin, halk savaşıyla yeni bir devlet inşa edilmesine hizmet etmesidir. Bu devlet, halk kitlelerine dayanarak, Halk Gerilla Ordusu tarafından ve Komünist Partisi'nin önderliği altında inşa edilmektedir. Belge ülke çapında iktidarın ele geçirilmesine hizmet etmektedir. Bugün yeni devlette uygulanması gereken son derece önemli noktaları ele almaktadır.

3) Belgeyi bireysel düzeyde nasıl uygulamalıyız? Devrime daha iyi hizmet edebilmek için belgeyi özümsemek ve temsil etmek her birimizin sorumluluğudur. Bu açıdan, burada bulunan herkes, aydın olmakla, sanatsal sorunlarla doğrudan ilgilidir, ve mühim olan daima siyaseti kumandaya

oturtmaktır. İnsanlar Marksizm'i incelediklerinde, Marksizm onları sarsar, ve iki dünya görüşü arasındaki çelişki ortaya çıkar; Marksizm proleter olmayan yöne darbeler indirir ve insanların ideolojik olarak çelikleşmesi sürecini işletir. Her görevde olduğu gibi, herbiri kendi çelişkisine sahip üç aşama vardır. Birinci olarak, sorun, incelemeye girilip girililmeyeceğidir ve bir başlandı mı, görevin yarısı tamamlanmış demektir. Arkasından, işler geliştikçe, sorun, sebat mı edileceği terk mi edileceği sorunu olur. Bu da bir başka mücadeledir ve burada, süreci ağır bir yük olana kadar uzatma biçiminde söz konusu olmuştur. Bu kötü bir durumdu, çünkü eskinin ve burjuva olanın hakim olacağı anlamına geliyordu. Sorunu tartıştık, göreve öncelik tanımak ve önemli bir hamle yapmak için şok taktikleri kullanmak suretiyle görevi yerine getirmeye karar verdik. Bu çok faydalı bir metoddur, Marksist-Leninist-Maoist, Gonzalo Düşüncesi tarzı faaliyetin bir parçasıdır. Tüm enerjimizi elimizdeki görev üzerinde yoğunlaştırmak ve tamamlanana dek gerektiği kadar zaman harcamak anlamına gelir. Bu, düşman peşimizdeyken, ele geçirilmek yerine on-

dan üstün çıkabilmek için bir zorla yürüyüş gerçekleştirmeye benzer. İncelemede, zihinlerimizde proletarya ideolojisi ile çatışmaya giren burjuva ideolojisinin proleter ideolojiyi altetmesine izin vermek yerine, özümsemediğimiz bu yeni ideolojiyi ele alıp onu, burjuva, idealist, yabancı sınıf bakışını yenilgiye uğratmak için kullanırız. Eski fikirler direnirler ve kendi içimizde ortaya çıkan bu direnişi kırıp yenene kadar, zihnimizde bilinçli ve gönüllü bir muharebe vermek zorundayız. Eski bize şöyle haykırır: O kadar iyi bildiğin tarzları nasıl geride bırakabilirsin! Seni bunca senedir taşıyan, yaşamını devam ettiren alışkanlıkları nasıl terk edebilirsin! Eski, İrademizi zayıflatmak için, koğuşturmuş çürümüş olan herşeyi pembe renge boyar. Bu direnişe karşı şok taktikleri son derece etkilidir.

Sonucu içeren üçüncü aşamada görevi sonuna kadar yürütüp yürütmemek arasında bir çelişki doğar, ta ki yürüteceğinize karar verene ve gerçekten de bunu yapana dek. Bir inceleme kursu tamamlandığı zaman, bu bir sıçramayı temsil eder, şok taktiği bu sıçramayı yapmaya yardımcı olmada çok faydalı bir metoddur.

Sizler bu Rektifikasyon Kampanyası'nı sonuna kadar yürüttünüz. Bu sadece, kendimizi proletarya idelojisinin kalıbına sokmak için iki çizgi arasındaki mücadelenin geliştirilmesinin bir biçimidir.

Ne kadar ilerleme kaydettiniz? Belgenin içeriğinden tamamen habersiz olmakla başlandıktan sonra incelemeye ve tartışmaya koyulduunuz, bu da bugün Marksizm'in karşı karşıya olduğu dört temel canalıcı mesele konusunda kendinizi Marksist-Leninist-Maoist, Gonzalo Düşüncesi bakış açısıyla silahlandırmanızı sağladı. Burada ifade edilen görüşlerden, bunu güncel sorunlara uygulamakta olduğunuz görülebilir.

Bu görevin yerine getirilmesi, Marksizm'in bugünkü dört temel sorunu hakkında bir sıçrama ve dönüşüme yol açmıştır.

Sonuç olarak, belgenin, revizyonizm ve emperyalizmin birleşmekte olan karşı-devrimci saldırısına karşı Marksist-Leninist-Maoist, Gonzalo Düşüncesi'nin temeldeki karşı-saldırı meselesinde, ayrıca karşı-devrimci genel saldırıya göğüs germede ciddi bir katkı teşkil ettiğini vurgulamalıyız. Dolayısıyla bu belgeyle silahlanmakla, Peru devrimine ve proleter dünya devrimine hizmet etmekteyiz. Hiçbir soruna bitmiş gözüyle bakılamaz. Tüm bilgi görecelidir, çünkü maddeyi sadece kısmen yansıtır ve daha da geliştirilmesi gerekir; fakat bu belge Marksizm-Leninizm-Maoizm, esas olarak Maoizm'e uygundur ve değeri de burada yatmaktadır. Ayrıca şeylere bakış tarzı Gonzalo Düşüncesini izlemektedir. Dolayısıyla, Marksist-Leninist-Maoist, Gonzalo Düşüncesi'dir.

5- SONUÇLAR

1- Bu çok iyi bir toplantı olmuştur. Faaliyet ilerlemiştir.

Savaşın ortasında inceleme yapmak onu daha iyi ele almamızı sağlar. İncelememiz, pratikte daha büyük bir sıçrama yapmanın şartlarını hazırlamıştır.

2) Daha önce ifade edilen görüşleri değerlendirirken, inceleme konusunda analiz ile sentez arasındaki çelişkiyi ele almıştık ve ilk tartışmanın analiz üzerinde yoğunlaşma eğiliminde olduğunu söylemiştik. Ancak şimdi, sonradan, daha sonraki tartışmalarda, bir senteze varılmıştır ve özü kavranmıştır: Maoizm'in safında tavrı almak.

Nitel bir sıçramanın hazırlığı yapılmaktaydı ve şimdi bu sıçrama kaydedilmiştir. İnceleme, sentezi gözardı etme sorunundan etkilenmiştir. Ancak bir sıçrama yapmanın şartlarını hazırlamıştır. **Analizi ve sentezi kavransanız, inceleme daha güçlü olur, özü kavranır ve bir sıçrama olur.**

3) Dört temel canalıcı sorun konusunda Marksizm kavranmıştır.

4) **İncelemeyi, bugünün sınıf mücadelesine uygulamak için, bazı canalıcı sorunları ele alarak savaşımızda kendimize bir parça manevra yeri kazanmak için yaparız.** Sadece belgede ne olduğuna değil, gelecekte bizi neyin beklediğine bakmalıyız.

5) Tüm Parti'de karşı karşıya gelmekte olan sorunlar hakkında bir anlayış sahibi olmadıkça bu toplantı faydalı olmuştur. Buradaki tecrübemiz ve yaptıklarımız herkes için yararlı olacaktır. Örneğin, Rektifikasyon Kampanyası'nda ince-

lememizi tamamlamak için bu göreve öncelik tanıma ve ona çok taktikleri uygulama metodundan tüm parti yarar sağlayacaktır.

6) Ülke çapında iktidarı ele geçirmek için halk savaşı yoluyla yeni siyasi iktidar inşa etmekle ilgili özgül siyasi görevleri daha iyi kavrayabilmek elbette şarttır, ancak somut olarak sizler için bunun anlamı aydınlar ve sanatçılar olarak yapacağınız faaliyetlerdir. Dolayısıyla parolanız şu olmalıdır; "Halka hizmet et ve Parti önderliğini izle"

7) Ne kadar ilerlediniz? Sistemli yoğun ve zihinlerinizde somut sorunlar olarak inceleme yapmakla bir sıçrama kaydettiniz. Şimdi, Marksizm-Leninizm-Maoizm, Gonzalo Düşüncesi'nin ne olduğu hakkında, ve Peru toplumunu tepeden tırnağa dönüştürmek ve dünya devrimine hizmet etmek için, niçin onaylanması, savunulması ve uygulanması gerektiği konusunda daha ileri bir anlayış söz konusudur.

8) Eğer bir sıçrama yapıldıysa, bunu nasıl pekiştirmeliyiz? Bu yeni sıçrama nasıl geliştirilmelidir? Nasıl pekiştirileceği ve nasıl geliştirileceği, Parti'ye Peru devrimine ve proleter dünya devrimine nasıl giderek daha çok ve daha iyi biçimde hizmet edileceği, tüm insanlığın kurtuluşuna hizmet edip komünizme doğru ilerleneceği bakış açısından ele alınması gereken iki sorudur.

İdeolojik eğitimimizi güçlendirmek için V.İ.Lenin'in "Karl Marks" adlı makalesini, **siyasi eğitimimizi güçlendirmek için de Merkez Komitesi'nin İkinci Oturumu'nun raporlarını incelemekle devam etmeyi öneriyoruz.**

Lal Salam Comrades! (Kızıl Selam Yoldaşlar!)

Açıklama: Yayınlamaya başladığımız çalışmanın bir kısmı 2 haftada bir yayınlanan İşçi-köylü gazetesinde yayınlanmıştır. Hindistan ve Hindistan Komünistlerini, Türkiye devrimci-demokrat kamuoyunca daha iyi tanınmasına vesile olacağını umduğumuz bu çalışmanın, ileriki sayılarımızda da ilgiyle takip edileceğini düşünüyoruz.

“Sadece burjuva-feodal devletin ve hükümetin nasıl yönettiğini değil, aynı şekilde bu ülkenin yurtsever-demokrat-ilerici-devrimci ve komünistlerini tanımak, özgül politikalarını anlamak için de kayda değer bir zaman harcamak gerekiyor.”

Hindistan!

Her yönüyle karmaşık, çok renkli, çok çeşitli, çok zor anlaşılır... bir ülke. Hindistan toplumunu anlamak ve tanımak ise, çok daha zor.

Kendisine has özellikleri bir hayli fazla olan bir toplum. Onun tarihsel, toplumsal, kültürel, inanşsal özelliklerini bilmeden, tarihini öğrenmeden bugünü anlamak çok zor. Görmeden, yaşamadan ve detaylı bir araştırmaya girişmeden Hindistan'ı ve toplumunu yeterli düzeyde tanımak çok zor.

Sadece burjuva-feodal devletin ve hükümetin nasıl yönettiğini değil, aynı şekilde bu ülkenin yurtsever-demokrat-ilerici-devrimci ve komünistlerini tanımak, özgül politikalarını anlamak için de kayda değer bir zaman harcamak gerekiyor.

Hem yazı içinde geçen konuların daha iyi anlaşılmasıyla ve hem

de daha kapsamlı bir bilgiye sahip olunması bakımından, Hindistan ve Hindistan toplumu hakkında ve de onlara mal olmuş bir takım özellikleri konusunda ön bilgiler vermek, okuyucu açısından yararlı olacaktır.

Bu nedenle yazının ilk bölümlerini ülkenin, toplumun ve de yazının ilerleyen bölümlerinde somut olarak ele alınacak bazı konuların kolay anlaşılması için genel ön tanıtımına ayırıyorum. Amacım, önümüzdeki dönemlerde devrimci mücadelesini, halk savaşını daha fazla işleyeceğimiz bu ülke ve toplumu hakkında daha derli toplu bilgi vermektir. Fakat bunun çok eksik ve genel olduğunu biliyorum.

İSMİN TARİHÇESİ:

Hindistan tarihten günümüze birçok isimle bilinmiştir ancak, bunlar arasında en önemlileri ve bilinenleri şunlardır;

ARYAVARTA: Aryanların toprağı-yurdu anlamındadır.

BHARAT: Ülkenin birliğini ilk gerçekleştiren eski çağda bir Hint kralıdır.

HİNDUSTAN: Eski Farslılar (İranlılar) İndus ırmağı çevresinde yaşayan topluluklara “Hindu” adıyla hitap ederlerdi. Bu bölgeye de “Hindistan” derlerdi.

İNDİA: Eski Yunanlılar ise İndus ırmağı çevresinde yaşayanlara “İndia” ve bölgenin kendisine de “İndia” derlerdi. Dolayısıyla tüm Avrupa dillerinde Hindistan ismi “İndia”dır. “Hindustan” ve “İndia” kavramlarının ikisi de “SİNDHU” (daha modern olan indus) dan türetilmiştir. Günümüzde devlet tarafından kabul edilmiş iki resmi ismi var Hindistan'ın, BHARAT ve İNDİA.

DÖNEMİN EN İLERİ MEDENİYETİ OLAN DRAVİDİANS'LARIN YIKILIŞI; İŞGALCİ

ARYANLILARDAN SÖMÜRGEÇİ İNGİLİZLERE UZANAN KI- SA TARİH; HİNDİSTAN!

İndus vadisi ve Ganj nehri-
nin bir kısmı, dünyanın en eski
ve en önemli üç medeniyet mer-
kezlerinden biridir. (Diğer ikisi
Nil vadisi ve Mezopotamya'dır)
İndus ırmağı ve vadisi günü-
müzde Pakistan'ın sınırları içe-
risinde yer alır. Özellikle MÖ.
2500-1500 yılları arasında bura-
da en gelişmiş medeniyetler ya-
şıyordu. O dönemler kuzeyde
Harappa (Lahor'a yakın), gü-
neyde Nohenjo-Daro (Karaçi'ye
yakın) şehirlerinin her birinde
en az 40 bin kişi yaşıyordu.

Hindistan'ın yerlileri ve dö-
nemin en gelişmiş medeniyeti,
İngilizce'de Dravidians adıyla
bilinen medeniyettir. Günümü-
zde varlığını sadece bir dil grubu
adıyla sürdürmektedir. Bu dil
grubu günümüzde Tamilce, Te-
leguca, Knarisçe ve Malayan-
lamca'da ifadesini buluyor. Bu
medeniyet Hindistan'ın her tara-
fına dağılmış durumdaydı. Fakat
dışarıdan kuzeyden gelen Ar-
yanlıların saldırısı sonucu son-
radan güney Hindistan'a çekil-
mek zorunda kalmış. Tarım ve
ticaretle uğraşıyorlardı. Savaşçı
değil idari işlerde ilerlemiş ka-
vimlerdi. Dolayısıyla en ileri
medeniyeti temsil ediyorlardı.
Ana-erkil bir topluluktur. Yılanın
kutsallığına ve Dünyanın arı
tanrıça olduğuna inanırdı.

Bunlarda (Hint yerlileri)
Kast sistemi yoktu. Burada ya-
şayan gelişmiş medeniyetlerin
sona ermesindeki nedenlerini
şöyle sıralayabilirim. Coğrafi
koşullar ve iklimsel değişim-
lerin kabilelerarası sürekli de-
vam eden savaşlar ve özellikle
de Aryanlar'ın gelişi.

Aryanlılar (Farşlılar-İranlı-
lar), Hititler gibi Hint-Avrupalı
kavimlerdenidir. Esas ve ilk va-
tanları günümüz güney Rusya'sı

ve Kazakistan'dır. Hititler Ana-
adolu'ya, Aryanlılar ise ilk önce
İran'a daha sonra da Hindis-
tan'a göç eder. Zaten günümü-
zdeki İran ismi de Aryan'dan tü-
retilmiştir. Bunlar savaşçı ka-
vimlerdir. Yanısıra hayvancılıkla
uğraşırlardı.

Aryanlıların Hindistan'a ilk
gelişi, MÖ 2000 yıllarında Pen-
jap bölgesini işgal etmeleriyle
başlamış. Kendileriyle birlikte
ateş tanrısı "Agni" ile savaş tan-
rısı "İndia"yı da getirmişler. Sa-
vavaşçı kavimler olduklarından
Dravidianları yenmiş ve Hindis-
tan'ın büyük kısmında egemen-
lik kurmuşlar. Daha sonra yerle-
şik ve şehir yaşamına geçerek,
tarımla ve ticaretle uğraştılar.
Büyük şehirler, güçlü krallıklar
kurdular.

Yazı dilleri yoktur. Dolayı-
sıyla tarihlerini ve dini inançla-
rını sonraki dönemlere yazılı
değil, sözlü olarak taşımışlar.
Buna "VEDAS" deniyor. Vedas-
lar dünyanın en eski dini olan
Hinduizmin temeli sayılır.
Sanskritçe yazılmıştır. Sanskrit-
çe, daha sonralar Hindu üst
kastlarının (egemen sınıflarının)
dili haline geldi. Günümüzdeki
Avrupalı dillerin birçoğu (örne-
ğin Latince, Almamca, İngiliz-
ce) Sanskrit kökenlidir. Ar-
yan'ın Sanskritçedeki anlamı

ise, asil ve soyluluk demektir.

Aryanlılar ata-erkil bir toplu-
luktur fakat, bir kadın birkaç er-
kekle de evlenebiliyordu. Önce-
leri bunlar arasında sosyal-sınıf-
sal bir ayırım yoktu. Ama sonra-
ları değişik kabilelerle savaşa
girmeleri, onların topraklarına
ve ganimetlerine el koymaları
yoluyla sınıfsal ayrımlar başla-
dı. Bunlardan önce Hindistan'da
"Kast-sistemi" denen bir şey
yoktu, bunu getiren Aryanlılar
oldu. Yani günümüz Hindis-
tan'ında gördüğümüz "kast sis-
temi", üç bin yıllık Aryan hedi-
yesidir.

Makendon kralı "Büyük İs-
kender" in işgalinden önce, Hin-
distan'da birçok krallık ve kabi-
le iktidarları vardı. Bunlar ara-
sında en önemlileri Bimbisara
ve Nanda hükümdarlıklarıdır.
İskender, ordusuyla MÖ 327 yı-
lında İndus ırmağını geçerek,
kuzey-batıdaki küçük krallıkları
yenerek Hindistan'ı işgale baş-
lar. Daha fazla ileri gidemez.
Makedonya'ya dönüşte Babil'de
(bugünkü Irak) MÖ 323 yılında
ölür.

Daha sonraları Hindistan'da
etkili olmuş, ülkenin bir kısmını
veya büyük bölümünü ele geçir-
miş en önemli ve güçlü hüküm-
darlıklar şunlardır. En önemli
olanları Maurya ve Azhoka hü-

kümdarlıklarıdır. Maurya tarihte ilk büyük Hint İmparatorluğu'nu kurdu. (MÖ 321) Ashoka döneminde bu imparatorluk en parlak dönemini yaşar.

Günümüzde Ashoka hala çok iyi tanına ve tutulan bir hükümdardır. Buna ilişkin söylenen birçok hadise vardır. İşte bunlardan en ünlüsü! Ashoka bir Hindudur fakat, çok kanlı bir çatışmadan sonra Hinduizmi bırakıp Budizme geçer. Bu olaydan sonra savaşmayı bırakır, kendisini halkın gelişimine, refahı ve mutluluğuna adanmış söylenir.

Dinlerarası şiddeti dıştalan, toleransı benimseyen ve halkın inancına saygı duymayı temel alan "Dhamma"yı, yani Türkçe'de anlamı "evrensel yasa" olan bir inanç geliştirir. Fakat aynı Ashoka, iktidarını sürdürebilmek için çok güçlü gizli bir örgüt kurar. Ölümüyle (MÖ 232) imparatorluk ta son bulur.

MS. en önemli ilk imparatorluklar Gupta ve Rajput hükümdarlıklarıdır. Tanrı inancının güçlü şekilde öğretildiği, hem Budizmin hem de Hinduizmin çok geliştirildiği dönemlerdir. Müslümanların ise Muhammed-Bin-Kasım, Mahmud Gazni, Muhammed Gori vb. hükümdarlıkları olmuş.

Akabinde 350 yıla yakın (MS 1526-1857) Moğolların egemenliği sürmüştür. Moğol imparatorluğunun Hindistan'daki kurucusu Timur ve Cengiz Han'ın soyundan gelen ve 12 yaşında kral olan Babur'dur. Babur, Türk ve Moğol karışımıdır.

Onun ölümüyle yerine Humayun, Cihangir, Şah Cihan vb hükümdarlar gelmiş. (Bilindiği gibi, ilk Moğolların kurucusu da (1180) 13 yaşında bir çocuk olan Timuçin idi. Bu kişi daha sonra (1206) "tüm insanların imparatoru" anlamını taşıyan Cengiz Kahan ismini aldı.)

İngilizler'in Hindistan'daki egemenliği ise tüccarlar (ticaret burjuvazisi) aracılığıyla başlamış. Bunu başlatan ticari şirket ise, Türkçe'de adı Doğu Hindistan Şirketi olan "The East India Company" diye bilinen şirkettir. Bu şirketin ticari faaliyetleri Hindistan, Afrika ve Asya'nın diğer bölgeleriydi.

Bu şirket Moğolların iktidarı döneminde Hindistan'da fabrikalar kurdu. Şirketin Moğollar ile sorunlar yaşaması sonucu İngilizler, 17. Yüzyılın ikinci yarısında Hindistan'a askeri güç çıkararak, ülkeyi işgal etmeye başladılar. Yoğun savaşlar, çatışmalar yaşanır. Bu savaşlarda Moğollar sürekli güç kaybederken İngilizler güç kazanır.

İngilizler'in 1858'de Hindistan'ın tüm idari-askeri yönetimi tamamen ele geçirmesiyle (sömürge haline getirmesiyle) birlikte, ticari şirket tarzındaki yönetime son verilir. İngilizler, sömürgeleştirdikleri Hindistan'ı (1858-1949) merkezden atadıkları vali aracılığıyla yönetiyordu.

OKYANUSA İSİM OLMUŞ TEK ÜLKE, HİNDİSTAN!

Nüfusuyla % 17, kapladığı alanla % 2.4, ekonomik gücüyle %1. 3'tür dünyada!

Ülkenin toplam yüzölçümü 3 milyon 287 bin km karedir. Bir yarım adadır. Kuzeyinde; Nepal, Çin ve Butan. Doğusunda; Mynmar ve Bangladeş. Batısında; Pakistan ve Afganistan. Güneyinde; Sri Lanka vardır. Doğusunda Bengal Körfezi, batısında Arap denizi, güneyinde ise Hint okyanusu vardır. Dünyada okyanusa isim olmuş tek ülkedir. Hint Okyanusu.

Hindistan'ın kuzey doğusu ve kuzey batısında Himalaya sıra dağları var. Buralar çok yüksek ve soğuktur. Güney batısında Türkçe'de Batı Sıradağları

veya dağ geçitleri olan Western Ghats, güney doğusunda da Eastern Ghats denilen Doğu Sıradağları vardır.

Bu Ghats'ların ezici bölümü hem dağlık ve tepelik hem de sık ormanlarla kaplıdır. Dolayısıyla silahlı mücadeleye çok uygun alanlardır. Ülkenin büyük kısmı genel olarak deniz seviyesi ile bin metre arasındadır. Platolar yaygındır. Yanısıra Rajasthan ve Gujarat eyaletlerini kapsayan büyük Thar Çölü vardır.

En büyük ve önemli ırmakları; Ganj, Godavari, Narmada, Krişna ve İndus'un da küçük bir kısmı. Ganj ırmağının çevresi (ülkenin en batısından en doğusuna) adına Büyük Ganj Düzlüğü denilen alan ile kaplıdır. Bu bölge (Penjap, Haryana, Delhi, Uttar Pradeş, Bihar ve Batı Bengal eyaletleri) Hindistan'ın en kalabalık bölgesidir. Günümüzde burada en az 380 milyon insan yaşar.

İklim olarak, çok farklılık gösterir. 55 dereceden 45 dereceye kadar. Aynı bölgenin gündüz ile gece arasındaki ısı farklılığı bazı yerlerde korkunç düzeyde. Örneğin Thar çölünde gündüzleri ısı + 50 derece iken, geceleri 0 (sıfır) dereceye kadar inebiliyor. Kar sadece Himalayalara yağıyor. Diğer bölgeler (çöl bölgesi hariç) bolca yağmur alıyor.

Ülkede iklim sayısı ve zamanları da farklıdır. Genel olarak sadece yaz ve kış iklimleri vardır. Yaz iklimi Mart ile Eylül arasındadır. Kış ise tersidir. Yani Eylül ile Mart arası. Bu iki genel iklim beş alt iklime ayrışıyor. Bu ayrışması derecesine, yağış oranına, rüzgar biçimine... göre oluyor.

İklimin bu denli farklı olmasının esas nedenleri; tropikal bir bölge olması, Muson rüzgarları ve yağmurları, Himalaya sıradağları, yüksekliğin hem deniz

seviyesine çok yakın hem de çok yüksek oluşu... sayılabilir.

Hindistan Rusya, Kanada, Çin, ABD, Brezilya ve Avustralya'dan sonra, dünyanın en büyük yedinci ülkesidir. Kuzey yarım-kürede yer alır. Kuzey ile güney arasındaki mesafe: 3214 km. doğu ile batı arası ise 2933 km'dir. Dünyadaki toplam kara içindeki payı sadece % 2.4'tür.

Nüfus bakımından Çin'den sonra dünyanın en kalabalık ikinci ülkesidir. 1991'deki sayıma göre 846 milyon 302 bindir. En son nüfus sayımı 2001 yılının ilk aylarında yapıldı. Tam kesin olmayan sonuçlara göre, 1 milyar çoktan aşılmış. Bu durumuyla toplam dünya nüfusu içindeki payı, yaklaşık olarak %17'dir.

1991 sayımına göre nüfusun %74.4'ü kırsal alanda, %26. 6'sı şehirlerde yaşamaktaydı. Bugün bu oran en fazla, kırsal alanın lehine %70, %30'dur. Şehirleşmenin en fazla olduğu eyaletler (eğer eyalet statüsündeki Delhi şehrini saymazsak): Maharastra % 31, Tamil Nadu %30, Gujrat % 28. Şehirleşme oranının en düşük olduğu eyaletler ise; Assam %5, Himachal Pradeş %7, Orissa %8'dir. (Bu rakamlara ilçe nüfusları dahil değildir).

Okur yazar oranı bugün en fazla %54'tür. Bu oranın en yüksek olduğu eyalet %90 ile Kerala'dır. En düşük olduğu eyalet ise %26'yla Jammu ve Keşmir'dir. Bu oran kadınlar arasında çok daha düşüktür.

Ekonomik gücü bakımından, yıllık 357 milyar dolar GSMH'sıyla dünyanın en büyük 15. ekonomik gücünü oluşturur. Kişi başına 270 dolar yıllık geliriyle dünyanın en yoksul ülkeleri arasında yer alır. Dünyanın toplam ekonomik gücü içindeki payı, yalnızca %1.3'tür.

357 milyar doların sektörel dağılımı şöyledir; %43 hizmet

sektöründen, %29 endüstriden (her çeşit) %28'i ise tarımdan gelir. Toplam çalışan insan gücünün sektörel dağılımı ise %64'ü tarımda, %20'si hizmet, %16'sı ise endüstride çalışır. Şu anda 100 milyar doları aşkın dış borcu vardır. Yarı-sömürge, yarı-feodal bir ekonomik-toplumsal yapıya sahiptir. Ekonomik-siyasal krizleri bakımından ülkemizle benzerlikleri çoktur.

YARI-SÖMÜRGE STATÜSÜNE GEÇİŞ VE GÜNÜMÜZÜN İDARİ ŞEKLİ;

Özellikle İngilizler'in sömürgeci olduğu dönemlerde, hem İngilizler'e ve uşağı feodal güçlere karşı birçok eyalette, çok sayıda silahlı köylü ayaklanmaları gerçekleşir. Bu silahlı isyanların en önemlileri 1857 ilk bağımsızlık savaşı, 1875 Bengal Indiga isyanı, 1885 Santal Ayaklanması, 1921 Moptah ayaklanması, 1931 Maharaytra Pindari ve Şholapur ayaklanması. 1943 Kayyur ayaklanması, 1946-49 Maharastra Warli isyanı, 1946-51 Telangana köylü ayaklanması...

O dönemler gerici Hinduların, Hindistan Ulusal Kongresi; Müslümanların ise Müslüman Ligi denilen örgütlenmeleri vardı. Bu iki güç de Hindistan'ın komprador burjuvazisini ve büyük toprak ağaları sınıflarını temsil ediyordu. Bir ikincisi de Çin'deki gelişmenin etkisiyle, Hindistan işçi sınıfı ve yoksul köylülerin gerçek ulusal bağımsızlık mücadelesinden korkuyordu.

Bunun bilincinde hareket eden sömürgeci İngilizler ile, uşakları durumundaki Hint kompradorları ve büyük toprak ağaları anlaşmışlar. Bununla emperyalizmin ve feodalizmin çıkarları her yönüyle korunmaya alındı. Ve böylelikle Hindistan'ın bağımsızlığı önlenmiş,

sömürge statüsü yerine, dönemin yeni tarzı olan yarı-sömürge statüsüne geçildi. HKP'nin sınıf işbirlikçi politikası sonucu, devrime çok elverişli durum, devrimin aleyhine gelişti.

Şimdi Hindistan, sömürücü egemenlerin adına "anayasal-parlamente demokrasi" dedikleri federal cumhuriyetler şekliyle yönetiliyor. Bunun kabul edilişi 1947, yürürlüğe girmesi ise Ocak 1950'dir. Ülke yönetimi merkezi ile eyaletler arasında paylaşılmıştır.

Başkanlık sistemi vardır. Fakat başkanın ciddi bir otoritesi yoktur. Devleti en üstte düzeyde o temsil eder. Ekonomik-siyasal-askeri konularda öne çıkan başbakandır. Merkezi düzeyde, iki tür meclis vardır.

LOK SABHA: Alt veya halk meclisi anlamındadır. 550 üyedir. Seçimleri beş yılda bir yapılır. Üyelerini eyalet bazında halk seçer. Üye sayısı eyaletlerin nüfusuna göredir. En fazla üyeye sahip eyaletler, Uttar Pradeş 85, Bihar 54, Maharastra 48.

RAJYA SABHA: Üst meclis veya eyaletler **konsülü** anlamındadır. 250 üyedir. Seçimleri altı yılda bir yapılır. Daha çok danışma kurulu mahiyetindedir. 250 üyenin 13'ünü devlet başkanı atar. Bu kişiler bilim, sanat, edebiyat ve sosyal hizmetlerde yetkin kişiler arasından seçilir. En fazla üyeye sahip eyaletler; Uttar Pradeş 34, Bihar 22, Mharastra 19.

Eyaletlerde en yüksek konuma sahip kişi, merkezdeki başkan tarafından atanan validir. Atama beş yılda bir yapılır. Nasıl ki başkan tüm eyaletlerinin birleşik başkanı ise, vali de tek eyaletin başkanı statüsündedir. Bazı eyaletlerde (örneğin Andra Pradeş, Tamil Nadu, Bihar vb.) iki meclis, diğerlerinde ise tek (Vidhan Sabha) meclis vardır.

Bunlar;

Vidhan Sabha: Yasam meclisi veya alt meclisi. **Vidhan Parishad:** Yasama konsülü veya üst meclis

HKP'NİN SINIF İŞBİRLİKÇİ ÇİZGİSİ VE KOMÜNİST HAREKETİN KISA TARİHİ, TELANGANA'DAN NAKSALBARI'YE; SRİKAKULAM'DAN HKP(ML) HALK SAVAŞI'NA!

Hindistan bir İngiliz sömürgeci iken, 1917 Ekim Devriminin etkisiyle 1925'te Kanpur Konferansıyla Hindistan Komünist Partisi (HKP) kurulur. Fakat ilk kongresini ancak 1943'te gerçekleştirir. HKP kuruluşundan sonraki dönemlerde sınıf uzlaşmacı bir çizgi izler.

Bu uzlaşmacı-işbirlikçi-revizyonist çizgi ve önderlikten dolayıdır ki, sömürgecilğe karşı, ulusal bağımsızlık mücadelesinin önderliğini, komprador burjuva ve büyük toprak ağaları sınıflarının temsilcisi olan "Hindistan Ulusal Kongre Partisi"ne bırakır.

Bu parti, HKP, 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı sürecinde ve hemen sonrasındaki mükemmel devrimci durumu sınıf işbirlikçi çizgisinden dolayı değerlendiremez. Bu devrimci durumun devrim lehine değerlendirilmesi bakımından 3. Enternasyonal tarafından sunulan önerileri de dikkate almaz.

HKP önderliği, 1946-51 yılları arası Telangana'daki (Andra Pradeş) komünistler önderliğinde İngiliz emperyalizmine ve feodal Nizam Krallığına karşı, kabile ağırlıklı köylü kitlelerinin verdiği kahramanca silahlı mücadeleye de ihanet eder. Bu ayaklanmayı vahşice bastıran Nehru iktidarı binlerce köylüyü katlederken, komünistleri de köy ağaçlarına astırır.

HKP'nin bu sınıf uzlaşmacı, revizyonist çizgisine karşı 1964'te HKP(Marksist) kurulur. Fakat eski partiden nitelik olarak pek farklı olmaz. Örneğin parti programında "halk demokrasisine ve sosyalizme geçişi barışçıl yol ile gerçekleştirir" yazar. Stalin'i açıktan eleştirmez ama, diğer tüm önemli konularda HKP'den farklı bir çizgi de izlemez. "Büyük Polemikler" karşısında sessizdir.

HKP(M) içinde büyük mücadeleler yaşanır. Uluslararası alanda SBKP ve ÇKP arasında yaşanan polemiklerde ÇKP'den yana tavır belirleyen komünistler, devrimciler olur. Bu gruplardan en önemlisi, sekreterinin **Çaru Mazumdar'ın olduğu "Siliguri Komitesi"dir.**

Çaru Mazumdar, bir yıl boyunca (1964-65) ÇKP ve Mao Zedung konusu üzerinde yoğunlaşır. Akabinde, 1965'te "Tarihsel Sekiz Belge" diye bilinen dokümanlardan bazıları yazar. Burada köylü hareketinin rolünü, silahlı mücadeleye hazırlık, parlamenter çizgi sorunu, yasadışı parti, Sovyetlerin tahlili vb. konularda görüşlerini açıklığa kavuşturur.

"Tarihsel Sekiz Belge"nin diğer kısmını, "köylü savaşı ancak modern-revizyonizme karşı mücadele edilerek ilerleyebilecektir" başlığı altında, Naksalbari Silahlı Köylü Ayaklanması'nın hemen öncesinde, 1967'de yayınlar. Haziran 1967'de Naksalbari Silahlı Köylü Ayaklanması, ÇKP tarafından resmen tanınır. Temmuz ayında para-militer güçler bölgeye gönderilir, ayaklanma hunharca bastırılır. Binlerce militan yakalanır, yüzlerce yaralanır, onlarcası şehit düşer.

Ayaklanma bastırılır fakat, Naksalbari kıvılcımı ülkenin bir çok bozkırını tutuşturur. Bu alanların başında Andra Pra-

deş'in Sirikakulam bölgesi gelir. Ve böylelikle Hindistan sınıf mücadelesi tarihinde yeni bir sayfa açılır. Naksalbari yeni nitelik ve tipte gerçek Bolşevik/Maoist bir çizginin oluşumuna ve partinin kuruluşuna öncülük eder.

Enternasyonal proletaryanın ölümsüz ustalarından Lenin'in 100. doğum gününde, **22 Nisan 1969'da HKP(ML) resmen kurulur.** Birinci kongresini ise (veya HKP ve HKP(M)'nin devamı olan 8. kongresini) çok zor koşullarda 15-16 Mayıs 1970 yılında Kolkata'da gerçekleştirir. Kongre, genel sekreterliğe Çaru Mazumdar'ı seçer.

Kongre, Marksizm ve revizyonizm arasına kesin ve net bir hat çizer. ML-MZ Düşüncesini kendisine rehber alarak, revizyonizme karşı tavizsiz bir mücadele başlatır. Revizyonizmin sınıf işbirlikçi teorilerine karşı amansız mücadele eder. Büyük Proleter Kültür Devrimi esin kaynağı olur. 28 Temmuz 1972'de Çaru Mazumdar, Kolkata polis karakolunda işkenceyle katledilir.

HKP(ML)'nin yönetici kadrolarının bir kısmı katledilirken, diğer kısmı da tutuklanır. Böylelikle ülke çapında komünist güçler arası diyalog ve kontak da kopar. Birbirinden habersiz ve ilişkisiz komünist, devrimci gruplar farklı bölge ve eyaletlerde Naksalbari geleneğini yaşatma mücadelesini verirler.

Bunların en önemlileri Andra Pradeş, Bihar ve Batı Bengal'dedir. Ve **HKP(ML) Halk Savaşı, Lenin'in doğum yıldönümü olan 22 Nisan 1980'de kurulur.** Böylelikle Hindistan çapındaki komünist örgütlenmenin temelleri bir kez daha atılır. Ve Mart 2001'de bu temel bir çok yönüyle doruğa taşınır.

**ÖNEMLİ BAZI BURJUVA-FEODAL ŞAHSİYETLER;
GANDİ, NEHRU,
İNDİRA, RAJİV...**

Mohandas Gandhi: Daha sonra “büyük ruh” anlamına gelen “Mahatma” ismini aldı. Pek çok Hindistanlı tarafından “ulusal baba” olarak görülür. Birleştirici ve sömürgeci güçlere karşı şiddete baş vurmeyen uzlaşmacı özelliğiyle öne çıkar. Emperyalistlerle işbirlikçi ve uzlaşıcı özelliğindedir ki Hindistan, sözümona bağımsızlıkla birlikte, yarı-sömürge statüsünden ileri gidemedi. Başkan Mao önderli-

ni ibadet sırasında, bir Hindu fanatiği tarafından öldürüldü.

Jawaharlal Nehru: Zengin ve aristokrat bir aileden gelir. Başta bir İngiliz hayranıdır ama sonra Gandhi'nin etkisinde kalır. Daha sonra Hindistan Kongre Partisi'ne girer ve 1929'da da bu partinin başkanı seçilir. 1947'deki bağımsızlıktan (sömürgeci yarı-sömürge statüsüne geçiş) 1964'te ölene kadar, 17 yıl başbakanlık yaptı. Hindistan'ın ekonomik-siyasal-sosyal-askeri yaşamına yön veren esas kişi oldu.

Nehru, tüm sömürücü ege-

bir kasaptır. Bu rolüyle Suharto'dur, Pinochet'tir.

İkinci örnek; aynı Nehru, iki yıl önce hunharca katlettiği “komünist”lerin barışçıl yolu benimseyerek tamamen egemenlerin istediği şekilde davranmaları ve tasfiyeciler bir konuma gelmeleri sonucu, bu kez “havuç politikası”nı uygular.

O devrim saflarında tasfiyeciliği, reformizmi ve parlamenterizmi egemen kılmak, politik iktidar mücadelesini dejenere etmede papaz rolünü iyi oynar. Nehru şahsında sorunun nasıl ele alındığını kısmi olarak anla-

ğindeki Çin halkı gibi, emperyalist boyunduruğa ve uşaklarının gerici iktidarına son verip Yeni Demokratik Devrimi gerçekleştiremedi.

Mahatma Gandhi: O zamanlar ciddi çatışma içinde olan Hindular ile Müslümanları İngilizlerin de yardımıyla, komünist tehlikeye karşı ortak sınıfsal çıkarlar temelinde biraraya getirip birleştirdi. Kendisi direkt bir yönetici ve liderden çok “ulusun büyüğü”, “ulusun babası”, “birleştirici” rolü üstlendi. Önderliği döneminde bile asıl yönetici Nehru idi. Ocak 1948'de bir di-

men sınıfların çıkarlarını daha fazla güvenceye alabilmek için zaman zaman başvurdukları “havuç-sopa” politikasını en iyi uygulayanlar arasındadır. Bu özelliğini çok çarpıcı ve çok çelişkili gibi görünen fakat, aynı amaca hizmet eden iki örnekle anlatmak mümkün. Şöyle ki;

Birinci örnek; Nehru komünistlerin, kabilelerin ve bir çok ilerici toplumsal muhalefetin meşru hak istemlerini vahşi şekilde bastırmakla, Telangana'da binlerce köylüyü katletmekle, sopa örneğindeki politikayı en iyi şekilde temsil eder. Resmen

mak için, yakın tarihte yaşanan bir olayı anlatmakta yarar var.

1950'li yılların ilk döneminde Mısır başkanı Nasır (Nehru ve Tito'yla birlikte bağımsızlar paktını kurdu), resmi bir ziyaret sebebiyle Hindistan'ı ziyaret eder. “Komünist”lerin parlamentoda temsil edildiklerini ve ülkede rahat hareket ettiklerini görünce, büyük bir şaşkınlık yaşar ve sonra Nehru'ya dönerek; “Biz komünistlerin tümünü hapisanelere doldururuz” der. Bunun karşısında Nehru, “siz komünistleri hapisanelere, biz ise parlamentoya dolduruyoruz.

Fakat iki yöntem de aynı amaç ve işlevi görüyor. Her iki durumda da komünistler zararsız hale getiriliyor” diyor.

Hindistan’da Gandhi’nin esas olarak manevi otoritesi Nehru’nun ise maddi otoritesi vardır. O, Kongre partisinde ve Hindistan siyasal yaşamında resmen bir aile klanı yarattı. Ölümünden sonra ailesi, Kongre Partisi ve Hindistan siyasal yaşamında etkili olmaya devam etti.

İndira Gandhi: Çoğu kişi İndira’nın Mahatma Gandhi’nin kızı veya akrabası olduğunu sanır. Bu doğru değildir. Soyisminin aynı olmasından başka M. Gandhi’yle bir ilişkisi yok İndira’nın. O Mahatma’nın değil, Nehru’nun kızıdır. Kesin olmamakla birlikte, İndira’nın eşinin Fars asıllı ve soyisminin de “Gandhi” olduğu söyleniyor.

Hindistan İngilizler’in sömürgesi altında iken hala bir çok krallık varlığını sürdürmekteydi. İngilizler, kendilerine karşı olan krallıkları ezip-yok ederken, onların her türlü mülkiyetine el koyarken, kendileriyle işbirliği içinde olan kralların mülkiyetine el koymadılar, iktidarlarına son vermediler. Aksine onları son ana kadar koruyup kolladılar.

Her ne kadar 1947’yle birlikte Hindistan bağımsızlığını (yarı-sömürge statüsüne geçiş) almış ve merkezi bir yönetime geçtiyse de, geçmişte İngilizler ile işbirliği içinde olan krallıklar bir biçimde varlığını korudu. Mülkiyetlerine tamamıyla el konulmamış, iktidarlarını farklı biçimde de olsa, İndira’nın başkanlığı dönemine kadar sürdürdüler.

İndira bir kaç kez başbakan seçilir. Başbakanlığı döneminde, 1975’te tüm ülkede olağanüstü hal ilan eder. Bunun yanısıra önemli iki işi gerçekleştirir. Bi-

rincisi, hala mülkiyetlerine el konulmamış ve tamamıyla varlığı sonlandırılmamış krallara yöneliktir. Onların mülkiyetine el koyarak ulusallaştırır. İkincisi ise, bankaları ulusallaştırır. Buncandır ki, Hindistan’da bir çokları tarafından İndira “sosyalist” bile değerlendirilir.

İndira Ekim 1984’te bir Sih koruma görevlisi tarafından öldürülür. Yerine, Kongre partisi liderliğine oğlu Rajiv geçer. O da başbakan olur ve Mayıs 1991’de Tamil Nadu eyaletinde bir seçim kampanyası sırasında, Sri-Lanka’lı Tamil Kaplanları’nın bombalı saldırısıyla öldürülür. Böylelikle, Nehru’nun kanbağı biçimindeki ailesinin iktidarı hem Kongre Partisi’nde hem de Hindistan siyasal yaşamında son bulur. Daha sonra, 1997’de Kongre Partisi’nin liderliğine Rajiv Gandhi’nin İtalyan asıllı eşi Sonya gelir.

ÜLKE ÇAPINDAKİ BURJUVA-FEODAL SİYASAL PARTİLERDEN BAZILARI;

Hindistan’da siyasal partiler konusu da, diğer konular gibi bayağı karmaşık. Çok kesin olmamakla birlikte partileri üç veya dört kategoride ele almak mümkün. Birincisi; tüm Hindistan çapında kabul edilen ve adına “ulusal parti” denilen siyasal partiler. İkincisi; eyalet düzeyindeki siyasal partiler. Üçüncüsü; bölge ve yerel düzeyde ama siyasal parti statüsünde olmayan partiler.

Eğer bir parti herhangi bir eyalette en az % 4 oranında bir oy almışsa, bu parti, eyalet düzeyinde siyasal parti statüsündedir. Ve bu parti eğer, en az dört eyalette siyasal parti statüsünü kazanmış ise, ulusal parti statüsündedir. Dolayısıyla tüm Hindistan çapında statü kazanmış bir parti olur.

Günümüzde bu statüde (ülke düzeyinde) 10 civarında parti vardır. Eyalet düzeyindeki siyasal partilerin sayısı 30’u, bölge ve yerel düzeydeki partilerin sayısı ise 100’ü aşar. En büyük burjuva-feodal partilerden bazıları şunlardır.

Hindistan Ulusal Kongresi: 1885’te kurulmuş ve Hindistan siyasal yaşamında en fazla etki yapan, en fazla iktidara gelen güçlü bürokratik burjuva ve büyük toprak ağaları sınıfının temsilcisidir. Şu anki başkanı Sonya Gandhi ve ana muhalefet partisidir.

Bhartiya Janata Partisi (BJP): Bilindiği gibi Bharat eski çağda bir Hindistan kralının ismidir. Fanatik Hindular için “birleşik ve büyük Hindistan”ı ifade eder. Partinin Türkçe ismi, Bharat Halk Partisidir. Günümüzde Hint yayılcılığı ve şovenizminin en öndeki temsilcisi durumundadır. Feodal toprak ağaları ağırlıklı hakim sınıfları temsil eder. Şu anda koalisyonla iktidardadır. Uttar Pradeş, Madya Pradeş, Rajastan gibi büyük ve kalabalık eyaletlerde egemendir. Başkanı, şu an başbakan olan Atal Bihari Bajpai’dir.

Hindistan Komünist Partisi (Marksist): 1964’te HKP’den koparak kuruldu. Naksalbari silahlı köylü ayaklanmasını bastıran partilerden biridir. Çaru Mazumdar önderliğindeki komünistler bu partiden ayrılarak HKP(ML)’yi kurdular. Sosyalizmle-devrimcilikle ismi dışında bir alakası yoktur. Burjuva-revizyonist bir partidir.

Sol maskeli partiler arasında en güçlü olanıdır. Şu an üç eyalette (Batı Bengal, Kerela, Assam) çeşitli küçük reformist-revizyonist partilerin koalisyonuyla birlikte iktidardadır. HKP(M) Batı Bengal’de (Kalküta ve Naksalbari’nin olduğu eyalet) aralıksız olarak 25 yıla yakındır

iktidardadır. Son yıllarda bayağı zayıflamış. Şu an yeni bir seçim dönemi. Bengal Kongre partisiyle eşit güçte, kaybetme olasılığı var.

HER BİRİ, BİR ÜLKE OLAN EYALETLER;

2000 Kasım ayına kadar Hindistan, 25 eyalet ve 7 birlik toprağından oluşuyordu. Kasım 2000 tarihinde eyalet sayısı 28 oldu. Yeni eyaletlerden Uttaranchal, Uttar Pradeş'ten (kuzey batısından); Jarkhand, Bihar'dan (güneyinden); Chattisgarh ise Madya Pradeş'ten (doğu ve güney doğusundan) ayrıldı.

Önümüzdeki 5-10 yıl içinde en az üç eyaletin daha oluşacağı söyleniyor. Nüfus olarak en kalabalık eyaletlerden (son üç eyaletin oluşumundan önce) bazılarının genel durumları ve belli özellikleriyle şöyledir. (Nüfusa dair rakamlar kesin değil, yaklaşıktır.)

Uttar Pradeş: (160 milyon.)

Bu eyaletin Hint siyasal yaşamında ezici bir ağırlığı vardır. Başkenti Lucknow'dur. Resmi dili Hintçe ve Urduca'dır. Hem Hinduların hem de Jainizm ve Budizmin merkezidir. Yanısıra Müslümanların ve İslam kültürünün güçlü olduğu eyalettir.

Varanasi ve Allahabad gibi kutsal şehirlere; Ganj ve Yamuna ırmaklarının kutsal topraklarına ve Agra'daki Moğolların ünlü Taj-Mahal'ine sahip bir eyalet. Halkın %78'i tarımla uğraşır. Arazi olarak silahlı mücadeleye pek uygun değil, düz tarım alanıdır. Tüm sol güçlerin ve Maoistlerin çok zayıf olduğu, BJP'nin ise çok güçlü olduğu eyalettir.

Bihar: (100 milyon) Resmi dili Hintçe, başkenti Patna'dır. Dini eğitim, merkezi denebilir. Hem Hinduların hem de Müslümanların iktidarını yaşamış bir

eyalettir. Nepal ile sınırdır. Ganj Irmağı'nın dört büyük kolunun birleştiği eyalettir. En yoksul eyaletler arasındadır. Güney kısmında ağırlıklı olarak kabileler yaşamakta. Halkın %80'i tarımla uğraşır.

Arazisi silahlı mücadeleye uygundur. Ormanlı dağları, tepeleri vardır. Halk Savaşının en güçlü olduğu ikinci eyalet konumundadır. Maoist Komünist Merkez'in (MKM) üssü durumunda. Bu partinin 1.500'ü aşkın silahlı gücü ve yüzbinlerle ifade edilen kitle tabanı vardır. Bu eyalette HKP(ML) Halk Savaşı, sol güçler arasında en büyük ikinci güçtür. 500 civarında silahlı gücü ve geniş bir kitle tabanı vardır. Yakın süreçte büyük atılım yapacağı eyalettir.

Maharastra: (90 milyon) Başkenti Mumbai (eski ismi Bombay), resmi dili Marathi'dir. Endüstri ve ticaretin en çok geliştiği eyaletler arasındadır. Mumbai ülkenin finans ve film merkezidir. Hindistan'ın Hollywood'u olan film-medya merkezi Bollywood'u (B=Bombay) vardır. Halkın % 61'i tarımla uğraşır.

Mumbai, komünist ve devrimci güçlerin en zayıf olduğu, kitlelerin en fazla depolitize edildiği büyük kentlerin başında gelir. Dejenerasyon, özel-burjuva yaşam hayallerinin devrimci saflarda yoğun olarak yaşandığı, ülke çapında ünlü tasfiyeci ve reformistlerin geldiği bir şehirdir. Reformistler de dahil olmak üzere, en güçlü olan HKP(ML) Halk Savaşı'dır. Fakat kötüler arasında en iyisi! Daha çok işçi sınıfı, aydın ve öğrenci gençlik arasında örgütlüdür.

HKP(ML) HS'nın Maharastara'nın doğusunda (Madya ve Andra Pradeş ile sınır olan bölgede) güçlü silahlı mücadelesi var. Bu bölgede tek ve çok güçlüdür. Dört eyalet; -Madya ve

Andra Pradeş, Maharastra ve Orissa- arasında paylaşılan bu bölgeye DANDAKARANYA deniliyor.

Bugün, bu bölge kardeş partimizin en güçlü olduğu bölge konumundadır. Kabilelerin çoğunlukta olduğu bir bölgedir. 1000 civarında silahlı gücü ve yüzbinlerle, milyonla ifade edilen kitlesel tabanı vardır. Kuru-lacak ilk Kızıl Siyasi Üstür.

Batı Bengal: (80 milyon) Başkenti Kolkata (eski ismi Kalküta)'dır. Resmi dili Bengalcedir. Kolkata, ülkenin kültür ve aydınlar merkezidir. Eyalet ulusal ve uluslararası düzeyde toplantı ve seminerlerin yoğun olduğu, grev ve kitlesel sokak protestolarının alabildiğince çok olduğu bir şehirdir. Eski doğu Bengal veya doğu Pakistan, bugünkü Bangladeş'e denir. Batı Bengal ve Penjap eyaletleri, Hindular ile Müslümanların sayı olarak birbirine yakın olduğu iki eyalettir.

Bu eyaletin aydınları bol, üniversite mezunlarının çok ve halkı iyi düzeyde politize olmuştur. Burjuva-revizyonist bir parti olan HKP(M), yirmi beş yıla yakın bir süredir aralıksız olarak, bu eyalette koalisyona iktidardadır. Ünlü Naksalbari Silahlı Köylü Ayaklanması bu eyalette olmuştur.

Naksalbari, batı Bengal eyaletinin en kuzeydeki (Nepal, Sikkim ve Butan'a komşu) bölgesi veya ili olan Darjiling'e bağlı, Nepal ile sınır olan küçük kasabadır. Daha iyi anlaşılması bakımından, Naksalbariyi şöyle örnekleyebilirim. Hindistan Türkiye'dir. T. Kürdistan'ı Batı Bengal'dir. Dersim Darjiling'dir. Ovacık ise Naksalbari'dir. Darjiling çayı ile ünlüdür. Dünyanın en kaliteli çayının burada yetiştiği söylenir. Eyalette halkın % 75'i tarımla uğraşır.

Kolkata, en büyük dört kent

arasında (Mumbai, Delhi ve Madras) komünistlerin ve devrimcilerin en güçlü ve kitle tabanlarının iyi olduğu şehirdir. Fakat en güçlüleri reformistlerdir. Batı Bengal'in doğu kesimi genelde ormanlı tepeliklerle kaplıdır. Burası silahlı mücadeleye uygundur.

HKP(ML) Halk Savaşı'nın bu eyalette 250 civarında silahlı gücü ve on binlerce sayıda kitlesel tabanı vardır. Bihar ile sınırdır. Özellikle Bihar'daki gelişmeye bağlı olarak, büyük atılım yapacak potansiyele sahiptir.

Andra Pradeş: (80 milyon) Başkenti Haydarabad, resmi dili Telegu ve Urduca'dır. Uzun dönem İslam krallığının (Nizam) hüküm sürdüğü bir eyalettir. Halkın % 70'i tarımla uğraşır. Andra Pradeş, silahlı köylü ve devrimci ayaklanmada Hindistan çapında önemli ve saygın bir yere sahip.

Telangana (Andra Pradeş'in kuzeyi ve batısı), 1946 ve 51 yılları arasında hem İngiliz sömürgeciliğine hem de Müslüman Nizam Krallığı'na (feodalizme) karşı, görkemli silahlı köylü ayaklanmalarına ev sahipliği yaptı. Telangana, Hindistan'da özellikle son 60 yıl, yerel ve merkezi otoriteye karşı silahlı mücadeleyle direnme geleneği ile öne çıkmış ve bu özelliğiyle örnek olmuş ender bölgelerden biridir.

1967 Naksalbari kıvılcımı kısa sürede Andra'ya sıçramıştı. Andra Pradeş'in sahilden en kuzeydeki bölgesi olan Srikakulam'da komünistler, Naksalbari kıvılcımını yoksul ve topraksız köylüler arasında görkemlice tutuşturmuşlardı. Ç. Mazumdar, burada gerçekleşen görkemli silahlı ayaklanmadan sonra "Srikakulam, Hindistan'ın Yenan'ıdır" dahi demiştir. Bu silahlı isyan hunharca bastırılmış

ama, geride kalan kadrolar bu kıvılcımı 1980 yılında HKP(ML) Halk Savaşı'nı kuracak düzeye kadar taşıdılar.

Bu eyalette, bir eyalet parti olan Telegu Desam Partisi iktidarda. Mevcut tüm eyaletler arasında Andra Pradeş; en faşist hükümetin iktidarıyla ünlüdür. HKP(ML) HS'na sempati duyan her çeşit yasal kurumların kapatıldığı, yüzlerce kadro ve çalışanlarının katledildiği, failli meçhul cinayetlerin, sokak ortasında kılıçla kafaların uçurulduğu, Düşük Yoğunluklu Savaş Stratejisi'nin tüm taktik ve yöntemlerinin yürürlükte olmasıyla ünlü bir eyalettir.

HKP(ML) HS bu eyalette en güçlü (tüm burjuva partilerin toplam gücünden daha güçlü) partidir. Faaliyetlerin yoğunluğu ve çokluğu, örgütlülüğün büyüklüğü ve çeşitliliği açısından eyaleti, Andra Pradeş ve Kuzey Telangana olarak iki kısma ayırmışlar. K. Telangana'da 900, A. Pradeş'te ise 800 kişilik silahlı güçleri var. Bu sayı belli ihtiyaçların karşılanması durumunda kısa sürede iki-üç misline çıkacak potansiyelde.

Kitle tabanı milyonlarla ifade ediliyor. Özellikle son altı yılda en deneyimli ve tecrübeli şehir kadroları (yasal, yasadışı) hunharca katledildi. Burada büyük kan kaybı yaşadı. 2. kongrenin eyalet konferansında bu sorunu çok ciddi ve etraflı ele aldılar. 2. Kongre bu konuda ciddi açılımlar yaptı. Yaşadıkları deneyimlerden ciddi dersler çıkardılar.

Andra Pradeş, her yönüyle HKP(ML) HS ile özdeşleşmiş bir eyalet. Mücadeleyi başlatan, önderlik eden ve diğer bölgelere taşıyan kadroların esası Kuzey Telangana bölgesindedir. Bu bölgeyi en azından Dersim ile kıyaslayabiliriz. Fakat mücadeledeki ağırlığı Dersim'den çok

daha fazladır.

ARYAN IRKİNİN EGEMENLİĞİNDE ULUSLAR

VE ULUSAL SORUN;

Dravidanların anayurdu olan Hindistan'da bugün çoğunluk oluşturanlar, ne yazık ki kendileri değildir. Aryanlılar son iki bin yıl sürekli çoğalırken, onlardan çok daha fazla olan yerli Dravidianlar ise, kendi yurtlarında sürekli azalmışlar. Günümüz Hindistan'ın nüfusunun % 72'si Aryan, % 25 Dravidian, % 3 de Mongoloid kökenli.

Aynı Hindistan günümüzde onlarca ulusun, yüzlerce azınlığın olduğu çok uluslu bir ülkedir. Bu ülkede ulusal sorun, komünist ve devrimciler açısından en karmaşık sorunların başında gelir. Örneğin, DEH üyesi Venu önderlikli örgüt, ulusal sorunu MLM temelde ele alamayışı ve milliyetçi yaklaşımın egemen olması sonucu kendisini fesh-etmek zorunda kalmıştır. Bu ülkede varolan ulusal sorunlar, ülkemizdeki gibi açık ve kolay anlaşılır değildir.

Hinduizm şovenizmi ve yayılmacılığı vardır. Fakat Hinduizm bir ulus olmaktan çok, aynı inanca sahip birden fazla ulusun egemen sınıflarının ortak sınıfsal çıkarlarını ifade ediyor. En azından bu özellik daha fazla öne çıkıyor. Çok kısa süreli gözlemlerim bunu gösteriyor. Ancak bu tam böyle olmayabilir de. Dolayısıyla özel olarak araştırılması gereken bir konudur Hinduizm.

Hindistan'da ulusal sorunlar, bu ulusların birbiriyle ilişki ve çelişkileri, yakınlıkları ve uzaklıkları, ortak ve farklı yanları, tarihsel-toplumsal-ekonomik-siyasal bakımdan alabildiğince karmaşık bir sorun. Bu gibi sorunları doğru anlayıp iyi kavrayabilmek için, Hindistan'daki

ulusların, azınlıkların, inançların, kültürlerin tarihsel evrimlerini, gelişimlerini incelemek gerekiyor.

Bu özel bir araştırma konusu olduğu için detayına girmiyorum. Sadece, çok kaba ve genel biçimiyle buradaki ulusal sorunları iki katagoride ele almanın mümkün olabileceğini belirtiyorum. Bunu da şöyle açıklayabilirim.

Birinci kategori: Tamamen ayrılmış kendi ulusal devletlerini kurma (bir Nepal, Almanya gibi) dışındaki, birçok ulusal haklara sahip uluslar. Bu gibi ulusların egemen olduğu pek çok eyalet vardır. Bu gibi ulusların durumu, ülkemizdeki ezilen Kürt Ulusu ve benzeri örneklerle pek benzemez.

Bu gibi eyaletlerde resmi olan herşey kendi ulusal niteliğini taşıyor. Bunların dilleri serbest, kültürleri serbest, ulusal parlamentoları var, siyasal partileri var, temsilcilerini seçebiliyor, ulusal değer ve geleneklerini serbestçe geliştirebiliyorlar... Ancak eyaletler arası ve bir eyaletin merkezle olan resmi yazışmalarında Hintçe ve İngilizce dillerini kullanmaları gerekmektedir.

Kendi eyaletlerinde siyasal iktidar, bu ulusların egemen sınıflarının denetiminde. Örneğin

Tamil Nadu'da Tamiller, Andra Pradeş'te Telegular, Maharashtra'da Maratiler, batı Bengal'de Bengalliler... iktidarda. Ortak sınıfsal-inançsal-tarihsel çıkarlar gereği, bu gibi ulusların egemen sınıfları ortak merkezi (Hindistan çapında) bir siyasal iktidar kurmuş bulunuyorlar. Bu bakımdan bir ulusun egemen sınıflarının diğer uluslar üzerinde açıktan, kaba biçimde bir ulusal baskısı yok.

Merkezle olan ekonomik, siyasal, askeri, bağımlılıkları, anlayabildiğim kadarıyla daha çok ortak sınıfsal çıkarlar ve ortak inanca (Hinduizm) sahip olmaları temelindedir. Fakat bu ve bu gibi eyaletlerde ulusal sorunun olmadığı, tamamıyla çözüldüğü anlamına kattiyen gelmiyor. Çünkü, herşeyden önce bu uluslar, burjuva anlamda tam ulusal bağımsızlıklarını (merkezden ayrılmış kendi ulusal devletini kurma bağlamında) siyasal bakımdan sağlamış değildirler.

Kardeş partimiz HKP(ML) Halk Savaşı, tüm bu eyaletler ve uluslar için ortak-birleşik bir komünist partisi ve bir devrim programını benimsiyor. Birden fazla program, ulusal seksiyonları mahkum ediyor. Çeşitli milliyet ve azınlıklardan işçi sınıfı,

emekçi ve yoksul köylülerin sınıfsal çıkarları birleşik tek parti ve tek program önderliğinde yerel ve merkezi otoriteye karşı birlikte mücadele etmekten geçtiğini benimsiyor.

İkinci kategori: Çeşitli düzeyde hakları, otonomi ve özerklikleri (farklılıklar gösteriyor) olduğu halde, İngiliz sömürgeciliği ve sonrasında sürekli olarak merkezden ayrılmış kendi ulusal devletlerini kurma yönünde ulusal mücadeleleri olan uluslar. Bu eyaletler ve uluslar Hindistan'ın kuzey batısında (örneğin Keşmir, Himachal Pradeş) ve kuzey doğusunda (örneğin Assam, Nagaland, Manipur, Mizoram, Arunachal Pradeş) yer almaktadır.

Merkezi devlet ve hükümetin bu uluslar üzerinde ağır bir ulusal baskısı var. Bu uluslar hem tarihsel ve kültürel olarak, hem de ekonomik, sosyal ve siyasal yaşam bakımından Hindistan'ın diğer eyaletleri ve bölgeleriyle ilişkileri zayıftır. Bunların tarihsel evrimi, diğer uluslar gibi birbirine yakın ve iç-içe geçmemiş. Sürekli ayrılmış kendi ulusal devletini kurma yönünde mücadeleleri olmuş. Bu mücadeleler hala devam ediyor.

HKP(ML) Halk Savaşı, bu ulusların merkezden ayrılmış kendi ulusal devletlerini kurmalarını destekliyor. Bunu işçi sınıfının çıkarları, devrimci mücadelenin gelişimi, bu uluslar ile diğer uluslararası varolan ilişkileriyle, tarihsel, ekonomik, toplumsal, kültürel yönleriyle ele alıyor.

"Bu ulusların ayrılmış kendi devletini kurmaları, Hindistan proletaryası ve ezilen kitlelerin çıkarlarına uygundur, devrimci mücadelemizi zayıflatmaz" diyor. Onlarla ittifaklara, geçici cephe birliğine ve somut konularda eylem birliğine giriyor. Fakat bunların güvenilecek güç-

ler olmadığını ve egemen sınıflar ile her an uzlaşabileceklerini belirtiyor.

HİNTÇENİN EGEMEN, 18 DİLİN RESMİ VE YÜZLERCE DİLİN KONUŞULDUĞU ÜLKE;

Hindistan'da uluslar gibi, çok sayıda, yüzlerce dil var. Bu yönüyle tüm Avrupa'ya fazlasıyla bedel bir ülke. Bu dilleri 18 tanesi resmi olarak devlet tarafından (merkezi-eyaletsel düzeyde) modern diller kategorisinde kabul edilmiş. Bunlar; Asamese, Bengali, Gujurati, Hindi (Hintçe), Kannarese, Kashmiri, Konkani, Malayalam, Manipuri, Marathi, Nepali, Oriya, Puncabi, Sanskrit, Sindhi, Tamil, Telegu, Urduca'dır. Bu diller dışında modern ve resmi olarak kabul edilmemiş yüzlerce dil var. Fakat Hindistan çapında en fazla konuşulan diller Hintçe, Urduca, Bengalce, Tamilce, Marathice ve Teleguca'dır.

Kuzey eyaletlerin çoğunun birinci dili (örneğin Uttar Pradeş) Hintçedir. İngilizce'den sonra tüm Hindistan'da en yaygın konuşulan ve fazla bilinen dildir. Dolayısıyla Hintçe'ye farklı ulus, eyalet ve bölgelere mensup insanların iletişim dili denebilir. Özellikle BJP'nin iktidara gelişiyle birlikte, Hint şovenizmi resmen hortlatılmıştır. Dolayısıyla inanç olarak Hinduizm, dil olarak da Hintçe şovenistçe teşvik ediliyor.

Hintçe karma bir dildir desem abartmış olmuyorum. Bu dilin belki de % 30'u İngilizce'dir. Zaten bu özelliğiyle Hintçe'ye İngilizce'nin Hintçesi anlamında kullanılan "Hinglish" deniliyor. Yanısıra Arapça, Farsça ve Urduca'dan çok sayıda kelime bulmak mümkün. Eğer biraz İngilizce ve Kürtçe, yanısıra az buçuk Türkçe biliyorsanız, Hintçeyi anlamada çok faz-

la zorluk çekmezsiniz.

Her bir eyalette (örneğin Bihar'da) onlarca dilin olduğu söyleniyor. Özellikle kırsal alanda her bölgenin, çevrenin, hatta her kabilenin bir dili olduğu söyleniyor. Bazı eyaletlerde bu gerçekliğe kendim tanık oldum. Hindistan'daki dilleri dört grupta toplamak mümkün. Bunlar;

Hindu-Aryan dil grubu: Eski çağlarda dışarıdan Hindistan'a gelen, saldıran Hindu-Avrupa kavimleri tarafından getirilmiştir. Hindistanda en fazla konuşulan dil grubudur. Vedas, Sanskrit kökenlidir. En önemlileri Hintçe, Bengalce, Urduca, Marathice'dir.

Dravidian dil grubu: Bu dil grubu, günümüzde esas olarak Hindistan'ın güney eyalet ve bölgelerinde konuşulur. En önemlileri Tamilce, Teleguca, Malayalamca, Kannaresecidir. En eski ve zengin olanı Tamilce'dir.

Austriac dil grubu: Orta ve kuzey doğu Hindistan dağ, tepe ve sık ormanlarında yaşayan ilkel kabilelerin konuştuğu dillerdir. Bunların güney-doğu Asya dillerine çok yakın olduğu söylenir. En önemlileri Santhali, Mundari, Khasi, Nikobaresi'dir.

Çin-Tibet dil grubu: Himalaya sıradağlarının çevresinde (Hindistan-Nepal-Butan-Bangladeş) küçük kabilelerin konuştuğu dillerdir. En önemlileri Newar, Meithei'dir.

İNANÇLARI ÇOK, TANRILARI BOL; BUDİZMİN ANA-YURDU, HİNDUİZMİN KALESİ; HİNDİSTAN!

Hindistan, uluslar ve dillerin yanında, inanç yönünden de çok renkli bir ülkedir. Hindistan'da olan belli başlı dinler ve bunlara inanan insan sayısı şöyledir.

Nüfusun %83'ü, yani 820 milyondan fazla insan Hindu-

izm'e; % 11'i, yaklaşık 110 milyon İslam'a; % 3'ü, yani 30 milyon Hristiyan'lığa; % 2'si yani, 20 milyon Shizm'e, % 1'i yani 10 milyon Budizm'e; 4 milyon kadar Janizm'e ve birkaç yüz-bin kişi de Zoroastrianizm'e inanıyor.

Hindistan, doğunun en büyük iki dininin (Hinduizm ve Budizm) doğduğu ülke özelliğini taşıyor. Hem tek tanrılı dinler (örneğin İslam ve Hristiyanlık) hem de milyonlarca çok tanrılı dinlerin merkezidir. Bir yanda diğer ülkelere parmak ısırtacak düzeyde dinler arası bir toleransa sahip (Ashoka örneği) görünmekte, diğer yandan dinler arası büyük çatışmalara (özellikle de Hinduizm'in diğer azınlık inançlar üzerindeki baskısı) sahne olmuş bir ülke. Hinduizme geçmeden önce, diğer bir-iki din hakkında çok kısa bilgiler vermek istiyorum.

Müslümanlar, hemen hemen ülkenin her eyaletinde vardılar. İslam dini Hindistan'a ilk olarak kuzeyden 16. yüzyılda Moğollar tarafından, güneyden ise Arap tüccarlar tarafından getirilmiş. Çoğu Sunni inancına mensuptur. Ezici çoğunluğu şehirlerde yaşar. Müslümanların ağırlıkta olduğu tek eyalet Keşmir'dir.

Hristiyanlık esas olarak Hindistan'a Portekizli işgalci Vasco da Gama tarafından 1498'de, günümüzdeki adı Kerala olan eyaletini işgal etmesiyle gelmiş, Hristiyanların ezici çoğunluğu Hindistan'ın güneyinde (Maharashtra ve Karnataka'nın kıyı sahilleri ile, Goa ve Kerala'da) yaşamaktadır.

Shizm; İslam ve Hinduizmin sentezinden oluşur. Kuramcısı Penjap'lı Guru Nanak'tır. MS 1469 ile 1538 yılları arasında yaşamış. Tanrının tek ve bunun da ona gösterilen sevgi ibadeti yoluyla olduğuna inanır.

Gonvinda Sing, Guru'ların

on'uncusu ve en sonuncudur. Kutsal kitaplarının adı, Grant Sahib'tir. Esas olarak Penjap eyaletinde etkindir ama, Hindistan'ın büyük kentlerinde Sihleri ve ibadet yerleri olan Gurudwara'ları görmek mümkün.

Budizm; MÖ 6. yüzyılda (MÖ 567-487) yaşamış olan Gautam Sidhartha tarafından bulunmuştur. Yılları alan meditasyondan sonra birgün, (29 yaşında) Bihar eyaletinin Gaya şehrinin yakınında bir ağacın altında "Buddha", yani Budizmin din öğretmeni olur.

Yeniden doğuşa (Nirvana) inanır. Bu, kişinin kendisini yeniden doğuş için duruluk ve safliğe adanması demektir. Bunu da "dört soylu gerçek" öğretisiyle açıklar. Hümanist bir dindir. Hinduizm'deki Vedas'lara inanmaz. Bir kaç yüzyıl sonra, iki Budist okul (Hinayana ve Mahayana) tarafından ikiye ayrılır. Kutsal tapınaklarına Pagoda denir.

Hinduizm; Diğer dinlerdeki gibi, bir kurucusu yoktur. Kutsal yazılarının bir çoğu değişik zaman ve farklı yerlerde gündeme getirilmiştir. İnançları, tanrıları ve tapınakları bakımından çok farklılıklar gösterir. Bir dini inanç olmasının yanısıra, bir sosyal sistemler zinciridir de. Hinduizm, dışarıdan gelen Aryanların eseridir. "Kast sistemi", Aryanların kendi içindeki sosyal, siyasal ilişkilerinin bir sonucu olarak doğmuştur.

Hinduizm'e göre, vücudun (insanın) ölümüyle ruh, yeni bir organizmayla yeniden doğar. Buna "Karma" denir. Ayrıca Karma'ya yeniden doğuşun prensipleri de denebilir. Sonu olmayan yeniden doğuşa ise "Samsara" denir. Kötü davranışlı birisini alt-kast üyesi veya hayvan; iyi davranışlı birisinin ise üst-kast üyesi olarak yeniden doğacağına inanılır.

Hinduların ibadet yerleri tapınaklardır. Çok tanrılı bir dindir. Milyonlarca tanrı ve tanrıçaları vardır. Bunlar türlü türlüdür. Özellikle hayvanlar arasında inek ve beyaz boğaların, yılanların (özellikle kobra) kutsallık anlamında özel yerleri vardır. İneğin özelliği şurdan gelmektedir.

İnek bereketi, verimliliği, terbiye ve büyümeyi ifade eder. İnek tanrıçaların anasıdır. Bu nedenle de inek, Hindistan'ın anası olarak görülüyor. Beyaz boğa-öküz ise; genelde çok saldırgan ve öfkelidir ama Şivayla (bir diğer tanrı) çok terbiyeli ve saygılıdır. Yılanlar, özellikle de kobra yılanı verimliliği ve refahı simgeler.

En önemli ve bilinen dini kitapları Vedas, Bhagwad, Gita, Ramayana, Mahabharata'dır. Hindistan dışında Hinduizmin egemen olduğu diğer bir ülke Nepal'dir. Milyonlarca tanrı ve tanrıça arasında en fazla tutulan ve tanınan tanrılar; Brahma, Visnu, Şiva, Ganeş, Krişna'dır. Tanrıçalar ise; Şakti, Devi, Durga, Kali, Saraswati'tir.

Hinduizmin diğer azınlık dinler (Müslümanlar, Hristiyanlar, Sihler vb) üzerinde ciddi baskısı vardır. Özellikle de BJP'nin iktidarıyla birlikte, bu saldırılar daha da arttı. Diğer dinlere yönelik saldırılar, baskılar alabildiğince çoğaldı. Bu saldırılar elaltından hükümetin desteği, finansmanıyla örgütlenip tertipleniyor.

ARYANLARIN HİNDİSTAN'IN BAŞINA MUSSALAT ETTİĞİ ÜÇ BİN YILLIK HEDİYE; "VARNA-KAST SİSTEMİ"

Varna sistemi, Kast sisteminin öncesi ve atası durumundadır. Hindistan'ın (daha doğrusu Hinduizmin) en karakteristik özelliklerinin başında gelir. Her

ne kadar kast sistemi sadece Hindulara ait bir olgu ise de bu, Hindistan'da yaşayan diğer inanca (örneğin Müslümanlar) sahip kitleler arasında da görülür. Fakat bunlar arasındaki katılgı ve düzeyi daha geri ve farklı düzeydedir.

Hindistan toplumu resmi olmasa da, günlük pratik, sosyal ve kültürel yaşamında hala ağırlıklı olarak Varna-Kast sistemiyle yönetiliyor. Bunun siyasal ve sosyal yaşamdaki etkisi çok büyüktür. Özellikle ilk üç Kast'ın desteğini almadan iktidara gelmek olanaksız gibi. Varna-Kast sistemini daha yakından tanıyalım.

Varna sistemi: Bu sisteme göre, ekonomik-toplumsal yaşam dört "sınıfsal", ayrıcalıklı düzeye ayrılmıştır. En üstte, birincisi Brahminler vardır. Toplumunu eğitmek ve "tanrı" adına yönetmekle görevli olan bilgin ve din adamları sınıfıdır. İkincisi Kshartiyas, yani toplumu idari açıdan yönetmekle görevli sınıf. Üçüncüsü Vaishya, emekçi sınıflar... Dördüncüsü ise Shudra, yani kol gücüyle çalışan ve diğer üç sınıfa hizmet etmekle görevli emekçi sınıflar.

Kast sistemi: Bu sistem Hindularda eski Varna sisteminin devamını ifade eder. Varna sisteminde olduğu gibi, Kast sistemi de toplumu ekonomik, sosyal, sınıfsal ayrıcalıklar bakımından gene dört ayrı kategoriye ayırır. Kast sisteminin tarihte kimler tarafından ve nasıl gündeme getirildiğini yukarıda anlatmaya çalıştım. Bunun üç bin yılı aşkın bir tarihi vardır.

Fakat, Kast sisteminde sadece dört Kast'ın olduğu anlaşılmalıdır. Bu dört Kast en üst ve en genel düzeydekini ifade eder. Hindistan'da yaşamayan ve bu konuda ciddi bir araştırma yapmayanlar sadece dört Kast'ın olduğunu sanırlar. Bu

bir nevi Iceberg'in sadece görünen kısmını ifade ediyor.

Farklı eyaletlerde sokak ortasında, işyerlerinde, üniversite kafeteryalarında sohbet etme fırsatını bulduğum farklı düzey ve görüşteki insanlar ve bazı tapınaklarda görüştüğüm dini insanlar bana, genel dört Kast'ın geçen 3 bin yıl içinde yaklaşık 3 bin Kast'a ayrıştığını ve bu 3 bin Kast'ın da farklı düzeylerde en az 20 bin alt Kast'a bölündüğünü söylediler.

Brahma, Hindu inancında en önemli ve en büyük tanrıların başında gelir. Bu inanca göre Brahma, sadece kainatın yaratılışında büyük ve aktif rol oynamış, sonrasında ise hep Meditasyondadır. Yani derin düşüncelere dalmıştır. O, tüm tanrıların öncesi ve onlar arasında birleştirici olandır. Kast sisteminde sınıflar-kategoriler, "kainatın yaratılış sırasında" sadece Brahma ile anlatılır.

Kast sistemi büyük şehirlerde belli oranda çözülmüşse de, kırsal alanda varlığını çok katı şekilde sürdürmektedir. Kastlar arası ilişki hala çok zayıf. Kast-sal ayrıcalıklar günlük, pratik yaşamda egemen durumdadır. Kastlar arası evlilik çok nadir görülür. Peki "kainatın yaratılış sırasında" kimler Brahma'nın neresinden türemiştir?

En üsttekiler, birinci kategoride Brahma'nın ağzından doğan Brahmanlar sınıfı var. Bunlar tanrı adına toplumu yönetmekle, tanrıların buyruklarını iletmekle görevli din adamları sınıfıdır.

İkinci kategoride Brahma'nın kollarından doğan Kshatriyas'lar sınıfı var. Yani savaşçılar (ordu yöneticileri ve komutanları) sınıfı.

Üçüncü kategoride Brahma'nın butlarından doğan Vaisyas'lar sınıfı olan tüccarlar vardır.

Dördüncü ve en sonuncu kategoride ise Brahma'nın ayaklarından doğan Shudras'lar sınıfı, yani üst sınıflara hizmet etmekle mükellef köylüler ve emekçiler vardır. Hindu inancına göre ilk üç Kast'a mensup insanlar iki kez doğmuştur.

Kast sisteminde en alt Kast'ı ifade eden Shudraslar diğer bazı özel topluluklara kıyasla (Dalit ve Adivasislere göre) konumları iyidir. Çünkü en azından bunlar, Kast sisteminin bir bileşeni, bütünleyeni durumundadır. Dolayısıyla da Kast örgütlenmesinin içindedirler. Siz, bir de Hindu olup da Kast sisteminin dışında olanları bir düşünün! Şimdi onları tanıyalım;

KAST SİSTEMİ DIŞINDA KALANLAR; DOKUNULMAZLIĞIN ALEYHTE İŞLEDİĞİ TOPLULUKLAR, DALİTLER!

Bu dokunulmazlık pozitif anlamındaki bir ayrıcalığı ifade etmiyor. Yani burjuva-feodal parlamento üyesi milletvekillerinin dokunulmazlığına hiç benzemez bu dokunulmazlık. Bu kavram, çok kötü ve berbat oldukları, hayvanlardan bile değerleri düşük olanlar için kullanılır. Bunların günümüzdeki nüfusları en az 170 milyondur.

Bunlar için söylenen, genel olarak şöyledir: Çok kötüdürler, bu nedenle Kast sistemine kabul edilmemişlerdir. Toplumsal açıdan hastalıklı olduklarından bunlara dokunulmaz. Dokunulursa mikrop-virüs kapılır, zehirlenilir. Hintçe'de bunlara Dalit deniliyor. Böylesi ayrımı tarihte ilk yapanlar Aryanlar olmuştur. Onlar bu sosyal statüyü kendisinden olmayan, kaynaşmadıkları kavimlere karşı kullanmıştır.

Egemen sınıflar Dalitler için, daha sonradan yeni bir isim tü-

retti. Türkçe anlamı "ekleni/sonradan eklenen Kast" olan bir isim. Böylelikle Dalit'leri Kast sistemine dahil etmek istediler. Özellikle Mahatma Gandhi bunları Kast sistemine kabul ettirebilmek için belli çabalar sarfetti. Hatta onları Türkçe "çocukların tanrısı" anlamına gelen Harijan ismiyle andı fakat, onları Kast sistemine almayı başaramadı.

Bugün Hindistan'da en kötü, en zor, en yapılamaz işlerde çalıştırılanlar ve en yoksul olanlar, hiç şüphe yoktur ki Dalit'lerdir. Rahatlıkla denebilir ki, Hindistan'daki tüm temizlik işlerini, özellikle tüm tuvalet işleri temizliğini bunlar yapmaktadır. Temizlik işlerinden başka iş bulmaları çok zordur.

Eğer sokak ve caddeleri temizleme işi, inşaatlarda çalışma işi verilmişse şanslıdırlar. En iyi durumda aldıkları iş ise, evin her türlü ama en ağır ve en zor işleridir. Bu durumda çok şanslıdırlar. Çünkü insan olarak kabul edilip eve alınıyorlar. Dinin en derin kök saldığı, afyon misali en etkili uyuşturduğu toplulukların başında gelir Dalitler.

Modern anlamda ev denilen bir mekanları yoktur. En iyi durumda barakalarda-slumlar da yaşarlar. Yaşadıkları yerde hiçbir sosyal-sağlık, kültürel, eğitimsel... hizmet yoktur. Her çeşit fırsat, imkan ve eğitimden mahrumdurlar. Bunlarda yaşam ile ölüm arasındaki çizgi çok incedir. Bunu birçok şehirde kendim görüp yaşadım.

Mumbai, Kolkata, Delhi'de bunların köylerine, mahallelerine gittim. Onlarcasıyla konuştum. Neleri vardıysa beraber yiyip-içtik. En temel insani ilgi ve alakaya hasret kalmış, tamamıyla toplumsal, siyasal yaşamın dışında fakat dinsel inancın da tam odağında yaşatılıyorlar. Envai "ilaçlarla" çok derinden hem uyuşturulmuş hem de uyutul-

muşlar. Neredeyse herkesin kendisini adadığı bir tanrısı var. Açlık-yoksulluk ve sefalet içinde tanrılarıyla rüyalar aleminde baş-başa, iç-içe yaşıyorlar.

KENDİ YURTLARINDA YABANCILAŞTIRILAN- LAR; ADİVASİSLER!

Hindistan'da kabile yaşamını sürdüren yaklaşık 70 milyon insan var. Kabilelerin kendi isimleri var. Bunlara Adivasis deniyor. Hindistan'ın asıl sahipleri ve yerlileri bunlardır. Esas olarak iki soydan gelmektedir. Güney Hindistan'da yaşayanlar Dravidian, orta ve kuzey Hindistan'da yaşayanlar ise Vedic Aryanlı kökeninden geliyorlar.

Yoğun olarak yaşadıkları eyaletler; Madya Pradeş, Andra Pradeş, Arunachal Pradeş, Maharastra, Bihar, Kerala, Orissa ve de Andaman Nicobar adalarıdır. Bu eyaletlerin ormanlık, tepelik ve dağlık kesiminde yaşarlar. Bugün bile kabile olmayan köyler ve ilçeler ile ilişkileri çok sınırlı ve zayıftır.

Kabilelerin yaşadığı alanlar doğal zenginlik kaynakları bakımından Hindistan'ın en zengin bölgeleridir. Bu bakımdan yüz yıllar boyunca onlara yönelik büyük baskılar, saldırılar başlamış. Kendileriyle özdeşleşen topraklarına, ormanlarına zorla, katliamlar yoluyla el konulmuş.

Kabile insanı (Adivasis) doğada hazır bulduyuyla yaşamını sürdürür. Kendi üretimi yok denecek kadar azdır. Doğa onlara yaşamaları için fazlasıyla imkan sunmuş. Onlar da bunu kullanıyor. Hiçbir teknolojiyi, modern aracı kullanmıyorlar ama, kendilerini doyuran doğaya, ormanlara gözü gibi, hatta ondan daha iyi bakıyorlar.

Doğayla iç-içe özgürce yaşıyorlar. Önceleri açlık, yoksulluk nedir bilmeyen pek çok kabile artık, bugün açlıkla karşı karşı-

yadır. Onları doyuran, vareden, büyüten imkanları, olanakları silah ve dipçik zoruyla ellerinden almış sömürücü egemen sınıflar. Medeniyeti, teknolojiyi kendilerine kan kusturan ve soylarını tüketen ateşli silahlardan tanındılar. Dolayısıyla, en kötü koşullarda en az 150 milyon olması gereken nüfusu bugün, en fazla 70 milyondur.

Gittiğim eyaletlerde yüzlerce Adivasis insanını gördüm. Onlarla konuşmalar yaptım, sohbetler ettim.

Bunların özellikle HKP(ML) Halk Savaşı tarafından nasıl örgütlendiğini, Halk Gerilla Ordusu ve Halk Savaşı'nın kopmaz birer özneleri haline nasıl geldiğini onlarca örnekle gördüm. Bunların en az bin (1000) tanesi profesyonel halk gerillasıdır. On-binlercesi de çeşitli düzeylerde örgütlenmiştir.

Kabilelerin bu denli ilkel oldukları ve doğayı bu denli ilkel kullandıklarını doğrusu hiç beklemiyordum. (Bu konuya, yazının ilerleyen bölümlerinde genişçe değineceğim.) Fakat bu en ilkel insanların en bilimsel ideolojiye nasıl da ölümüne sahip çıktıklarını, özgürlükleri için Parti'ye ve Halk Ordusu'na nasıl dört elle sarıldıklarını görmek, sanırım yeryüzünde görülebilecek en muhteşem sahnedir.

Marksizm-Leninizm-Maoizm biliminin en zifiri karanlık alanları, en ilkel, en tutucu, en geri insanların beyinlerini nasıl da aydınlattığını büyük umut ve coşkuyla gördüm.

“PGA Zindabad” (Yaşasın Halk Gerilla Ordusu); “İnkılap Zindabad” (Yaşasın devrim); “Lal Salam” (Kızıl selamlar) vb.

kavramlarla nasıl kaynaştıklarına, nasıl özümstediklerine tanık oldum. Böylesi hadiselerle tanık olmuş biri olarak, kendimi çok şanslı görüyorum.

PARTİ'YE ÖNEMLİ BİR NOT ULAŞIYOR

Çok önemli kısa bir not ulaşıyor Parti'ye! Bu not, Hindistan Komünist Partisi (Marksist-Leninist) Halk Savaşı Merkez Komitesi'nden, TKP/ML Merkez Komitesi'ne.

“...Sizleri, Partimiz ve Hindistan devrimi açısından tarihi önemi büyük 2. (veya 9.) Kongremize katılmaya davet ediyoruz... Partinizin yanısıra Filipinler Komünist Partisi ve Nepal Komünist Partisi (Maoist)'de davet edilmiştir... 30 yıl sonra ilk kez örgütleyeceğimiz ve UKH açısından önemli olduğuna inandığımız bu kongremizde, bizimle birlikte olmanızı ciddi şekilde önemsiyoruz...” şeklinde devam ediyor.

Bu üç parti dışında Peru Komünist Partisi de düşünülmüş fakat, merkezi düzeyde ilişkilerin sağlanamaması nedeniyle gerçekleştirilememiş.

Partimiz, kendisi açısından zor ve görevlerin bir hayli ağır olduğu dönemde olmasına rağmen, kardeş parti HKP(ML) HS'nın davetine olumlu cevap verdi. Çünkü bu kongre, HKP(ML)'nin 1970 yılındaki 8.Kongresi'nden sonra ilk kez gerçekleşiyordu. Başka faktörler bir yana, sadece bu açıdan ele alınsa bile, kongrenin, kardeş partimiz ve Hindistan devrimci mücadelesi açısından tarihsel bir öneme sahip olduğu anlaşılacaktır.

Bu not Partiye ulaştığında bir hayli zaman geçmişti. HKP(ML) HS'li yoldaşlar, "olumlu cevap vermeniz durumunda, hesabı en az beş hafta üzerine yapın" diyordu. Zaten partimizin de önceden belli bir süre için güney Asya ülkelerinin (Hindistan, Nepal, Bangladeş, Sri Lanka) devrimci mücadeleleri, halk savaşı deneyimlerini yakından görmek, tanımak ve oradaki kardeş ve dost partilerin tecrübelerinden yararlanmak için hazırladığı bir planı vardı.

Bu önemli davet vesilesiyle kendi planımızı da bir şekilde hayata uygulamış oluyorduk. Belki önceden düşündüğümüz bütün ülkelere gidemeyecek, bazı şeylere yeterli zaman veremeyecektik ama, en azından Hindistan devrimci mücadelesi, halk savaşı deneyimleri hakkında daha fazla bilgi ve tecrübe sahibi olacaktık. Bu bakımdan planın esası Hindistan üzerinden yapıldı.

Hindistan ve Nepal devrim mücadelesi, halk savaşı deneyimlerinden ve buna önderlik eden kardeş partilerden en fazla neler öğrenecektik? En çok hangi tecrübe ve deneyimlere ihtiyacımız vardı? kardeş partilere en fazla hangi tecrübelerimizi aktaracaktık? İdeolojik-siyasal-örgütsel-askeri... sorunları tespit ettik. Verimli bir gezi için önce-

den hazırlıklı olmak önemliydi.

Kısa süre olduğu halde, hazırlıkları zamanından önce bitiriyorum. Yoldaşların verdikleri randevu gününe daha bir hafta var. Bu süreyi Hindistan'da geçirmeliyim düşüncesi ağır basıyor. Özellikle Bombay'ı görmek istiyorum. Zaman ve koşulları olursa bu süreyi orada geçirmeyi daha yararlı buluyorum.

Türkiye'den, tercümanlık yaptığım dönemlerde tanıştığım Bombay'lı bir gazeteci arkadaşım vardı. Fakat şimdi ne adresi nede telefonu var. Ama olsun, eğer hala yaşıyorsa ve mesleğine devam ediyorsa zor da olsa bulabileceğimi düşünüyorum. Bu durumu Parti'ye ileterek bir hafta önceden ayrılıyorum.

Tatile değil, tamamıyla bir savaş alanına, üstelik sokak ortasında sempatanlarının dahi kellelerinin kılıçla götürüldüğü bir illegal savaşçı partinin hem düşmanları hem de kendisi için en önemli, en ciddi faaliyetine gidiyorum. Dolayısıyla şehit olmak tutsak düşmek de var bu yolculukta. İşte bu duygu yoğunluğuyla yoldaşlarla, belki de bir daha dönmek ve görüşmemek üzere, vedalaşıyorum.

"BUAN BAHÍA"DAN MUMBAİ'YE; BOMBAY HİNDİSTAN

Önceleri, bu ülke ve toplumu hakkında bilgilerim çok genel idi. Kardeş partimizi ise asgari düzeyde tanıyordum. Komünist olsalar da yaşadıkları ülkenin kültürü, sosyolojisi, değer yargıları, alışkanlıkları ve kendine has belli karakteristik özellikleri vardı. Sonra yaşayacaklarıma önceden hazır olmaya, alışmaya çalışıyorum.

15 saate varan uçak yolculuğu ve 16 saat bekleme-aktarmalardan sonra, toplam 30-31 saatlik aşırı yorucu bir yolculuktan sonra Bombay'a varıyorum.

Uçak daha piste inmeden, daha önce hiç karşılaşmadığım bir manzarayla karşılaşıyorum. Sanki, daha sonra isminin Maratice'de Zappodda (okunuşu çapodda), İngilizce'de ise Slum olan baraka (!) evlerin, mahallenin arasına ineceğiz gibi. Hava alanının dört bir yanı bu tür evler(!) ile sarılı.

Bombay hava limanını görünce, Yeşilköy hava limanının 30 yıl öncesini hatırladım. Görünüşü çok daha kötü. Duvarları dökülmüş halde, bazı yerleri sanki yıkılacak gibi. İçimden, eğer Hindistan'ın finans ve ticaret merkezi Bombay'ın hava limanı böyle ise, kimbilir dışarı, diğer şehirler ve kırsal alanı nasıldır?

Güvenlik güçlerinin sayısı ve görünüşleri ilgimi çeken ilk şeyler arasında. Kimilerin tabancası, kimilerin mavzer gibi tüfekleri, kimilerin sopası, kimilerin de hiçbir şeyi yok. Üniformaları da, boyları da, görünüşleride çok farklı, türlü türlü.

Bombay şehri, küçük bir adadır. Hindistan ana kara parçasıyla köprülerle bağlanmış. Portekiz ve İngiliz sömürgeciliği dönemlerinde Hindistan'ın en önemli kenti durumundaymış. 1869'da Mısır'daki Süveyş Kanalı'nın açılmasıyla şehrin önemi (deniz limanı) çok daha artmış.

Bombay, hem Hindu ve Müslümanların, hem de Portekiz ve İngilizlerin yönetimini yaşamış bir kenttir. Şu anda Maharashtra eyaletinin başkentidir. Fakat 20.yüzyılda uzun yıllar Maharashtra ve Gujrat eyaletleri arasında ciddi problemler yaşamış, bazen de ikisine ortak başkentlik yapmış.

Şehirde Maratiler ağırlıkta, akabinde Gujratiler geliyor. Çok kozmopolit bir kent. Burada ülkenin her tarafından insanlar bulmak mümkün. Nüfusun

yaklaşık % 40'ı Maratice konuşuyor. Şehrin çoğunluğu Hindu'dur ancak Müslümanların da büyük bir nüfusu söz konusu. Hristiyanlar ise üçüncü sırada. Dinler arası çatışmaların en yoğun yaşandığı yerler arasındadır.

Portekizler, kendi dönemlerinde bu liman kentine "Buan Bahia"dan türettikleri "BOMBAY" ismini vermişler. Bunun İngilizce'deki anlamı "Good By", Türkçe'de ise "güle güle, hoşçakal"dır. İngilizler de kendi dönemlerinde "Bombaim"i İngilizleştirerek BOMBAY'a çevirmişler. Ve şehrin 1996 yılına kadarki ismi Bombay olmuş.

Maratiler, Bombay'ı bir Marati şehri haline getirmek için uzun yıllar yoğun mücadele vermişler. Ve en sonunda Ocak 1996'da bir halk oylamasıyla, şehrin ismini Maratice'ye çevirmişler. Böylelikle Bombay, 1996 Ocak ayından sonra MUMBAİ oluyor. Mumbai, bir Hindu tanrıçası olan MUMBA'dan alınmış.

Mumbai'nin gerçek nüfusunun en az 15 milyon olduğu söyleniyor. Her gün binlerce insan iş bulma umuduyla Hindistan'ın diğer eyaletlerinden bu şehire akın ediyormuş. İstanbul'a köylemiş-şehir denildiğini hatırlayınca, Mumbai'ya denk düşen bir isim bulamıyorum.

"HERŞEYE BİRDEN ALIŞMAYA ÇALIŞMA, SONRA PİŞMAN OLURSUN"

Hava çok sıcak, en az 32 derece. Hemen şehire gidip bir otel bulmam gerekiyor. Gazeteci dostumu daha sonra arayacağım. Hava limanı şehre yaklaşık 20 km uzak. Ya direkt taksiyle -ki bu bana çok pahalı geldi ya da otobüs ve trenle gideceğim. Otobüs ve treni tercih ediyorum. Yüküm en az 25 kg.

Hava limanı dışına çıkıp otobüs durağına gitmek istiyorum ama, gitmekte ciddi zorluk çekiyorum. Etrafımı saran, kolumdan, bacağımdan tutan türlü türlü taksiciler ve tüm şehirlerde beni hiçbir zaman yalnız bırakmayacak olan dilenciler. Türlü türlü diyorum çünkü, bisikletli üç tekerlekli taksi, adına Rick-Shaw denilen motorsikletli üç tekerlekli taksi ve ayrıca bildiğimiz motorlu dört tekerlekli taksiler var.

En az yarım saatim bunlarla itişmek-kakışmakla geçiyor. Böyle giderse kontağa ulaşmadan, tavuk gibi yolunup soğan gibi soyulurum. Otobüs durağına vardığımda, acaba bir kaybım var mı diye eşyalarımı kontrolden geçiriyorum.

Otobüs bekliyorum. Geçen otobüslerin tümü de tıklım tıklım olduğu için, ilk üç-beş tane sine binmiyorum. Daha sonra, hava limanında çalışan ve şehir merkezine benim gibi otobüsle gitmek isteyen bir görevli, "boşuna boş otobüsü bekleme, gelmez. Gelen ilk otobüse benimle birlikte bin, yoksa burda gecelersin" diyor. Adam haklı.

Gelen ilk otobüse biniyorum. Çok kalabalık, diğerleri gibi ben de kapıya asılıyorum. Yüküm ağır olduğundan beni dışarı çekiyor. Vücudumun yarısıyla çantamın tümü arabanın dışında kalıyor. Bir kaç kez ayağım kayıyor, yerden sürüklendiğim oluyor. Genelde trafiğin yoğun olması dez-avantajlıdır ama, ben biraz da yavaş ilerleyen trafiğin sayesinde ezilmekten kurtuluyorum.

Benimle gelen görevli o hengamede neden özel taksiyle gitmediğimi soruyor. İnsanları daha yakından tanımak ve gözlemlemek için bunu seçtiğimi söylüyorum. Ayak koyacak yer yok ama, muavin habire yolcu alıyor. Diğer taraftan da "turiste

beyefendiye iyi davranın" diye yolculara bozuk çalıyor. İçimden muavine, hadi canım sen de demek geliyor.

Yolda durak denen bir şey yok gibi. Çünkü otobüs hareket halindeyken herkes istediği yerde iniyor ve biniyor. Yolcuların yerden nasıl sürüklendikleri, düştükleri kimsenin umrunda değil.

Otobüs en az 30-40 yıllık, her tarafı dökülüyor. Altı demir ve kalın teneke, üst tarafları ise çoğunlukla tahtadan. Yani bir kibrit çaksam hemen yanacak gibi. Cam denen bir şey yok. Nefes almak için bu çok iyi ama, dışarıdan gelen çoğunlukla toz-toprak ve pis kokular olduğundan önemli bir fark göremiyorsun.

Şoförün bir eli sürekli kornada. Bir ara bu adam korna çalmaktan çok zevkmi alıyor diyorum ama, yolun manzarasını görünce kendisine hak veriyorum. Her taraf insan seli ve trafiğin her tür kuralsızlığı burada. Otobüs ana yoldan gidiyor ama, bu yola motorlu taşıt yolu demek için, bin şahit ister. Motorlu taşıttan çok, motorsuz taşıtlar var. Yanısıra öküz, köpek, domuz vb. türlü türlü hayvanlar...

İnekler mi, onların zaten dokunulmazlığı var. Volta atıp duruyorlar. Rahatsız eden yok, dokunan yok.

Yolun her iki tarafı barakalara (tenekeli, naylonlu, bezli...) benzeyen çok kötü görümlü evler, toz-toprak-çamur içinde oynayan çocuklar... insanlar... Bu manzarayı görüp de şaşırılmak, gördüklerine acımamak elde değil. Aklıma Türkçe'de zaman zaman kullanılan "Hint fakiri" deyimi geliyor. Bu ülkede insanların çoğu sokakta yaşıyor gibi. Doğrusu koşulların bu kadar kötü ve ağır olduğunu beklememiştin.

Tren durağına geldiğimde,

görevli arkadaşın yardımıyla kendimi otobüsten zor dışarı atıyorum. Sokakta bu yükte insan seli arasında yürümek çok daha zor. Hele bir de, bir sıcak var ki, resmen kavuruyor. Yürürken birisi elime ve koluma tükürüyor. Fakat bu çok bilinçli bir davranış değil, kendi doğallığı içinde geliyor. Buna rağmen arkamı dönüp tüküreni yakalamak istiyorum ama, mümkünatı yok.

Havalimanı görevlisi benimle bilet sırasında. “Sakin ikinci mevki tren bileti alma” diyor. Ne tesadüf tam da dediğini alacağım diyorum. Sakın diyor. Sıra bana geldiğinde görevliye ikinci mevki diyorum. O hemen arkamdan müdahale ediyor, “hayır birinci mevki” diyor. Ben ikinci diyorum, o gene çok ısrarlı bir şekilde biletçiye “birinci birinci” diyor. Adam öylesine kararlı ki, sanki bana birinci mevki bilet aldırma için ya yemin etmiş, ya da özel görevlendirilmiş gibi. Neticede adamın dediğini yapıyorum.

Bileti alıyorum ama, adamın üzerine de sınırlı şekilde yürüyorum. Ne yapmak istiyorsun, niye işime karışıyorsun diye. Adam çok sakın, saygılı ama emin bir şekilde “Bak beyefendi, bizleri daha yakından tanımak istemen çok güzel. Ama unutma ki, bu senin Hindistan’da daha ilk günün. Eğer bu ilk günde fazla bir şeyi görüp izlemeden böyle yolculuk yaparsan, önceden düşündüğün herşeyden vaz geçersin. Üstelik küfür eder, tatilini yarıda keser ülkeneye geri dönersin. Bu çok daha kötü. En az bir-iki gün bu toplumu ve yaşantısını izlemeye çalış. Öyle ki dayanasan” diyor.

İlk bir-iki saatlik deneyimi hatırlayınca, adamın dediğine katılmamak elde değil. Çünkü, şimdiden kızmaya, öfkelenmeye başladım. Adamın bileti de birinci sınıf. İstasyonda tren bek-

lerken dikkatimi çeken ilk şeylerden biri, kadınların ayrı bir yere toplanmaları oluyor. Yanımdakine soruyorum nedenini.

“Burada sadece kadınlar için tren servisleri de var. Karşıda gördüğün hat onlar için. Şu ileride aynı hat üzerinde gördüğün kadınlar ise, bizimle aynı trene binecek fakat sadece kendilerine ayrılan bölüme, kompartımana binecekler” diyor. Bu ayrımı benimsemiyorum ama, aynı insan selini istasyonda da gördüğümde hak veriyorum.

Tren daha durmadan herkes trene hücum ediyor. Ben, birinci mevkiye fazla binen insan olmaz diye düşünmüştüm. Ama fena halde yanılmışım. Çünkü aynı hücum bizim beklediğimiz birinci mevkiye de oluyor. Sanki bir olimpiyat koşu yarışının startı verilmiş gibi. Öylesine hızlı ve sert bir çıkış var ki, anlatılacak gibi değil.

Genelde kısa boylu ve zayıf olan bu insanlarla gireceğim böylesi yarışta başarılı çıkacağımı düşünüyorum ama, adamların bu yöndeki tecrübe ve dayanma sınırları benden çok daha iyi.

Tren çok eski. Kullanılan kapılar sürekli açık. Bildiğimiz birinci mevkiye hiç benzemiyor. İneceğim durağa yaklaştığımızda, arkadaş beni sıkıca kapıların kenarlarındaki demirlere yaslanırken, kendisi de beni koruyacak, gelecek olası hücumu karşılayacak şekilde konumlanıyor.

Bu adam ne yapmaya çalışıyor diye büyük şaşkınlık yaşıyorum. Sonra kendimi hemen toparlayıp adama, hoop arkadaş ne yapmak istiyorsun, diyorum. Adam “hiç sesini çıkarma, sadece dediğimi yap” diyor. Adamın şu ana kadarki yaklaşımını düşündüğümde olumlu bir izlenim bırakmış ve mutlaka bir bildiği var diyerek, dediğini yapı-

yorum.

Tren daha durmadan, dışarıdan bir hücum başladı ki... Bu hücum kapının kenarındaki demirlere sıkı sıkıya tutunan bizleri arkalara kadar savurdu. Karşı kapılar açık olsa hücumdakiler, bizimle beraber tahtalı köyü boylar. Şimdi tren hareket edecek. Mutlaka inmem lazım. Ama nasıl?

Bu kez çok yüksek sesle ben bağıriyorum turistim ben, bu durakta mutlaka inmem gerekiyor, yol verin lütfen diyorum. Benden sonra da bir çok insan turiste yol verin, incek diye bağıriyor. Tam olarak nasıl olduğunu ve kimler tarafından başlatıldığını henüz anlamış değilim ama, beni, bir kavga kargaşası içerisinde karga-tulumba misali, yaka-paça trenden dışarı attılar.

Her tarafım dağılmış, harabeye dönmüş gibiyim. Ne oldu, bir zaman tünelden mi geçtim yoksa uykudayken korkulu bir rüyadan mı uyandım? Bilmiyorum. Sanki meydan muharebesinden yeni çıkmış askere benziyorum. Ama moral bozukluğuyla da savaşta yenilmiş bir komutan gibiyim.

Arkadaş trenden inmedi, devam etti. Ama yüksek sesle “çok dikkatli ol, herşeye birden alışmaya çalışma, sonra çok pişman olursun” diyor. Yaşanan bu pratikten sonra havalimanında çalışan arkadaş şimdi çok daha iyi anlıyorum. Ne tuhaf şey, beni karga-tulumba dışarı atanlara değil, taşıdığım eşyalara, sırt çantama küfürler yağıdırıyorum. Biraz da olsa rahatlıyorum.

Bu yükte yürümek, yolculuk etmek resmen bir işkence. Bu koşullarda en büyük dezavantajım ise turist olmam. Şimdi de etrafımı hamallar ordusu sarmış. Kabul etmediğim halde çantamı zorla alıp gidiyorlar. Ben kendime onlar kendisine çekiyor çantayı. Yaşadığım bir-iki deneyim-

den sonra, verirmiyim hiç! Sonunda zorla ve kaba kuvvetle de olsa kendimi ve çantamı kurtarıyorum.

TOPLUMSAL HUZURU BOZAN “ANA TANRIÇA”; İNEK

İstasyondan dışarı çıkar çıkmaz sefaletin-yoksulluğun boyutlarını daha açık görüyorum. Tozlu-topraklı-çamurlu yollar ve bu yollarda 30-40 yıllık motorlu-motorsuz taşıtlar... Ve çok nadir geçen sıfırlık arabalar. Hiç bir zaman eksik olmayacak sürekli koşuşturan insanlar.

Hele bir inekler var ki! “Toplumsal huzuru bozma”da üzerlerine yoktur ama, en ayrıcalıklı dokunulmazlık da gene onların. Daha önceden Hindu’lar’da ineklerin kutsal sayıldığını duymuştum, okumuştum. Buraya geldikten ve buna dair pek çok örnek gördükten sonra, vallahi bu inekler kendi kutsallıklarının farkında, kendilerine tapıldığını biliyorlar, şeklinde düşünmeye başladım.

Ne insanlardan, motorlu ve motorsuz araçlardan ne de koruna ve güdültüden çekiniyorlar. Korku denen bir şey yok bunlarda. Herşeye öylesine alışıklar ki, bu kadarı da olamaz diyor insan. İstedikleri dükkana, manava giriyor, insanın elindeki eşyalara ve tezgahlara saldırıyorlar.

“Toplumsal huzuru bozma da öncüdürler ama, insanlar onlara kıyamıyor bile. Daha önce ineklere sevgisi olan ben, gördüğüm onlarca manzara ve onun trafiği kilitlemesi sonucu kaçırduğum iki önemli randevudan sonra, şimdi nerde inek görsem öfkelenir oluyorum.

Gideceğim yer 5-6 km uzaklıkta. Başta yürümeyi düşünüyorum ama sonradan başıma gelebilecekleri ve zaman sorununu düşündüğümde bundan vaz ge-

çiyorum. Bir Rick-Shaw taksisi kiraliyorum. Kaç Ruppi (Hint para birimi) diyorum şoför, hiç üzülme çok ucuz diyor. Ucuz olabilir ama sen kaç Ruppi olduğunu söyle bana. “Sorun değil beyefendi, vermesen de olur. Para dediğin ne ki” diyor.

Her yönüyle iki yüzlü ve her tarafından sahtekarlık akan bu taksiciye çok gıcık oluyorum ama, neylersin bir kez arabasına yerleşmişim. Cevap vermiyorum. Sadece madem öyle, demek ki ikimiz de sonuca razı olacağız diyorum. Zaten “para dediğin ne ki!” sorusuna da birazdan, pratiğiyle kendisi yanıt olacak.

İneceğim yere geldiğimde borcumun ne kadar olduğunu soruyorum. Taksici, yabancı değilsin on dolar verirsen yeter diyor. Bir insan ancak bu kadar sahtekar olabilir! İçimden taksiciye çok ‘iyilik’ yapmak geliyor ama, ne yaparsın zamanı değil. Dolar değil, Ruppi diyorum. O zaman 500 Ruppi yeterlidir diyor.

İlk önce taksiden iniyorum, sonra geldiğimiz mesafe en fazla 30 Ruppi eder ama, ben sana 50 Ruppi veriyorum diyorum. Ve parayı şoförün eline bırakıp hemen ayrılıyorum. Adam peşimden geliyor, bağırıp çağırıyor. Bak fazla gelersen onu da alırım, iyisi mi sen hemen uzaklaş diyorum. İstemeyerek de olsa uzaklaşmak zorunda kalıyor.

Daha taksiciden kurtulmadan, bu kez etrafımı dilenciler ve herşey pazarlayabilen onlarca insan sarıyor. Turist olmak ne kadar zor! Bunlardan kurtulmak için kendimi çoğu zaman sağırliğa, arsızlığa veriyorum ama işe yaramıyor ki! Onlar benden daha inatçı. En sonunda öfkelemiyor, ve bazılarını kovalamak zorunda kalıyorum. Uygun bir hotel bulana kadar en az iki saatim gidiyor.

Mumbai konaklama bakımından Hindistan’ın en pahalı şehri. Baktığım otellerin durumu çok kötü olduğu halde, fiyatlar çok pahalı. En sonunda, 15-16 otele baktıktan sonra uygun olmasa da bir otel buldum. Geceliği 30 dolar ama uzun bir pazarlıktan sonra 20 dolara anlaşıyoruz. Otelden başka herşeye benzer. İyi ve temiz yerler yok değil ama onların da fiyatı çok yüksek.

Odanın her tarafı delik-deşik, fareler cirit atıyor. Buraya 20 dolar nasıl verilir. Çok ciddi bir sorunla karşılaşmayacağımı bilsem, uyku tulumumu alıp dışarıda yatacağım. Sokakların durumunu hatırlayınca, bu odayı tutmaktan başka bir çaremin olmadığını görüyorum.

Eşyalarımı bıraktıktan sonra, “yükte hafif değerinde ağır ne varsa al” türünden olanları zürime alıp çarşıya çıkıyorum.

ALIŞAMADIKLARIM VE BAŞKA ÜLKELERDE GÖREMEDİKLERİM

Postahanedeki gazeteci arkadaşımı arıyorum. Yok, bulamıyorum. Diğer gün bir kaç gazetenin merkezine gidiyorum. En sonunda hangi gazetede çalıştığımı öğreniyorum. Gazetede yok, kendisine beni araması için not bırakıyorum. Daha sonra, ağır yükten mahrum, rahat bir şekilde Mumbai sokaklarını dolaşmaya başlıyorum. Artık, şimdi karşılaşacağım zorluklarla, saldırılarla daha rahat cebelleşirim.

Neler görmüyorum ki! Bu kadar şeyleri, zıtlıkları ancak Hindistan’da görebilir insan. Hem görmek istediğin, hem de görmek istemediğin herşeyi görürsün burada. Benim bunları anlatabilmem, yazıya dökebilmem imkansız. Bu nedenle yazacaklarım ancak çok genel bir fikir verebilir.

Gittiğim tüm şehirlerde (tüm süre boyunca) gördüklerimin ve yaşadıklarımın bir kaçanesini bu bölümde anlatmaya çalışacağım. İşte yaşadığım ve dikkatimi daha fazla çeken olaylardan bazıları;

İlk başta, herkes (daha seviyeli konuşursam büyük çoğunluğu) mide ve bağırsaklarındaki farklı kokulu hava gazını istediği sesten atmosfere bırakıyor. Ağzı veya boğazındakini, bazen de olmayanı zorla oldurarak herkesi rahatsız edecek şekilde istediği yere atıyor. Burnundakini de çok insanı çileden çıkaracak şekilde, sesli veya sesiz ama çok rahat davranarak gene istediği yere fırlatıyor.

Bu konuda bir dikkat ve çekince yok. Yaşlı-genç, kadın-erkek, işçi-memur, zengin-fakir ... hepsinin de bu konudaki alışkanlıkları aynı. Veya birbirine çok yakın. Toplum arasında sanki bir konsensüs sağlanmış. Diyebilirim ki, iki buçuk aylık süre zarfında en fazla zorlandığım, ayak uydurmada en ciddi sıkıntısını çektiğim konudur bu.

Yaşadığım ilk örnekten sonra, çok özel dikkat gösterdiğim halde, en az yedi-sekiz kez yüzüme, kollarıma insanların ağız ve burunlarından fırlattıklarına maruz kaldım. Öyle ki, bu yüzden bazılarını dövecek düzeye geldim. Ancak son anda kendimi toparlayıp kavga etmekten vaz geçiyorum. Ben çok kızgın ve öfkeli iken, karşımda duran, yüzüme-kollarıma tüküren veya sümüğünü atanlar ise, sanki hiç bir şey yapmamış gibi çok doğal, ilgisiz. Benim tavrıma bir anlam veremeyip de şaşırıyorlar.

Acaba bunların mide ve bağırsaklarında, ağız ve boğazlarında, burunlarında benim bilmediğim çok değişik şeyler mi var? Ne kadar değişik, farklı bir kültür! Bizim toplumda genel

olarak böylesi davranışlar ayıplanırken, olumsuzlanırken burda çok doğal.

Şimdiye kadar sokaklarda çok şeyleri gördüm ama, kulak temizleyen, diş temizleyen, tırnak kesen, burun temizleyenleri görmedim. Bunları sadece Hindistan'da gördüm. Yanısıra sokak ortasında bıyık düzelten, saç ören, saç kesen, sakal traşı eden, tozlu elbiseleri silen... neler yok ki. Bunlar, başka ülkelerde pek görülmeyen mesleklerden sadece bir kaç.

Bir tarafta sokakları, cadde-leri, iş yerinin önünü, motorlu-motorsuz arabanın çevresini elindeki türlü türlü süpürgeyle sürekli temizleyen binlerce insan, diğer tarafta sanki işsizlere iş çıksın ki işsizlik oranı düşsün anlayışıyla, sürekli sokakları kirletmekle görevli yüzbinlerce, milyonlarca insan.

Şehirlerin bir-iki alanı dışında, her taraf toz-toprak, çamur ve çöplüklerle kaplı. Nefes kesen türlü türlü pis kokularla dolu sokaklardan yürümek çok zor. Bu gibi yerlerde kendi organsal varlığına isyan eder bulun. Bu isyana insan organizmasının diğer tüm organları da katılır. Tuvaletler olmadığı veya çok az ve paralı olduğu için insanlar, büyük tuvalet ihtiyacını ara sokaklarda bir köşeye, küçük tuvalet ihtiyaçlarını ise herhangi bir sokağın bir köşesinde gideriyor.

İnsanların ezici çoğunluğu yemek ihtiyacını lokantalarda değil, sokaktaki tezgahlardan karşılıyor. Türlü türlü yemek kokuları. Her yerde pirinç var, ekme bulmak zor. Acısız yemek yok gibi. Herhalde mide ve bağırsaktan atmosfere özgürce bırakılan hava gazlarının nedeni de bu olsa gerek. Böyle giderse, bir kaç on yıla kalmaz ozon tabakasının güney kutbundaki delikten daha büyüğü, Hindistan

semalarında açılacak.

Her yerde “ya çıkarsa” umuyla satılan ve gene türlü türlü, istemediğin kadar şans kağıtları, şans oyunları var. Seç seçe bildiğin kadar, ama parasına! İnsanların yaşama şansı da şans oyunları ve kağıtları kadar. Yanısıra güneş altında, bir ağaç, ev veya araba gölgesinde parasına kağıt oynayan yüzlerce insan görüyorum.

Diğer ülkelere kıyasla burası hayvanlar cenneti sayılır. Sokakta çok sayıda kedi, köpek, domuz ve büyük büyük lağım fareleri var. Zaten ineklerin keyfine diyecek yok. Ve inek en çok nefret ettiğim hayvan ünvanını alıyor bu ülkede. Onun “toplum düzenini bozan davranışlarını gördükçe hiddetleniyorum.

Hindistan'a ot-oburların, et-yemezlerin merkezi denebilir. Batı dünyasındaki “bse”, “şap” gibi hastalıklar burayı hiç mi hiç ilgilendirmiyor. Çünkü et yiyenlerin sayısı çok az. Etili yemekler satan lokanta bulmak pek kolay değil.

Bir sosyal sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerindeki baskı ve diktatörlük aracı olan devletin, en önemli ve temel kurumları arasında bulunan düzenli ordu ve polis gücünün yanısıra burada, neredeyse her işyerinin kendisine ait özel güvenlik güçleri var.

İstemediğin kadar, parasına göre. Bankalar, büyük ve önemli iş yerleri anlaşılır ama burada, neredeyse küçük bir bakkalın dahi özel güvenlik görevlisi var. Kimisinin mavzere benzer tüfeği ve tabancası, kimisinin de copu ve sopası var...

Büyük yoksulluk ve sefaletin kol gezdiği, açlığın kemikleri ısıracağı bu ülkede, tabi ki en fazla güvenlik güçleri olacak. Diğer ülkelere nazaran, bu kadar resmi güvenlik görevlileri-

nin nedenlerini hem işyeri sahiplerine hem de, güvenlik görevlisi olarak çalışanlara soruyorum. İşyeri sahibi, nedeni şöyle açıklıyor;

“Bu ülkede güvenlik görevlisi çok ihtiyaçtır. Çünkü iş yerine çok sayıda hırsızlık ve saldırı oluyor. Devlet yeterince bunun önünü alamıyor. Devletin güvenlik görevlileri buna yeterli değil. Dolayısıyla, bu durumda kendi iş yerlerimizi koruma görevi de bize düşüyor. İşte, biz de gördüğün bu görevliler vasıtasıyla saldırıları önlemeye çalışıyoruz.”

Güvenlik görevlisi olarak çalışanlar ise; “Aylık 1000-2000 (22-44 ABD Doları) Ruppi’ye günde 16 saat çalışıyoruz. Güvenliğin yanısıra her ne iş olsa yapmak mecburiyetindeyiz. Resmen köpek muamelesi görüyoruz. Patron söver, hakaret eder, döver, işkence de eder. Karşı çıkmak mümkün değil. Çıksan ne yazar, işten atılırsın. Bu da bizler için yaşamın sonu gibi bir şey. Bakmak zorunda olduğumuz ailemiz var. Mecburen herşeye katlanıyoruz. Tok olduğumuz gün yoktur. Sadece açlıktan ölmeden yaşıyoruz”, diyorlar.

En ağır işlerde kadınlar ve çocuklar çalışıyor. Bina ve yol inşaatlarında, toprak kazmada ve atmada, taş taşıma ve duvar örmede... her yerde kadınlar ve küçücük çocuklar var. En duyarlı insan bile bu manzara karşısında, bu kadarı da olamaz demek zorunda kalır. Sömürüde sınır, çalıştırmada sınır denen bir şey yok burda.

TAMAMIYLA YOZLAŞMAMIŞ, DEJENERE EDİLMEMİŞ İNSAN İLİŞKİLERİ

Dikkatimi çeken bir diğer şey; insanların herçeşit burjuva yoz düşünce ve kaygısından

uzak erkek-erkeğe, kadın-kadına el-ele tutuşarak, ellerini birbirinin omuzlarına atarak yürümleri oluyor. Büyük bir içtenliği, dostluğu ve kardeşliği paylaşıyorlar. Bunların binlerce örneğini görmezseniz sanki “bunların tümü homo-seksüel, hetero-seksüel, lezbiyen” dersiniz.

Öyle ya kapitalizm, özellikle de tekelci aşaması emperyalizm herşeyi metalaştırdı. İnsanı öylesine kendi emeğine ve değerlerine yabancılaştırdı ki, insanlar arası en insani ilişki ve duyguyu, paylaşma ve güvenmeyi, dostluğu ve dayanışmayı söküldü. Atamadığına da kendisinin bencil ve yozlaşmış emperyalist kültürünü manipüle etti, pazarlaşmış meta ilişkilerini empoze etti.

İşte bu ülkede hala tamamıyla metalaşmamış ve henüz burjuvazinin yoz kültürüyle tamamıyla bozulmamış, dejenere edilmemiş, yozlaştırılmamış insanca ilişki ve davranışları gördüm. Bu manzara karşısında hemen Türkiye’nin 1970’li yıllarını hatırlıyorum. Her çeşit kaygıdan uzak, aynı cinsten sınıf arkadaşlarımızla, dost ve yoldaşlarımızla el ele tutuşarak, ellerimizi birbirimizin omuzlarına atarak attığımız voltaları, yürüyüşleri bir film şeridi gibi gözlerimin önünden, beynimin derinliklerinden geçiriyorum.

Ne tuhaftır ki, o zamanlar bu davranışları çok doğal ve doğru gören ve büyük bir özgüvenle pratiğe uygulayan ben, bugün çok daha bilinçlenmiş, aydınlanmış ve örgütlenmiş biri olarak, böyle görüntüler karşısında emperyalist burjuvazinin beyinlerimize empoze ettiği kültürün etkisinden kaynaklı olarak, ilk önce “acaba”lar ile yaklaşır oluyorum. Üstelik bunun burjuva düşüncesinin bir yansıması olduğu ve buna karşı yoğun bir proleter ideolojik mücadelenin verilmesi

gerektiğinin bilincinde olmama rağmen. Geriye dönülmez ama, o doğallığı, hesapsız-kitapsız içten davranışları bugün arıyorum.

Sömürücü sınıflar biz insanlığı öylesine insani değerlerimizden uzaklaştırdı ki, öylesine vurgunlar yedik ki, bir çoğunun farkında, bilincinde bile değiliz. Bunların çoğu kültürel-sosyal alışkanlıklarda, yaşam biçiminde ince ve küçük gözeneklerinde, düşünce tarzında gizlenip kök salıyor. Ve devrimin sadece ekonomik alt-yapı da değil, aynı şekilde kültürel üst-yapıda da yapmanın ne denli kaçınılmaz ve önemli olduğunu görüyorum.

Çünkü burjuva bakış açısı ve yaklaşımları biz devrimcileri ve komünistleri de ciddi düzeyde etkilemiş. Özellikle ideolojik-kültürel alanda aldığımız tahribatlar çok büyük. İşte bu ülkede, henüz tamamıyla burjuva tarafından yozlaşmamış, insanca ilişkiler gördüm. Bunu sadece genel toplum içinde değil, aynı zamanda komünistler arasında da gördüm.

Bunun en önemli nedenlerinden birinin kapitalizme göre daha geri bir toplumsal sistem olan feodalizmin çözülme düzeyi ile, üretim biçimi ve üretim ilişkileriyle açıklayabiliyorum. Feodalizmin daha insani ve daha paylaşımcı olan yönü, kapitalizmin daha ileri olduğu ülkelerde param-parça edilmiş.

BİR DALİT (ZAPPODDA-SLUM)

MAHALLESİ VE MURGAN
Gece geç saatte otele geri döndüğümde bana bırakılmış bir notla karşılaşıyorum. Bu not gazeteci arkadaşşımdan. İki gün sonra bir sinemada, özel bir film gösteriminde buluşalım diyor. Bu iki gün ne yapabileceğimi hesaplıyorum. İki iş yapmaya çalışacağım. Birincisi, uygun bir

yolunu bulabilirsem yoldaşlarla (Halk Savaşı'ndan) görüşmek. İkincisi de yüzbinlerce insanın yaşadığı söylenen Slumlar'a, Zappoddalar'a yani barakalı evleri(!), mahalleleri (Dalitler) ziyaret etmek.

İlk işim beni Slumlar'a götürüp gezdirecek birilerini aramak. Sonuçta Dalit olan bir işportacıyla tanışıyorum. Yani şu dokunulmazlığı olanlardan. Kendisinden iki tişört satın alırken, sohbe başlıyoruz. İyi düzeyde İngilizcesi var. Ona, beni yaşadığın yere götür, gezdir, tanıdıklarınla konuşur, masrafların ne tutarsa karşılığımı diyorum.

Genç şaşırıp kalıyor. "Beyefendi sizin o gibi yerlerde ne işiniz olabilir? Oralar senin düşündüğün yerler değil. Gidilecek başka yerler mi yok da, oraya gitmek istiyorsun?" diyor. Gazeteciyim, Slumlar hakkında çok şey duydum, gelmişken oraları görmek, yaşayanlarla konuşmak istiyorum diyorum. O ise bana, "bak, turist bürosu şu karşıda. Mumbai'nın tarihi ve turistik yerlerini onlar iyi bilir" diyor. Daha beş dakika önce beni tezgahına getirmek için olmadık ajitasyonu çeken bu insan şimdi, telaşlı şekilde benden kurtulmanın yollarını arıyor.

Arkadaşım ben bu şehrin turistik ve tarihi yerlerinin çoğuna gittim, şimdi ise Slumlar'a gitmek istiyorum. Gazeteciyim, orada yaşayan insanların duygu ve düşüncelerini direkt olarak öğrenmek istiyorum diyorum. Hala telaşlı. Daha fazla ısrar edince, çevresindeki işportacılar emir verir şekilde "beyefendiye hemen bir çay veya kola getirin" diyor. Ve hemen çevreme onlarca insan topluyor. Bunların büyük çoğunluğunun Slum'da yaşayan insanlar olduğunu sonradan öğreniyorum.

Ziyaret nedenimi, hangi ül-

keden geldiğimi, mesleğimi anlatıyorum. O ana kadar "turisttir, kek gibi yolarız vb" düşünenler şimdi çok şaşırılmış durumda. Sanki "Bak hele şu turistin işine" der gibi çok saygılı tavır sergiliyorlar. Çok daha yakın ve candan davranıyorlar. Arkadaşımın ismi Murgan. Anlattıklarımı hemen diğerlerine tercüme ediyor. Çayımızı içtikten sonra Murgan "madem ısrar ediyorsun, o halde kalk gidelim fazla zamanımız yok" diyor.

Ve devam ediyor; "Bak, madem sen taa ülkenden kalkıp buraya bizi tanımaya, yaşadıklarımızı görmeye geldin, turistik yerlerden çok yoksul ve aç insanları düşünüyorsun, olacak masrafların tümünü de ben karşılayacağım. Gördüğün gibi bir tezgahım var. Slumlar'da yaşayanlara göre durumum çok iyi. Onun için masrafları karşılamak için ısrar etme. Sana yaşadığımız herşeyi samimice anlatacağım. Seni ailemle, akrabalarım ve komşularım ile tanıştıracam. Fakat mahallemiz 8-10 km uzaklıkta, Rick-Shaw ile gitmemiz gerekiyor" diyor.

Olmaz, yapacağımız masrafları ben karşılayacağım diyorum. Murgan hemen tezgahını bir arkadaşına bırakıp, bir Rick-Shaw çağırıyor. Ve yola koyuluyoruz. Murgan'ın gözlerinden yaş akacak gibi. Sevinç ve üzüntü karışımı, çok duygulu.

Tahmin ettiğimin çok üstünde bir birikimi var, kültürlü birisi. Bu bakımdan anlattıklarının bir kısmını olduğu gibi buraya aktarıyorum. Anlattıkları Hindistan'ın diğer eyalet ve şehirlerindeki Slumları da kapsadığı için, başka yerlerde gördüğüm benzer şeylere bir daha değinmeyeceğim. Murgan büyük bir sorumluluk duygusuyla anlatmaya devam ediyor...

"Şu gördüğün film-finans ve ticaret merkezi Mumbai'in nü-

fusu en az 15 milyon. Bunların en az yarısı benim yaşadığım yerlerde yaşıyor. Yani sokakta. Çok zeki ve çalışkan çocuklar var. Ama hiç bir imkan olmadığı ve sunulmadığı için ezici bölümlünün okuma-yazması dahi yok. Ben lise (kolej) mezunuyum, 24 yaşında, nişanlıyım. Bilgisayar programcısı olacaktım, ama parasızlıktan ve aile sorumluluğundan dolayı okula devam edemedim.

Gördüğün gibi sokakta tişört satan bir tezgahım var. Slumlar'da yaşayanlara göre ekonomik durumum iyi sayılır. Tanrıya şükürler olsun günde midemize bir lokma pirinç giriyor. Bunu bulumayan yüzbinlerce insan var burada. Hele yolun sağ ve sol tarafına bak, neler görüyorsun. İşte benim gibi insanlar bu gibi yerlerde yaşıyor.

Fakat yaşadıklarımız kimin umurunda? Hükümetin mi, zenginlerin mi yoksa politik partilerin mi? Hiç birisinin. Onlara kalsa bir an önce ölmemiz gerekir. Biz, zaten bu halimizle yaşıyoruz da sayılmayız. Sen bizim gibilere ölü-canlılar da diyebilirsin.

Bu dünyada bizim insanlar (Dalitler) ancak temizlik işi bulabilir. Bulanlara helal olsun. Milyonlarca insanın sokaklarda yaşadığı bir şehirde iş bulmak, çok zor. İş kaplanın ağzında. Benim gibi tezgahı olanlar ise, on-binde, yüz-binde bir ancak".

Taksiden inip Zappodda (okunuşu, çapodda) mahallesine doğru yürüyoruz. Her tarafta pis, lağım kokusu geliyor. Toztoprak, çamur içinde oynayan her yaşta çocuklar. Domuz, köpek... hayvanlarla iç içe.

Kokudan yürünmüyor. Biraz ileride en az 10-15 metre yerin altına doğru kazılmış çukurda (su kaynağı var) kadınlar-kızlar su kuyruğunda. Sayıları hiç yoksa 300-400 ve bunun en az

iki-üç misli de bidonları var. Şimdiye kadar su sırasını çok gördüm ve yaşadım da ama, böylesini hiç görmedim.

Sırada bitkin bitkin bekleyenler “bu turistin işi ne burada” dercesine, tuhaf tuhaf bana bakıyorlar. Murgan’a, eğer izin verirlerse fotoğraflarını çekmek istiyorum diyorum. Murgan çok girişken, konuşkan ve çoğuna göre çok bilgili birisi. Çevresinde doğal bir otortite ve saygıya sahip olduğu hemen göze çarpıyor. Bağırarak konuşuyor.

“Bu turist ülkesinden gelen bir gazeteci. Bizi tanımak ve yaşadıklarımızı kendi ülkesinde tanıtmak istiyor. Sorunlarımızı görmeye, yazmaya gelmiş. Fotoğraf çekecek ama yanlış anlamayasınız diye, sizden izin istiyor. Yabancı değil, bizim dostumuz, bizden biri” diyor.

Bu konuşmadan sonra insanların yüzüne bir mutluluk, bir gülümseme geliyor. Tuhaf bakışlar yerine candan bir dostluğun görünümü alıyor. Daha bir iki fotoğraf çekmeden etrafımızı sarıyorlar. Daha bir dakika önce çok utangaç ve çekingen olan kadınlar-kızlar şimdi neler demiyorlar ki: Tıpkı yıllardır kafese kapatılan bülbülün özgürlüğe susaması, hasret kalması gibi.

Belki de kendilerini bu sefaletten kurtarıp doyuracak, susuzluğunu giderecek yeni ‘tanrı’lar arıyorlar. Ne istediklerini şu an tam olarak bilemiyorum ama, gördüğüm bir şey var ki, o da, ortaçağ karanlığının baskı ve zulüm kıskacındaki bu insanların en fazla insanca yaşamaya susamış olduklarıdır.

İstekleri fazla değil aksine çok mütevazı, çok sıradan; ama temel şeyler. Belki de geri bıraktıkları ve din afyonuyla uy-

tuldukları için, hala bir çok şeylerin farkında değiller ama, insan olduklarını ve insanca ilgiye ihtiyaç duyduklarını biliyorlar.

Ve bir halk türküsünde söylendiği gibi, yaz gazeteci yaz. Susuzluğumuzu, açlığımızı, çektiğimiz acıları, sefaleti, yoklukları... yaz diyorlar. Öylesine candan, doğal ve samimiler ki... Tıpkı “insan gibi”! Şimdi insanları, halkı daha çok seviyorum. Yaşadıkları ile düşündükleri, gördükleri ile yaptıkları arasında korkunç bir çelişki olsa da.

“TANRI VERGİSİ...BİZ FAKİR ONLAR ZENGİN DOĞMUŞ”; YENGE YULIE

Bu mahallede 12-13 bin insan yaşıyor. Mahallenin sokaklarında (!) yürüyoruz. Tabi, eğer bunlara sokak denirse. En fazla yarım metre genişliğinde, iki normal insanın normal şekilde birbirini geçmesi olanaksız. Ama burada her şey olanaklı. Üstelik bu sokaklardan nice yükler taşınıyor.

Uzun ama dar sokaklardan geçerek Murgan’ın evine varıyoruz. Kaldığı baraka en fazla 15 metre-kare. Bunun en az beş metre-karesi, ayrı bir bölüm olarak tanrıya ayrılmış. Bu bölüm tanrı için özel döşenmiş, her taraf süslü. Hiç sönmeden sürekli

yanan mumlar ve kokulu dumanlı çubuklar var.

Evde şu an sadece Murgan’ın yengesi Julie ve iki çocuğu Dramod ve Darshan var. Bu evde Murgan’ın ağabeyi, yengesi ve iki çocukları, anne ve babası, ikisi kız üçü erkek diğer beş kardeşi kalıyor. Yani toplam 12 kişi. Hem babası hem ağabeyi zihinsel özürlü. Evi geçindirme sorumluluğu Murgan ve iki küçük kızkardeşine ait.

Burası sadece 12 insanın kaldığı ve yattığı oda değil. Aynı zamanda gerekli her çeşit eşyanın konulduğu kiler, mutfak ve banyodur. İnsanların yanı sıra küçük iki domuz, bir kedi ve köpek kalıyor bu odada. Duyduklarım inanmıyorum. Bunlar burada nasıl yatar? Enine-boyuna ölçüyorum odayı. İnsanları balık istifi yatırsan gene sığmaz. Ve domuz, köpek, kedi... evin asli birer üyesi gibi. İnsan-hayvan iç içe kardeşçesine hep beraber bir arada kalıyorlar.

Üstelik bu durumda olan on milyonlarca insanın olduğunu öğrenince, beynimde herşey allak-bullak, herşey karma karışık. Bugüne kadar gördüğüm, okuduğum ve duyduklarımın çok ötesinde şu an yaşadıklarım. Duygu, acı, öfke, kin... hepsi bir arada. ... sınıf kinim çok daha

bileniyor.

Ve ilginç olanı derenin tam karşı tarafında (600-700 metre ileride), Mumbai’ın en modern gökdelenlerinde en zengin insanlar kalıyor. Avrupa’dan, Amerika’dan daha modern ve lüks görünümlü. Ne yaman çelişki!

Murgan beni yengesine tanıtıyor, ziyaretimin nedenlerini anlatıyor. Julie’ye yaşamından mutlu musun? sorusunu yöneltiyorum. “Tabi” diyor. Nasıl oluyor, karşınızda en lüks gökdelenler varken, siz bu küçük yerde ve çok kötü koşullarda 12 kişi kalıyorsunuz?

“Tanrı vergisi, demek ki tanrı öyle istemiş. Biz fakir onlar zengin doğmuş. Bizim anne ve babamız, nene ve dedemiz, hepimiz bu küçük yerlerde (Zappod da) doğmuşuz. Halimizden memnunuz” diyor.

Peki şu karşıdaki gökdelenlerde yaşayan zengin kadınlar ve onların yaşamlarını, zenginliklerini gördüğünde ne düşünüyorsun. Siz böyle sefalet içinde yaşarken, onların çok zengin yaşamı senin zoruna hiç gitmez mi?

“Hayır, niye zoruma gitsin ki. Ben burada doğmuş burada büyümüşüm, onlar orda doğmuş büyümüş. Biz aynı olamayız, aynı şeyleri düşünemeyiz ki. Biz buraya, onlar da oraya alışıktır.”

Duyduklarım karşısında üzülsem mi yoksa, öfkelensem mi? İçimden Julie’ye öylesine kızıyorum ki, Julie için herşey “alın yazısı” ve “kader”. Onu düşünmeye itecek ve bu korkunç tablo karşısında mutsuz kalacak bir-iki iğneleyici örnekler veriyorum. Sohnete devam ediyoruz. Evlenirken Murgan’ın abisine ne kadar “dowry” (başlık) verdin?

“Fazla bir şey vermedim. Zaten ikimiz de bu mahallede

kalıyor ve uzun zamandır birbirimizi tanıyorduk. Murgan’ın çok yardımcı oldu, onun sayesinde bir sorun çıkmadı.”

Bu kez sözü Murgan alıyor. “Bu mahallede dowry sorunu, diğer yerlere göre çok ciddi düzeyde değil. Çünkü okuyan, aydınlanmış insanlar olarak dowry’ye karşı çıkıyoruz, büyük mücadele veriyoruz. Abim sorununda da ben karşı çıktım. Almadık. Ama Hint toplumunda dowry tüm bekar kızların en büyük sorunudur. Bu yüzden çok feci-trajedik olaylar yaşanıyor. Borcunu ödeyemeyen gelin kocasının evinde insan muamelesi bile görmüyor, işkence ediliyor, kapı dışına atılıyor, babasına gönderiliyor, öldürülüyor. Bir çoğu da gördüğü işkence ve baskıya dayanamayıp intihar ediyor. Bu anlattıklarım kesinlikle abartı değil, hepsi yaşanmış ve şu an yaşanan gerçek” diyor.

Odada “tanrı”ya ayrılmış bölüme gidiyorum. “Tanrı evi”nin aydınlatılması için özel elektrik hattı bile çekilmiş. Ama kablolar çıplak. Bu bölümü neden kullanmıyorsunuz? Örneğin ağabeyin ve ailesi burada yatabilir diyorum. Geniş birikimi ve bir çok konuda doğru fikirlere sahip olan Murgan, bu soruma çok net ve kararlı bir cevap veriyor.

“Hayır, orada yatılmaz. Orası tanrı evi, üstelik daha geniş olması lazım” diyor. En bilinçli ve aydın olanlarında dinin etkisi böyleyse, bir de okumamış ve herşeyi “alın yazısı” ve “kader” gören insanları bir düşünün.

İçimden, karşımda “tanrı” diye olmadık ilgi ve alakayı gören, kadın mı erkek mi cinsiyeti dahi belli olmayan resme ve puta küfür etmek, kırmak, yırtıp atmak geliyor. İnsanların yaşadığı ağır koşullara, çektiği acılara bak, bir de “tanrı”nın rahatına ve onun için oluşturulan geniş

imkanlara bak. ‘Kulları’ acı ve sefalet içinde kıvrılırken, kendisi zevk-i sefa içerisinde.

Dikkatimi çeken bir diğer şey. Mahallenin sokakları, çevresi toz-toprak, çamur ve feci halde kokarken, zappodda’ların içi tertemiz. Bir çöp parçasını dahi bulmak zor. Tencere ve tabaklar pırıl pırıl. Gözlerime inanmıyorum. Daha yakına gidiyor, elime alıp bakıyorum. Nasıl olur? Tertemiz. Pırıl pırıl.

AÇLIKTAN KIRILAN İNSANLARIN BOŞ ZAMANLARI YOK!

Acaba bunların beynine bir iki soru işareti nasıl bırakabilirim, onu düşünüyorum. Bu ortamı yaratabilmek için biraz daha kaynaşmamız gerekiyor. Bunun için “kaderci Julie”ye, bir çay yaparsan içerim diyorum. Bunu duyan Julie sanki sevinçten uçar gibi oluyor. “Tanrı”ya hizmet eder gibi mutlu ve oldukça coşkunun.

Çayımızı daha içmeye başlamadan çevremizi onlarca genç yaşlı, kadınlı-erkekli insanlar sardı. Bunlara ajite çekecek değilim ama, bir şeyler söylemeden, anlatmadan veya kafalarına bir soru işareti bırakmadan da ayrılmak olmaz. İnsanlar çok temiz, çok samimi ve içten. Ama neylersin cehalet “azrail”i kol geziyor burada. Dinin bir afyon olduğunu en çarpıcı, en yalın ve en kaba şekliyle burada gördüm.

Çaylarımızı içerken de sohbeti derinleştiriyoruz. Neler konuşmuyoruz ki. Murgan anlattıklarımı daha güçlü bir ajitasyon ve nutuk edasıyla tercüme ediyor. İlginç olan, kendisinin hemfikir olmadığı düşüncelerimi sanki kendisi de ortakmış gibi daha güçlü ve etkili şekilde, ikna yönteminin her türünü kullanarak aktarıyor.

Onların gerçekliğini göz önünde bulundurarak, değerleri-

ne saygılı davranıyorum. Onları direkt karşıma alacak sözler kullanmıyorum ama, şu ana kadar doğru bildiklerinde belli eksikliğin, yetersizliğin olduğunu söylüyorum. Onların anlayabileceği düzeyde yaşanan hiç bir şeyin kader veya alın yazısı olmadığını, açlık-sefalet ve yoksulluğun nedenlerini anlatıyorum. Bunu onların yaşamından çok basit pratik örnekler vererek açıklıyorum.

İnsanlar artık beni tamamen kendilerinden biri olarak görüyor. Benim gibi, onlar da anlamadılar çok kısa bir süre içinde nasıl bu kadar kaynaştıklarını. Sanki yıllar önce gurbete gitmiş ailenin izine gelen bir ferdi gibi.

Şimdi bana daha ayrı bir gözle, saygıyla bakıyorlar. Gerçekten onların dostu olduğumu daha iyi anlıyorlar. Bu kez onlara devrimcilerden bahsediyorum. Ben devrimciyim, beni buraya getiren ve sizlerle çok yakın dost yaptıran da devrimci düşüncelerdir. Burada pek çok sorunu ortak yaşıyorsunuz. Bunların biraz da olsa düzelmesini istiyorsanız örgütlenmeli güçlerinizi birleştirmelisiniz. Burada da devrimciler, benim gibi insanlar var. Hem de çok daha fazla diyorum. (Bu kontağı daha sonra Hindistanlı yoldaşlara veriyorum.)

Saatlerce sohbet ediyoruz. Bu arada suda kaynatılmış sulu pirincimizi elle yiyoruz. Çok sayıda fotoğraf çekiyoruz. (Fakat kırsal alana gitmeden önce bu filmleri çıkarmaları için Delhi'deki yoldaşlara bırakıyorum, geri dönüşte alacağım diye. Dönüşte Delhi'ye uğrayamadığım için, bu fotoğraflar henüz bana ulaşmış değil). Bir dahaki sefer buluşmak üzere, oradakilerle vedalaşıyoruz. Yürürken Murgan anlatmaya devam ediyor.

“Halkın, özellikle bizlerin hükümete ve siyasi partilere bir

güveni yok. Onların dünyası ile bizim dünyamız bir ve aynı değil. Bunu biliyoruz. Ama bir şey de yapamıyoruz. Bir kaç yıl önce, hükümet bizi şehir dışına atmak istediğinde büyük direnişler gösterdik. Başarılı da olduk fakat, örgütlülük açısından esasta hüsrarla bitti. Bunun bir kaç nedeni var.

Birincisi, bu direnişe önderlik edenlerin öldürülmesi ve tutuklanarak hapishanelere konulmasıdır. Yani bu protesto ve direnişlere önderlik edenleri devlet kısa sürede tespit ediyor. Onları ya öldürüyor, ya da uzun yıllar hapishanelere koyuyor. Bu da hareketin, direnişin kısa sürede çözülmesine, dağılmasına neden oluyor..

İkincisi, ölüm ve tutukluluk durumunda ailenin geride kalanlarının açlıkla karşı karşıya kalmasıdır. Yani geçimini sağlamak zorunda olduğu bir ailesi var bu insanların. Böyle olunca da “yakalanırsam, ölürsem geride kalan ailem ne yapacak, onlara kim bakacak, kim doyuracak” kaygısı öne çıkıyor. Bu durum insanların mücadeleye katılımını, devletle karşı karşıya gelişini ciddi düzeyde engelliyor.

Üçüncüsü, ciddi zaman sorunu var. Mücadaleye, sosyal-siyasal faaliyetlere ayıracak zamanı yok insanların. Örneğin ben, yılın 365 günü ve haftanın 7 günü çalışmak zorundayım. Bakmak zorunda olduğum bir ailem var. Onların da bir şekilde yaşamaları gerekiyor. Bu ise, tamamıyla benim çalışmama bağlı.

Her sabah saat 6'da çıkıyor, gece 10-11'de eve geliyorum. Öylesine yorgun düşünüyorum ki, anlatılacak gibi değil. İşten başka kendimi hiç bir şeye veremiyor, başka şeyleri düşünemiyorum. Bilinçlenecek hiç bir sosyal-kültürel faaliyetim yok. Bir parça ekmek için, açlıktan öl-

memek için geceli-gündüzlü koşturuyoruz” diyor.

Murgan herşeyi anlatıyor. Sorunları, sıkıntıları ve de nedenlerini... Sistem, açlıkla pençelesen bu yoksul insanları öylesi bir kıskaca almış ki, anlatılacak gibi değil. Açlıktan ölmekle cebellenen bu insanların düşünenecek, boşa harcayacak bir dakikaları dahi yok.

Ama nasıl olur? Hem açlıktan kırılıyor, hem de boş zamanları yok? Evet anlaşılması güç bir durum ama, gerçek. İnsanlar hem açlıktan kırılıyor, hem de boş zamanları yok. Sömürü üzerine kurulu sistem ve onun sahipleri insana, ne düşünenecek zaman ne de farklı şeyler yapacak izni veriyor.

Daha sonra mahallede başka evlere gidip, kısa sohbetler ediyorum. Bu kocaman mahallede sadece gelirken gördüğüm bir çeşme var. Yanısıra bir tane tek kişilik kadın ve erkek tuvaleti var. Ama paralı olduğundan pek kimse kullanmıyormuş. Hiç bir sağlık-eğitim-sosyal hizmet yok. Sadece bu mahallede hastalıktan her yıl yüzlerce çocuk ölüyormüş. Ama din amaçlı eğitim toplantıları da hiç eksik olmuyormuş. Yani “tanrının selameti” sürekli üzerlerinde!

Mahalleden çıkmadan hemen önce, sanki bir sinemanın yanından geçiyoruz gibi bir ses duyuyoruz. Merak edip sesin olduğu tarafa gidiyorum. Gördüğüm manzara karşısında gene şaşırمامak elde değil. 30 metre-karelik bir zappodda'da televizyondan film seyreden en az 180-200 insan görüyorum. Beş dakika kadar izliyorum. Filmin konusu ve manzarası ile bu insanların yaşadığı koşullar öylesine zıt ki.

Hepsi pür-dikkat film seyrediyorlar. Öylesine dalmışlar ki, dünya yıkılsa umurlarında değil. Sömürücü egemen sınıfların se-

si olan medyanın yoğun ideolojik-kültürel manipülasyonu ve dünya gericiliğinin insanlığı düşkünleştiren böylesi Ali-Cengiz-oyunlarıyla bugün devrimcilerin, komünistlerin işi çok daha zor.

HER GENÇ KIZIN KORKULU RÜYASI, BORÇLU GELİNİN ZULÜM KISKACI: DOWRY

Dowry (dovri), bildiğimiz başlıktır. Ama burada tersi oluyor. Başlığı kız tarafı erkek tarafına veriyor. Erkek tarafı kız tarafının mülkiyetine, zenginliğine, soyluluğuna ve gelin adayının güzelliğine, yetenek ve meziyetlerine bakıyor. Kız tarafı damadın istediği her şeyi karşılamak zorunda. Karşılaysamza erkek kızı kabul etmez ve böylelikle gelin adayını da evlenemez olur.

Denilebilir ki, ekonomik durumu iyi olmayan ailelerde evlilik çağına gelmiş kızların en büyük sorunu dowry'dir. Bu sorunu bil fiil yaşayan insanlarla konuşmadan, sorunun gerçek boyutlarını anlamak çok güç. Ama ben burada dowry'den ötürü evlenemeyenleri değil, dowry'nin bir kısmını peşin, diğer kısmını ise düğünden sonra ödemesi gerekenlerin sorunlarına kısaca değineceğim.

Sorunun kaynağı şuradan başlıyor. Kız tarafı erkek tarafına vermesi gereken başlığın (dowry) tümünü ödeyememiş, takside bağlamıştır. Böylesi durumlarda çoğu zaman düğün yapıpılır ve kız gelin olarak damat tarafına götürülür. Başlığın çok, kız tarafının ise ekonomik olarak zayıf olduğu hesaba katılırsa, düğün sonrası gelin tarafının damada ödemesi gereken taksiti ya zamanında ya da hiç ödeyemeyeceği (bir çok şeyleri sattıkları halde) rahatlıkla anlaşılır.

Böylece, sadece bu durum-

dan kaynaklı borçlu gelinin zulüm kiskacına alınması süreci de başlamış olur. "Olurmu hiç?" denilmez, burada zulüm de ren-garenk, türlü türlüdür. En iyi durumda borçlu gelinin üzerine kuma getirilir. Bu kuma, bazen borçlu gelinin küçük kız kardeşi olur. Bu ödenmeyen taksidin karşılığıdır. Eğer borçlu gelinin kocasına beğendirebilecek bir küçük kız kardeşi varsa biraz daha şanslıdır. En azından kuması kızkardeşidir.

Borçlu gelin evlenmiştir ama kocasıyla cinsel ilişkiye giremez. Girse bile bu, hayvanca bir ilişkiden öte birşey değildir. Normal bir gelin değil, tamamıyla bir hizmetçidir. Baba evine geri gidemez, gitse bile kabul edilmez. Bu durumda zaten babaevi de bir zindana dönmüştür. Çünkü bu gelenek onları da, borçlu olmaktan kaynaklı baskı cenderesine almış, kimsenin yüzüne bakamaz duruma getirmiştir.

Bu nedenle borçlu gelin, koca evinde bir köle gibi çalıştırılır, aç bırakılır. Hayvana verilen değer ona verilmez. Koca hakareti ve dayacağı ne ki? Aile fertlerinin her biri bir koca olur zulüm etmede. Çünkü gelin borcunu ödeyememiş, prestij ve saygınlıkları zedelenmiştir.

Böylesi bir durumla karşı karşıya kalan borçlu gelin çoğu zaman gördüğü hakaret, işkence ve baskıya daha fazla dayanamaz; intihar eder. Her yönüyle zulüm kiskacına alınmış borçlu gelin için bu yol, kurtuluşun tek yoludur. Böylelikle her ay, Hindistan'ın farklı eyalet ve bölgelerinde yüzlerce, binlerce borçlu gelinin intihar haberleri gelir.

Bazen de borçlu geline yapılan tüm hakaret, baskı ve işkence az gelir. Bu durumda artık borçlu-gelinin ortadan kaldırılması, temizlenmesi gerekir. Yani öldürülür. Bu görev çoğu zaman

koca tarafından gerçekleşir. Kimi zamanda borcun sahibine verilir. Yani, borçlu gelinin ailesi "namusunu temizler".

Dowry yasal bir işlem veya kural değil Hindistan'da. Ama gelenek ve töre kültürünün, üstelik kast-sistemi gibi bir sistemin yürürlükte olduğu ve bunun toplumun ekonomik-sosyal-kültürel yaşamına ciddi şekilde yön verdiği bir ülkede, "yasal" ile "yasa-dışı" arasında büyük bir farklılığın olduğu söylenemez.

Dowry, şehirlere kıyasla kırsal alanda daha yaygın ve daha güçlüdür. Sadece mahkemelere iletilmiş dowry davalarına (ölüm haberleri) bakılsa (ki ezici bölümü iletilmiyor) Hindistan'da bu konunun ne kadar ciddi olduğu anlaşılacaktır.

CANLI KADININ ÖLÜMŞ KOCASIYLA BİRLİKTE CAYIR CAYIR YAKILMASI: SATI

Kadınlara zulüm ve vahşet saçan törelerden bir başkasıdır Sati. Günümüz Hindistan'ında pek yaygın değil ama, "münferit olaylar" kategorisinde can almaya devam ediyor. Ulusal ve uluslararası alanda büyük tepki topladığı için yıllar önce yasaklanmış. Bu konuda ciddi bir denetimin olduğu söyleniyor. Devletin resmi bilgilerine göre, son 50 yıl içinde en fazla 100 (yüz) "sati" olayı yaşanmış. Fakat, gerçek rakamın bunun çok üzerinde olduğu söyleniyor.

Sati, kocası ölen veya öldürülen kadının canlı canlı kocasının ölü bedenine birlikte bir bayram şeklinde, yüzlerce insanın alkışları arasında yakılması olayıdır. Hinduların ölümlerini yaktığını biliyoruz. Bu komünist ve devrimcilerin ölümünde de böyledir. (Örneğin Kasım 99'da işkence edilerek hunharca katledilen HKP(ML) HS'nın üç MK üyesinin ölü bedenleri de yakıl-

Erkeğine olan bu kopmaz bağlılıktan ötürü senden hem onur hem de gurur duyuluyor. En fazla sevinen ve övünen de kendi ailen. Yani anne-baba ve kardeşlerin. Eee kolay değil böyle bir kıza ve kardeşe sahip olmak. Bir ayrıcalıktır. Seninle şerefleri yükselecek, onurlanacaklar.

miştir. Bunu daha sonra kırsal alanda videodan seyrettim).

Sati'nin gündeme gelişi şöyledir. (Bu bilgiyi kitap ve gazetelerden değil, pek çok insanın sözlü anlatımlarından aldım). Önceleri dini amaçlı batıdan gelen İslam saldırıları, sonradan ise kuzeyden gelen Moğol saldırıları sırasında Hindu erkeklerinin bir çoğu öldürülmüş. Saldırganlar kadımlara sarkıntılık ve tecavüz etmişler. Bu durum toplumda "namus" ve bunun korunması sorunu, "soy ve zurriyeti" devam etme sorunu, çok büyük bir sorun haline gelmiş.

İşte Hindular bu koşullar altında, ölü erkeklerin (koca) cesetleriyle beraber, onların yaşayan eşlerini de "dul bırakma", "namusu ve zurriyeti koruma" adına canlı canlı yakmaya başlamışlar. Böylelikle ölen erkeğin geride dul eşi kalmayacak, dolayısıyla "namus" sorunu da olmayacak. Mantığın genel çerçevesi bu.

Dün işgalcilere karşı "namusu koruma" ve "zurriyeti boz-

mama" adına başlatılan bu gelenek, bu gün "erkek ölmüş ise kadın da ölmeli" mantık düzeyine getirilmiş. Yani, kadından önce erkek ölürse, kadın da erkeğin yanında canlı canlı, alkışlar eşliğinde yakılıyor. Bu gelenek daha tutucu ve fanatik Hindular arasında yaşatılıyor. Bunun en güçlü olduğu eyaletler ise Rajastan ve Gujrat'tır.

Bu bakımdan bu ülkede kadının sorununun boyutları, bildiğimiz boyutların çok ötesindedir. Ortaçağ karanlığının vahşet saçan yasalarıdır kadını kısıp alan. Kapitalist-emperyalist ülkelerde dile getirilen kadın hakları sorunu burada, çok silik, 'ütopik' ve 'lüks' gelir.

Düşünün ki, daha önce hiç bir zaman giyemediği ve özlem duyup da bir türlü sahip olamadığı en güzel elbiseleri ancak yakılacağı anda giyebiliyorsun. Ve bir festival eşliğinde canlı canlı yakılma seremonisine götürülüyorsun. Ne tuhaf şey! Hem yakanlar hem de sen, yani canlı canlı yakılacak olan kadın bu durumdan 'memnun'.

Kolay değil kötü günde kocayla birlikte olup acıları paylaşmak. İyi ama, o ölü bedeniyle acı çekmiyor ki. Ama olsun, zaten evlilik dediğin "iyi günde kötü günde beraber olmak ve aynı yastıkta kocamak" değil miydi. Tamam da, sen erkekten önce öldüğünde o seninle birlikte yakılmıyor ki, seninle aynı yastığa o baş koymuyor ki?...

Fakat senin bu "büyük bağlılığın" rağmen, 'ya şeytana uyarsa' kaygısıyla "afyoncular" ellerini ve ayaklarını bağlamışlar. Sen canlısın, hücre hücre yanacaksın ama fazla acı çekmeyesin diye narkoz bile verilmemiş, uyutulmamışsın. Bazen ağzın da bağlanır. Cayır cayır yanmaya başlarken, sadece canlı olduğun için çıkaracağın sesleri duyup etkilenenler olmasın, şeytana kapılmasınlar diye.

Kimbilir belki de daha 16'sında, 18'inde ya da 20'sin-desin. Henüz yaşamının baharında, veriminin doruğundasın ama sana, senin cinsiyetine ve senin gibi acı çeken, sömürülen insanlığa gelecekte hiç bir şey

birakmayacak, kazandırmayacak bir gelenek uğruna, karanlık aydınlığa kavuşturulmasın diye, vahşet saçan egemenler ve onların ortaçağ töreleri böyle istiyor diye yakılıyorsun.

Altında seni salise salise, hücre hücre yakacak ot, çalı ve odun yığını var. Üstelik en iyi yanan türlerden seçilmiş! Birazdan biri, -büyük olasılıkla erkek kardeşindir- kibriti çakarak 'ailenin onur ve haysiyetini yükseltecek, şerefliendirecek'. O, kardeşin olduğu için gururlanırken sen, yanmaya başlayacaksın.

'Şeytana uysan'da artık çok geç. Ağzın bağlanmamış olsa da, hem alevlerin gücü hem de yüzlerce insanın şenlikvari yüksek sesli bağırtiları, çığlıkları arasında kimseler duymaz acılı sesini. Sen cayır cayır, hücre hücre yanarken, yüzlerce insan bu vahşetten büyük mutluluk duyacak, sevinç çığlıkları atacak. İşte budur "afyon"un 'keramet'i !

"BABA, OĞUL VE KUTSAL SAVAŞ" VE GÜZEL BİR TESADÜF

Gazeteci arkadaşımın verdiği adrese saatinde gidiyorum. Aca-ba birbirimizi tanıyabilecek miyiz? Nasıl karşılayacak?... vb yığınca sorular kafamda. Sinemanın önü tıklım tıklım. Bir görevliye filmin ismini ve sinema salonunu soruyorum. Beni derhal içeri alıp, üst katlara çıkarıyor. Burası çeşitli içecek ve yiyecekler için kullanılan bir salon. Az sayıda insan var.

Evet birisini tanıyor gibiyim. Ben hatırlamaya çalışırken o, bana doğru hızla yaklaşıyor. Birbirimize sarılıyoruz. Kısa sohbetler ediyoruz. İş, uğraş, meslek, ziyaretin amacı... 15-20 dakika içerisinde çok şey konuşuyoruz. Ve bu arada biraz sonra başlayacak olan filmin tarih-

çesi hakkında kısa bilgiler veriyor.

Film henüz yayına çıkmamış. İktidarda BJP olduğu için tv kanallarında yayınlanmasına izin verilmemiş. Filmi hazırlayan (Anand Patwardman) filmin devlet kanallarından yayınlanması için hükümet aleyhine dava açmış. Bir iki duruşma olmuş ve en son duruşmada mahkeme, filmin izlenmesine karar vermiş. İşte bu gün film seyredilecek ve akibetine bir sonraki duruşmada karar verilecek.

Bu özel bir gösterim olduğu için, tüm izleyiciler önceden belirlenmiş. En fazla 50 kişi var. Hükümeti temsilen üç kişi, mahkeme heyetinden dört kişi, filmi hazırlayan ekipten 7-8 kişi, davayı üstlenen 4 avukat, tv şirketleri ve gazeteciler. Ben ise arkadaşımın sayesinde içeri alınıyorum. O bir yolunu bulup ayarlamış.

15-20 dakikalık arada, yoğun bir sohbet ve tartışma yaşıyor. Filmin eleştirisi, yorumu yapılıyor. En yoğun tartışmalar avukatlar, hükümet temsilcileri ve mahkeme heyeti arasında yaşıyor. Gazeteci ve televizyon-dan bazı arkadaşlar ile sohbet ederken, istemeden arkamızda iki avukatın kendi arasındaki sohbetine kulak veriyorum.

Filmi savunan avukatlardan biri, geçen sonbaharda Hollanda'da kuruluş kongresini gerçekleştiren "Halkların Uluslararası Avukatları Birliği"nin (HUB) ya üyesi ya da üyesi olacak. Bu oluşuma dair haberi, daha önceden Özgür Gelecek gazetesinden okumuştum. Bunu hatırlayınca avukatlar arası sohbete daha fazla kulak kabartıyorum.

Avukat bu oluşumun propagandasını yapıyor. Oluşumun tarihsel-güncel ve gelecek açısından önemini belirtiyor, hedef ve amaçlarını açıklıyor ve bu-

nun uluslararası önemine değiniyor. Kuruluş kongresine kaç ülkeden hangi hukuk kuruluşlarının katıldığını söylerken de, Türkiye'den Açılım Hukuk Bürosundan bahsediyor. Hindistan'da Açılım Hukuk Bürosu'nun ismini duymak ne güzel bir tesadüf!

Bir an sohbetlerine katılmak, ortak olmak istiyorum ama, sonradan vaz geçiyorum. Eğer böyle davranmaz isem, halkın deyimiyle, bir çuval inciri mahvetmiş olacağım. Dolayısıyla ne avukatların sohbetine katılıyorum, ne de onlarla tanışıyorum. Daha çok basın ve mahkeme heyetiyle sohbetler ediyorum.

Filmin genel çerçevesi şöyle; Hindistan'da dinler arası çatışmaları anlatıyor. Özellikle Hindu ve Müslüman egemen sınıflarının bilinçli ve örgütlü kışkırtmalarını gözler önüne seriyor. İnanç çatışmaları yüzünden kitlelerin sınıf mücadelesinden nasıl uzak tutulduğu, aynı sömürü ve zulmü gören yığınların nasıl birbirine düşürüldüğünü somut örneklerle işliyor.

Hem dinlerin, hem de kast sisteminin, dowry ve sati olaylarının kadını nasıl bir zulüm kısıncasına aldığını, dinsel-kastsaltöresel geleneğin kimler tarafından ve niçin devam ettirildiğini, bundaki amacın ne olduğunu, dowry nedeniyle işkence edilen, öldürülen ve intihar eden kadınları, sati nedeniyle yakılan kadının kardeşlerinin bu soruna yaklaşımlarını...

En sonunda da dinimiz, milliyetimiz, rengimiz, cinsiyetimiz ne olursa olsun biz işçiler-emekçiler-köylüler sınıf kardeşiyiz, kurtuluşumuz da güçlerimizi birleştirerek, egemenlerin oyununu bozarak sınıf mücadelesini daha da geliştirmekten geçtiğini... söylüyor, "İnkılap zindabad !" (yaşasın devrim) sloganlarıyla bitiyor.

BÜYÜK PROLETER KÜLTÜR DEVRİMİ VE ÖĞRETİLERİ

“BPKD’nin deneyim ve dersleri ise, proletarya diktatörlüğü altında sınıf mücadelesinin sürdürülmesi, sosyalizmin kapitalist yola karşı galip gelmesinin, proletaryanın burjuvaziyi alt etmesinin derin hazineleri ile doludur. Bu derslerden yararlanamayanlar, bunu reddedenler, geriye dönme-ye mahkum olacaklardır.”

Giriş
Bugün Uluslararası Komünist Hareket’in (UKH) en önemli sorunlarından biri, sosyalizmden geriye dönüş olgusudur. Bir çok KP’ni burjuvazinin safına iten, kitlelerde sosyalizme karşı güvensizlik yaratan, komünist kadroların kafalarında derin kuşku doğuran, sosyalizmden geriye dönüş olgusunun teorik olarak nedenlerinin daha net açıklanamaması, ve de bu konuda yoğun bir revizyonist-burjuva korosunun; “sosyalizm yaşamaz” ideolojik kampanyasının bombardımanının sürmesi, sosyalizmin “mutlak” başarısızlığa uğrayacağı yargısının -**günümüzde** giderek artmasına neden olmuştur.

Proletarya diktatörlüğü altında sınıf mücadelesi sürdürülerek, proletaryanın burjuvaziye karşı, sosyalizmin kapitalizme karşı zaferi sağlanabilecek mi? Proletarya, kendi iktidarını geriye dönüş olgusundan koruyabilecek mi?

Bunlar, SSCB, Çin, Arnavutluk gibi sosyalist ülkelerin ve bir çok demokratik halk iktidarının olduğu ülkelerde, burjuvazinin yeniden hakim olmasıyla, UKH’in yeniden aşması gereken teorik sorunlar olarak karşımızda durmaktadır.

Ya da Troçkistlerin iddia ettiği gibi, sosyalizm tek tek ülkelerde kurulup yaşatılamaz mı? Ya da burjuva ideolojisi haklı mı? İnsanlık özel mülkiyete teslim mi olacak?

Soruları peş peşe sıralayarak çoğaltmak olası. İşte Marksizm’in ya da günümüzün Marksizm’i olan; Marksizm-Leninizm-Maoizm biliminin bu sorulara vereceği yanıt yetersiz mi? Marksizm-Leninizm-Maoizm, geriye dönüşler olgusunu bilimsel olarak açıklayamıyor mu? Geriye dönüşlerin engellenmesi ve önüne geçilmesi için ve proletaryanın burjuvaziye karşı zaferini kesintisiz sürdürebilmesi için alternatif yok mu?

Bütün bunlar ya da buna benzer sorunların

aslında BPKD’nin çıkışında ve sürdürülmesinde yattığını söylemeliyiz. Bu bağlamda, BPKD’nin UKH için çok büyük önemi olduğunu ve devrimci proletarya açısından çıkarılması gereken hayati önemde derslerle dolu olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz.

Proletarya önderliğindeki sosyalist toplum uzun tarihi bir süreci kapsayacak, sosyalizm altında sınıf mücadelesi kesintisiz bir şekilde sürecektir. Ta ki; “insanların emeğine” ve “insanların gereksinimine göre” olan emek bölüşüm sisteminin yerleşmesine kadar.

Üretim araçları üzerindeki özel mülkiyetin kaldırılıp toplumsal mülkiyetin hakim hale getirilmesiyle, sınıflar ve sınıf mücadelesi ortadan kalkmıyor, bu sadece sorunun bir bölümünü, insanlığın sınıfsız topluma giden ilk basamağını oluşturmaktadır. **Kapitalist toplumda burjuvazi ile proletarya arasında sürdürülen açık sınıf**

mücadelesi, proletarya diktatörlüğü altında daha sinsi ve karmaşık bir şekilde sürüyor.

Proletarya diktatörlüğünde burjuvazi, açıktan burjuva olarak ortaya çıkmayıp, “proletarya adına” proletaryaya karşı mücadele veriyor. **Sosyalizmde özel mülkiyet ortadan kalkıyor ama iş bölümü denen ayırım en belirgin bir şekilde sürüyor.** Yönetilenler ve yöneticiler olgusu, devlet ve bürokrasi olgusu, kafa-kol emeği arasındaki çelişki burjuvaziden devralındığı gibi varlığını -değişik bir biçim de olsa- sürdürüyor, uzun bir süre de sürdürecektir.

Kıscacası, proletarya diktatörlüğü altında; iki sınıf, iki çizgi ve iki yol mücadelesi diyalektiğin temel yasası olan zıtların birliği ve mücadelesi normları içinde birinin diğeri-ne, -sosyalizmin kapitalizmedönüşmesi tehlikesini her zaman taşıyacaktır.

İşte, Mao Zedung önderliğinde yapılan **BPKD'nin önemi**, incelenmesi, zengin deneyimlerinin proletaryanın teorik hazinesine kazandırılmasının bugün açısından daha bir önem taşıdığı görüldüğü, Marksizm-Leninizm-Maoizm'i proletaryanın bilimi olarak kabul edenler için gerekli ve de zorunludur.

Marksizm-Leninizm-Maoizm'e atılmaya çalışılan burjuva revizyonist lekeler, belki onu bir süre zor durumda bırakabilir, ama uluslararası proletarya ve komünistlerin bu bayrağı her zaman yukarılarda tutmasına ve sınıfsız topluma giden güzergahta kendine rehber edinmesine özel mülkiyet sisteminin efendileri ve yeminli revizyonist-burjuva ideologları asla engel olamayacaklardır. Bu tarihin karşı durulamaz akışıdır, bu akışı tersine çevirmeye kalkanlar,

öncelleri gibi tarihin çöplüğüne gitmekten kurtulamayacaklardır.

Her devrim proletaryanın hazinesine kazandırılmalı, ondan çıkarılacak olumlu ve olumsuz dersler, deneyimler yeni bilgi sürecine aktarılmalıdır. Paris Komünü'nün dersleri ve deneyimleri Bolşevik Devrimi yarattı. Bolşevik Devrimi'nin deneyim ve dersleri ise; Çin, Arnavutluk ve daha bir çok devrimleri yarattı.

BPKD'nin deneyim ve dersleri ise, proletarya diktatörlüğü altında sınıf mücadelesinin sürdürülmesi, sosyalizmin kapitalist yola karşı galip gelmesinin, proletaryanın burjuvaziyi alt etmesinin derin hazineleri ile doludur. Bu derslerden yararlanamayanlar, bunu reddedenler, geriye dönmeye mahkum olacaklardır.

Proletarya diktatörlüğü altında, sınıf mücadelesinin sürdürülmesi, geriye dönüşlerin önlenmesi ya da daha aza indirilmesinin teorik açıklamaları Mao önderliğinde sürdürülen BPKD'nin tarihi dersleri içindedir. Bu derslerin burjuvaziye karşı yeni yeni zaferler kazanmada temel oluşturduğu görülmek zorundadır.

Bu yazımızda, sosyalizm ve sosyalizmden geriye dönüşler olgusunu irdelemeyeceğiz ama BPKD'ni irdelerken, bu konudan ayrı ele almak da olası olmayacaktır. Çin'de, Proletarya diktatörlüğü altında sınıf mücadelesinin ta kendisi olan BPKD'nin nedenlerini, çıkışını, önderliğini, ilkelerini, olumlu ve olumsuz yanlarını ve bugün, dünya proletaryasına bıraktığı dersleri ve öğretilerini irdelemeye çalışacağız.

KAPİTALİZM VE KAPİTALİZM ÖNCESİ SİSTEMLERDEN SOSYALİZME DEVRE

DİLEN MİRASLAR

“Eski sömürücü toplumdan doğan sosyalist toplum, rahminden çıktığı eski toplumdan kalan lekelerle dünyaya gelir.” (Marks)

Sosyalizm; proletarya diktatörlüğüdür. Komünizmin ön aşaması, kapitalizmden komünizme geçişte ara bir aşamadır. Bu anlamda sosyalizm komünizmin kendisi değil ve hala burjuva hakkını içinde barındıran bir sistemdir.

Hala sınıflar, sınıflı toplumlara özgü olan devlet vardır. **Sosyalizmde sömürü yoktur ama, kafa emeği ile kol emeği arasındaki çelişki, kır ile kent arasında çelişki kapitalizmden devralınan mirasların başında gelmektedir.**

Bunların yanı sıra sınıflı toplumlara özgü olan ve özellikle de kapitalizmde daha da belirginleşen; insanın insana yabancılaşmasının kaynaklarından biri olan iş bölümü olduğu gibi korunmakta, bundan kaynaklanan ücretler arası eşitsizlik, kapitalizme oranla azalmakla birlikte varlığını sürdürmektedir.

Sosyalizmde üretim araçlarının el değiştirmesi ve kolektif mülkiyet haline gelmesi, sorunun başlangıcı olmakla birlikte, sosyalizmin başarıya ulaşması için her şey değildir. Esas olarak sosyalizmde sorunlar bundan sonra başlamakta, burjuva sisteminin ürünleri olan çelişkilerin adım adım çözümlenerek komünizme doğru ilerlemek, proletaryanın en önemli görevi olarak durmaktadır.

Sosyalizmden komünizme geçiş hızlı değil, oldukça yavaş ilerleyecektir. Her toplum, içinden çıktığı toplumsal sistemin izlerini uzun süre bağrında taşıyacaktır. Bir kılıç darbesiyle eski toplumun kalıntılarını, alışkanlıklarını, ahlaki ve hukuki

etkilerini ortadan kaldırmak olası değildir.

Marks; “Ölü nesillerin geleceği, yaşayanların beyinlerine Alp dağı gibi çökmüştür” derken, yeni toplumsal sistemin, içinden çıktığı eski sistemin ve hatta binlerce yıl eski geleneklerin izini taşıyacağını ve bunlara karşı da mücadele edilmesinin kaçınılmaz olduğunu vurgular.

Kapitalizm bir anlamda iş bölümü demektir. Kapitalizmle birlikte iş bölümü en üst boyuta çıkmıştır. Bu olguyla birlikte insanın kendine yabancılaşması, insanın insana yabancılaşmasını artırmıştır. Kapitalist üretim, iş bölümü sayesinde her şeyi kendi tekeline almış; bilimi, bilim adamlarını ve yine teknolojinin gelişmesiyle teknisyenleri işten ayrı olarak, ayrı bir üretici güçler haline getirmiştir.

Bilim ve yüksek teknolojinin gelişmesiyle, kafa ile kol emeği arasındaki uçurumun büyümesi, kol emeğinin aşağılanması, kalifiye elemanların artması, işçiler arasında ayırım yaratmış; böylece işçi aristokrasisi dediğimiz bir tabaka da yaratarak, işçilerin ortaklaşa mücadele etmesinin zorluklarını da beraberinde getirmiştir.

Bilim ile emek arasındaki uçurumun yaratılması, birbirine yabancılaştırılması, bilimi üretimden kopuk olarak ayrı bir iş bölümü haline getirilmesi, sosyalizme geçtikten sonra da hemen ortadan kaldırılabilir bir sorun değildir. Bu ayırım ve birbirine yabancılaşma, bundan doğan çelişkiler, varlıklarını daha uzun süre devam ettirecektir.

Kapitalist toplumlarda üniversiteler ile işçiler ve daha yoksul kesimler arasındaki ayırım ve birbirine yabancılaşma bilinmektedir. Proletarya iktidarı ele geçirince, bu ayırımı hemen yıkamıyor. Örneğin Çin’de,

işçilerin BPKD’nin başlamasıyla birlikte, üniversite kapılarından içeri girebildikleri dikkate alınır, bilimin emeğe yabancılaşması olgusunun ne denli derin bir olgu olduğu daha iyi bilince çıkarılabilir.

Kapitalizmden miras kalan bu iş bölümünün ortadan kalkmasının sosyalist sistem içinde bir kaç elli yıllık değil, çok daha uzun bir süreci kapsayacağını da bir görüngüsüdür.

Kapitalizm ve kapitalizm öncesi toplumlarda kültür, sanat ve bunların ürünleri egemen sınıfların elindedir ve ezilen yığınlar için erişilemez bir duruma getirilmiştir. Aydınlar, sanatçılar ve diğer kültür adamları da ezilen yığınlardan ayrıcalıklı bir konumdadırlar.

Kol gücüyle yaşamını sürdürmeye çalışan emekçilerin aydınlarla ya da diğer kültürlü kesimlerle ilişkileri, burjuvazi ile proletarya arasındaki ilişki gibidir. Emekçiler onlara ulaşamaz, onlar da emekçilere ulaşamazlar. Emekçiler maddi olarak da kültürel faaliyetlere ulaşamazlar, kapitalist toplumda kültür emekçilere yabancı kalır. Proletarya diktatörlüğü altında bu yabancılaşmanın giderilmesi için mücadele başlı başına bir sorun olarak var olur.

Mülk sahibi sınıflar, toplumun ürettiği her şeye kolayca ulaşır ve kendi tekeline alır. Mülksüzlerin içinden çıkan bir sanatçının ürünü, emekçilere ulaşmayıp yine mülk sahibi sınıfların, yani burjuvaların tekeline girer. Bu nedenle kapitalist toplumda kültürlü olmak, emekçilerin yararlanamadığı ve kolay kolay da yararlanamayacağı bir durumda olmak anlamına geliyor.

Proletarya burjuvaziden iktidarı ele geçirince de, kapitalist sistemdeki bu kötü alışkanlıklar

bütün vahametiyle kendini sürdürmeye, korumaya ve etkinlik sağlamaya çalışır. Emekçi kesimlerde ise, kapitalist toplumdan kalma kültürden yabancılaşma, onu ulaşılmaz gibi görme ve benimseme alışkanlığı varlığını şu veya bu oranda sürdürecektir. **Bu yabancılaşmayı kırma, sosyalist toplumda kesintisiz olarak sürdürülecek kültür devrimleriyle aşılabilecek bir sorundur.**

Proletarya diktatörlüğü altında sosyalizmi benimsemiş olan aydınlar dahi, kapitalizmden devraldıkları kötü mirası, burjuva alışkanlıklarını, bireyselliklerini, yeniliklere karşı tutuculuklarını, bireyselleşmiş yaşamlarını, işçi ve emekçilere karşı kendilerini üstün ve ayrıcalıklı görme ideolojik hastalıklarını ve sahip oldukları bilgi birikimlerinin kendilerine sağladığı üstünlüğü, halka karşı bir baskı aracı olarak kullanmaya devam edeceklerdir. Çin’de BPKD sırasında bu durum kendini en açık bir şekilde göstermiştir.

Bazı aydınlar; “Yaşasın Başkan Mao” sloganı arkasına gizlenerek, burjuva ideolojisini yaymanın mücadelesini vermekten geri durmamışlardır. SSCB de dahil, Çin ve diğer devrim yapmış ülkelerde aydınlar, doktorlar, bilim adamları, sanatçılar iş bölümünden ve sahip oldukları iş yeteneğinden dolayı, kol gücüyle çalışan kesimlerden üstün olanlar, hep ayrıcalıklı tutumlarını sürdürmüşler ya da sürdürmek istemişlerdir.

Ücret, konut vb. olanakları işçilere ve diğer emekçilere göre daha iyi olmuş ve bu çelişki, yani kafa ve kol emeği arasındaki çelişki varlığını hep sürdürmüş ve zaten kısa zamanda da ortadan kalkacak bir çelişki

değildir. BPKD'nin hedeflerinden birisi de bu çelişkiyi daha asgariye indirebilmek ve ayrıcalıklı yaşamak isteyen kesimlere karşı ideolojik mücadele etmek olmuştur.

Kapitalist toplumun ekonomik biçiminden kaynaklanan rekabet olgusu, toplumun tümüne yansıtılmıştır. Rekabet olgusu, esasında üretim araçlarını elle-

ği ve hatta gevşetildiği anda, yöneticiler ellerindeki yetkileri, kapitalist sistemde olduğu gibi kendi kişisel çıkarları doğrultusunda kullanacaklardır. İktidarda olan KP'nin yozlaşması ve giderek kapitalist yolcu haline gelmesi de bu unsurlar sayesinde olmaktadır.

Proletarya diktatörlüğü altında bu çelişme çözülene kadar,

den demokratik bir şekilde seçmesi, gerektiğinde, yönetilenlerin kendi yöneticilerini görevden alması gibi yöntemler, kapitalist yolcu olan yöneticilerin yanında görevden alınması ve eleştiriye tabi tutulmasını sağlayacak yöntemler olacaktır.

İktidarı elinde bulunduran proletarya, kendisini de yok edecek, yani sınıfları ortadan

rinde bulunduran burjuvazinin kendi içinde olmakla birlikte, bu anlayış işçilere, emekçilere ve aydınlara kadar yansıtılmıştır. Kapitalizmin bu kronik hastalığı bu anlamda sosyalizme devredilmiştir.

İş bölümünün bir ürünü olan, belki de en can alıcısı olan yöneticiler ile yönetilenler arasındaki ayrım ve çelişki, sosyalizm altında da varlığını sürdürecektir. Bu çelişkinin çözümlenmesi, sınıfların ortadan kalkmasını da beraberinde getirecektir. **Sosyalizmden geriye dönüşlerin temelinde de bu çelişki vardır.**

Yönetilenlerle yöneticiler arasındaki çelişme giderilemedi-

sosyalizmde geriye dönüş tehlikesi de tehdidini sürdürecektir. Devlet var olduğu sürece yönetenler ile yönetilenler arasındaki ayrım olacak, bu ayrım, yönetimi elinde bulunduranların yönetilenlere karşı bir üstünlüğü olarak sürecektir.

Proletarya ve onun partisi, sosyalizmin inşası döneminde bu ayrıcalığı kapatmak için yoğun bir ideolojik mücadelenin yanında, işçilerin devlet yönetiminde yer alması, yöneticilerin yönetilenler tarafından sıkı bir şekilde denetlenmesinin ve eleştiriye tabi tutulmasının yollarının ve ortamının açılması ve sağlanması; yönetilenlerin kendi yöneticilerini yine kendi içlerin-

kaldırarak bir ideolojiye sahiptir. İktidara geldiğinde, sınıfsız bir dünya için mücadele verecek ve ekonomi-politikasını da buna göre şekillendirecektir. Mao, sosyalist toplumdaki temel çelişmenin ne olduğunu açıklarken doğru olarak şunları söylüyor:

“Sosyalist toplumdaki temel çelişmeler, hala üretim ilişkileriyle üretici güçler arasındaki ve üst yapıyla ekonomik temel arasındaki çelişmelerdir. Ne var ki bunlar, eski toplumdaki üretim ilişkileriyle üretici güçler arasındaki, üst yapıyla ekonomik temel arasındaki çelişmelerden nitelik bakımından temelden farklıdır ve

farklı özelliklere sahiptir.“(2)

Yukarıda da saydığımız sosyalizmde var olan çelişmeler Mao'nun belirttiği temel çelişmeden kaynaklanmaktadır.

Bunların çözümü; “herkesten yeteneğine ve ihtiyacına göre” şiarının gerçekleşmesiyle son bulacaktır. Bu süreç ise, uzun tarihi bir dönemi kapsayacaktır.

Sosyalist ekonomi, “herkesten emeğine göre” ilkesini koruduğu sürece, bu çelişmeler var olacaktır. “Emeğine göre” bölüm ilkesi sıkı bir şekilde uygulanırsa, sosyalist toplumdaki ayrıcalıklar yavaş yavaş kalkacak ya da daha aza inecek, bu kez, gereksinim ve iş bölümünden kaynaklanan fonksiyonlardan ileri gelen eşitsizlikler olacak, ama, bu aynı zamanda sosyalist toplum içindeki sosyal farklılaşmaları da azaltacaktır.

“Komünist toplumun (genellikle sosyalist toplumda adı verilen) ilk aşamasında, burjuva hakkı tamamen değil ancak bir ölçüde kaldırılabilir... üretilen malların dağılımında ve emeğin bölüştürülmesinde düzenleyici (belirleyici) bir etken olarak burjuva hakkının henüz yaşaması gerekir... çalışmayan yemek bulamaz biçimindeki sosyalist ilke bu aşamada çoktan yürürlüğe konmuştur... ancak bu toplum henüz komünist toplum değildir, burjuva hakkını tamamen ortadan kaldıramamıştır, eşit olmayan bireylere eşit miktardaki ürün dağıtmaktadır.“ (3)

Marks; “Gotha ve Erfurt Programının Eleştirisi” adlı yapıtında, sosyalizmi; “komünizmin ilk evresi” olarak niteler.

Çünkü, sosyalizmde üretim araçlarının ortak mülkiyeti esas olarak sağlanmıştır, dolayısıyla, “herkesten yeteneğine göre” ilkesi bu aşamada gerçekleşmiştir, ama, “herkese gereksinimine

göre” ilkesi sosyalizmde değil, komünizmde gerçekleşebilecek bir sorundur.

Çünkü, üretici güçlerin en temel ögesi olan emek, henüz yeteneğine göre üretip, gereksinimi kadar tüketecek seviyeye ulaşmamıştır. Bunun nedenlerinin başında kafa-kol emeği gelmektedir. Bu bağlamda maddi değerlerin üretiminde çalışan her işçinin aynı zamanda bir kafa emekçisi ve bir yönetici olmasının henüz koşulları olgunlaşmamıştır.

Yani, iş bölümü sona ermemiştir. Tüketim maddelerinin dağıtımında olsun, insan edimlerinin dağıtımında olsun kapitalist toplumun izleri, yani “burjuva hakkı” sürmektedir.

Marksizm’ in bayrağı altında yine Marksizmin en önemli öğretisi olan proletarya diktatörlüğüne karşı çıkanların tersine, tam da bu nedenlerle proletarya diktatörlüğüne gereksinim vardır ve sosyalizmi sürdürmenin en temel koşullarının başında bu önerme gelir.

Her toplumda olduğu gibi, sosyalist toplumda da her farklılık, her ayırım bir eşitsizlik ve çelişmedir. Proletarya devleti bu ayırımların ekonomik ve sosyal temellerini azaltmadan ve bunları giderici ekonomik ve siyasal önlemleri ciddi şekilde yaşama geçirmeden sosyalizmi ayakta tutamaz. Burada şu sorulabilir: “Devletin varlığı, sosyalist toplumda bir çok çelişkiyi doğuruyorsa ya da yönetici ve yönetilen diye sosyal ayrımlar yaratıyorsa, o zaman sosyalist devlet yıkılmalı, devlet aygıtı parçalanmalıdır.”

Elbette, kendisini de sınıf olarak ortadan kaldıracak olan proletarya, devleti hiç istemez. Ne var ki bu, hemen kaldırılacak ya da giderilebilecek bir

sorun olmadığı gibi, devletin sönmesi sosyalist ekonominin yakından ilgisi yanında, diğer ülkelerde sosyalizmin gelişmesi ya da varlığı ile de ilgilidir.

Proletarya, sınıflar ortadan kalkana kadar devlete gereksinim duyacaktır.

Diğer yandan burjuvazi dünyadan ya tamamen ya da önemli ölçüde bastırılmadan devletin sönmesini düşünmek hayal, hayal olduğu kadar da, proletarya iktidarından vazgeçme, yerine burjuva diktatörlüğünü geçirmenin kılıfı olacaktır. Her şey kendi koşulları içinde oluşur ve yine kendi koşulları yok olduğunda da ortadan kalkar. Mao, bu konuyla ilgili şunları belirtiyor:

“Proletaryanın siyasi partileri ve proletarya diktatörlüğü gelecekte ortadan kalkacaktır.

Ama, şu anda bunlar vazgeçilmezdir. Bunlar olmadan ne karşı-devrimi bastırabilir ne de emperyalizme direnebilir ve ya sosyalizmi inşa edebiliriz. Bu görevleri yerine getirebilmek için proletarya diktatörlüğünün büyük bir baskı gücüne sahip olması gerekir.“ (4)

Kapitalizm ve kapitalizm öncesi sınıflı toplumlardan devr alınan kötü miras, proletarya iktidara geldiğinde hemen ortadan kalkmayacak ve bunun kalkması uzun bir tarihi süreci alacaktır.

Bir kaç on yıllık sosyalist iktidar döneminin, diğer insanların üzerine basarak yükselmeyi, bireyselliği, özel mülk edinme istemlerini ortadan kaldırıp, yerine bir bütün olarak **toplumsal zenginlik, toplumsal mutluluk ve her şeyi toplumsal bölüşümün** almasını sağlaması ve bin yılların köhne kültürü ile yetişen insanlar üzerinde, bu kadar kısa süreç içinde yeni kültürü hakim hale getirmesi beklenme-

melidir. Diğer yandan, az da olsa hala mülk edinebilmenin, bireyciliğin koşulları bütünüyle ortadan kalkmadan...

SOSYALİZMDE KÜLTÜR DEVİMLERİNİN GEREKLİLİĞİ

Sosyalizm sınıflı bir toplumdur ve diğer toplumsal sistemlerde olduğu gibi, sınıf çelişmeleri varlığını korumakla birlikte, sınıf çatışmaları, öz olarak, diğer sömürü üzerine kurulmuş toplumsal sistemlerden farklıdır. Sınıf çelişmeleri olduğu sürece, her zaman geriye dönüş tehdidi de olacaktır.

Bu nedenle proletarya, burjuvaziden iktidarı alıp kendi iktidarını kurduktan sonra da sindirilmiş ve mülksüzleştirilmiş olan burjuvaziye ve onun ideolojisine karşı her alanda kesintisiz mücadelesini sürdürmeli, kitleleri burjuvaziye karşı ideolojik olarak silahlandırmalıdır.

Mao; “Sosyalizm mi kapitalizm mi galip gelecek belli değil” dedikten sonra, bu konuda görüşlerini şöyle açıklıyor:

Marksizm-Leninizm ile revizyonizm arasındaki mücadelede, hangisinin kazanacağı, hangisinin yenileceği henüz kesin değildir, revizyonizmin zafer kazanması ve bizim kaybetmemiz hayli mümkündür. Yenilgi ihtimalini kamuoyunun dikkatini çekmek için kullandık ve bunun revizyonizme karşı uyanıklığımızı yükseltmede, aynı zamanda revizyonizmi engelleme ve karşı çıkmada yardımcı olduğunu gördük..

“Aslında, iki sınıf arasındaki ve komünist parti içinde iki çizgi mücadele daima varolmuştur. Bunu hiç kimse reddedemez, materyalistler olarak bizler de reddetmemeliyiz.“ (5)

**Lenin’de bir çok defa;
“sosyalizm’de bir devrimin**

yetmeyeceğini..” ve sosyalizmin uzun tarihi bir süreci kapsayacağını ve iktidarı kaybetmiş burjuvazinin daha saldırgan bir şekilde sosyalizme karşı savaşaacağını ve kapitalizme geri dönüş tehlikesinin olabileceğini belirtmiştir.

Lenin ve Stalin’in öğrencisi olduğunu, Sovyet Devrimi’nden çok şey öğrendiklerini belirten Mao, sosyalizmde sınıf mücadelesinin sürekliliğine, “iki çizgi, iki yol, iki sınıf”ın varlığına sık sık işaret etmiştir. Oportünist ve revizyonistlerin iddialarının tersine, hayat Mao’yu doğrulamış, onun ML’e katkılarını daha da berraklaştırmıştır.

Sosyalizm’de burjuvaziyi dışarıda aramak, yani esas olarak emperyalist ülkelerin baskısında aramak ya da salt, sosyalist ülkelerde bastırılmış ve mülksüzleştirilmiş burjuvaziyi aramak, önemli bir yanılıdır. Sosyalizm de burjuvazi bizzat partinin içindedir, yönetici organlardadır.

Daha önce de vurguladığımız gibi, “emeğine göre” dağılım ilkesi ve “burjuva hakkı” olgusu ortadan kaldırılmadan burjuvazi partinin içinde olacaktır. Bu, iradi bir olay olmaktan öte, nesnel ve kapitalizmden komünizme geçişte bir zorunluluktur.

Mao, BPKD içinde bir konuşmasında, kitlelere şöyle sesleniyor; **“Devrim yapıyorsunuz, burjuvazinin nerede olduğunu biliyor musunuz?”** ve kitlelere burjuvazinin nerede olduğunu, nereye saldırmaları gerektiğine şöyle işaret eder:

“O, KP’nin içindedir.”

Mao’nun “burjuvazi KP’nin içindedir” belirlemesi, sıradan bir belirleme olmayıp, UKH için yeni bir ışık, sosyalizmde burjuvaziyi nerede aramaları gerektiğinin bir kılavuzudur. Lenin’in bu denli açık olarak bu

konuyu ele alamaması çok doğal. Çünkü o güne kadar yaşanan bir deneyim değildi.

Enver Hoca revizyonisti ise, Mao’nun bu belirlemesini reddetmiş, burjuvazinin “dışarıda olduğunda” diyerek, proletaryanın hedefini yanıltmaya çalışarak, Troçkistlerle aynı kulvarda koşuşturmuştur.

Sosyalist toplumda yeni burjuvazi, “sosyalist” kılıflı bir burjuvazidir. Açıktan kapitalizmi savunmaz, sosyalizm düşmanlığı yapmaz. Bütün yaptıklarını “sosyalizm adına” yaptıklarını söylerler. Burjuvazi, KP’nin içine girerek orada karşı-devrimci düşüncelerini, sosyalizm kılıfı altında piyasaya sürer, sosyalizmi revize etmek için yoğun çaba harcar, özellikle de kitlelerin geri düşüncelerine hitap ederler.

Öte yandan yıllardır KP içinde burjuvaziye karşı mücadele eden kadrolar da iktidara gelince değişim gösterirler.

Mao’nun deyimiyle; “iktidarın nimetlerinden” en iyi şekilde yararlanma yolunu tutarlar. Yıllarca KP saflarında burjuvaziye karşı özverili bir şekilde mücadele eden, kitleler ve parti içinde büyük prestij kazanan kadroların bir çoğu, bu “otoritelerini” iktidara gelince, kendi kişisel çıkarları için kullanabilirler.

Fakat Mao, kadrolar içinde bu tür eğilim olabileceğine çok önceden işaret etmiştir.

“Zaferden sonra partide şu tür eğilimler güçlenebilir; ... kibir, kişisel kahramanlık havası, atalet..., zevk içinde yaşamak... zafer kazanmış bir güç olduğumuzdan halk bize sevgiyle yaklaşacak, burjuvazi sırtımızı sıvazlayarak sahte övgüler dizecek... bunlar saflarımızdaki zayıf iradeli unsurları etkileyecektir.” (6)

Enver Hoca revizyonist döneği ve benzeri revizyonistler, sosyalizmin esas düşmanlarını ve yıkıcılarını “dışta” ararken, Mao, sosyalizmin düşmanlarının partinin içinde olduğunu önemle ve özellikle sık sık vurguluyor proletarya hedef şaşır-tanları sert bir şekilde eleştiriyordu.

Mao, SBKP'nin yozlaşması ve burjuvalaşmasından sonra, sosyalizmde sınıf mücadelesinin önemine, **“şekere bulanmış mermilerin, gerçek mermilerden daha tehlikeli”** oluşuna sürekli dikkat çekti. Bu nedenle de sosyalizmde, kitlelerin parti içindeki burjuvaziye karşı silahlandırılmasını, bizzat bu mücadelenin parti önderliğinde kitleler tarafından verilmesini temel bir sorun olarak gördü.

Hatta Mao, eğer parti bir bütün olarak yozlaştıysa, kitlelerin yozlaşan partiye karşı da ayaklanmasını istedi. Kitleler ideolojik olarak Marksist-Leninist-

Maoist bilimle silahlanmadan sağcıların kolayca iktidarı ele geçirebileceğini, ÇKP'nin akıbetinin de SBKP'den pek farklı olmayacağını Mao görmüştü.

Sosyalizmde, sınıf mücadelesine yaklaşım farklılıkları elbette yeni değildi. Stalin daha 1936'da şöyle söylüyordu;

“Bu değişimler (Sovyetler'deki gelişmeler kast ediliyor.bn.) neyi gösterir, neye tanıklık eder? İlk olarak, işçi sınıfı ile köylülük arasında, aynı şekilde bu sınıflar ile aydınlar arasında sınır çizgisinin silindiğini, eski sınıf tekelciliğinin yok olduğunu gösterir. Bu demektir ki, bu toplumsal gruplar arasında mesafe git gide azalıyor. İkinci olarak, bu değişimler, bu toplumsal gruplar arasındaki ekonomik çelişkilerin yok olduğunu, silindiğini gösterir.” (7)

Stalin, Mao'nun tersine, sosyalist toplumda ekonomik ve politik -daha 1936'da- “farklılıkların” ortadan kalk-

tığını söylerken, önemli bir yanlışta içindeydi. Bu yanlış anlayış, parti içindeki burjuvazinin görülmemesine yol açtığı gibi, kitlelerin parti içindeki burjuvalara karşı uyanıklığını ve mücadelesini de engelliyordu.

Stalin yoldaşın bu yanlış anlayışını kendine temel edinen bir zamanların ML Enver Hoca'sı, bu yanlış anlayışları daha da sistemleştirerek revizyonizme saptamasına engel olamadı. Sosyalizmde, iki çizgi, iki yol anlayışını tamamiyle reddederek, Marksist-Leninist-Maoist bilimin özünü reddetti ve proletaryanın iktidarı aldıktan sonra burjuvaziye karşı uyanıklığını engelleyenlerden birisi olduğu gibi, giderayak dogmatik, troçkist ve inkarcı bir pozisyona düşerek beraberinde Mao'yu ve BPKD'ni reddetti.

Sosyalist ülkelerde kitlelerin burjuvaziye karşı ayaklandırılması yerine, saray darbeciliğini savundu ve uyguladı.

Böylece, Kruşçev revizyonizmine karşı mücadele adı altında onunla aynı çizgiye düştü.

Stalin'in, “sosyalizmde sınıflar ve sınıf mücadelesine” yaklaşımındaki yanlışlığı, Kruşçev revizyonizminin kolayca iktidara gelişinin teorik temellerini oluşturduğu gibi, Kruşçev revizyonizmine karşı UKH içinde - ÇKP ve AEP hariç-mücadelenin olmaması, hemen modern reviz-

yonizme teslim olunması ve aynı zamanda, SBKP'nin modern revizyonist bir parti oluşu ve süreç içinde SSCB'nin sosyal emperyalizme dönüşmesi, ve diğer "KP" ler tarafından görülmeyip, uzun süre; "sosyalizmden geriye dönüş olmaz" tezinin savunulmasının kökleri, Stalin'in yukarıda aktardığımız tezinde yatmaktadır.

Okuyucunun affına sığınaarak, Mao'dan sosyalizmde sınıf ve sınıf mücadeleleri konusunda uzun bir alıntı aktaracağız. Çünkü bu konu, hala UKH'in temel sorunlarından biridir. Bu sorun teorik olarak çözülemeden, proletaryanın yeni kazanımları olmayacağı gibi, BPKD'nin kazanımları da kavranamaz.

"... sosyalist ülkelerde sınıflar var mıdır? Sınıf mücadelesi var mıdır? Şimdi sosyalist ülkelerde sınıfların var olduğunu ve sınıf mücadelesinin de şüphesiz var olduğunu kesinlikle söyleyebiliriz,. Lenin şöyle demişti: Devrimin zaferinden sonra, uluslararası alanda burjuvazi var olduğu için, ülke içinde burjuva kalıntıları var olduğu için, küçük burjuvazi var olduğu ve sürekli olarak burjuvaziye yarattığı için, ülke içinde devrilmiş olan sınıflar, gelecekte uzun bir zaman için varlıklarını sürdürecekler ve hatta geri dönüş girişiminde bulunabileceklerdir.

Avrupa'da, İngiltere ve Fransa gibi ülkelerde burjuva devrimlerinin birçok inişi ve çıkışı oldu. Feodalizmin yıkılmasından sonra, birçok geri dönüş ve tarihi zigzag meydana geldi. Böyle geri dönüşler sosyalist ülkelerde de mümkündür. Bunun bir örneği, işçilerin ve köylülerin ülkesi olmaktan çıkıp, gerici milliyetçi unsurlar tarafından idare edilen bir ülke haline dönüşerek niteliğini değiştiren ve revizyonist olan **Yugoslav-**

ya'dır. Ülkemizde bu konuyu gerçekten derinlemesine kavramalı ve incelemeliyiz.. Sınıfların uzun zaman var olmaya devam edeceğini kabul etmeliyiz. Ayrıca sınıf mücadelesinin de var olduğunu onaylamalı ve gerici sınıfların geri dönmesinin mümkün olduğunu kabul etmeliyiz." (8)

Bugün, UKH'in Mao Zedung ve BPKD'den öğreneceği çok şey vardır. BPKD'i, sosyalist ülkede, kitlelerin burjuvaziye karşı nasıl ayaklandırılması gerektiğini, kitlelerin böyle bir mücadele içinde nasıl bilinçlendiğini, aynı zamanda, parti içindeki burjuvazinin nasıl kılıktan kılığa girdiğini, kendini gizlemek için nasıl sahte bir şekilde MLM "kesildiğini" gösterdiği gibi, kitlelerin harekete geçirilmeden sosyalizmin ayakta tutulamayacağını da göstermiştir.

BPKD, enternasyonal proletaryaya, sosyalizmde sınıf mücadelesinin alabildiğine keskinliğini, parti içindeki burjuvazinin kolay kolay pes etmediğini de göstermiş, buna karşı **en etkili silahın, kitlelerin sürekli uyanıklığından ve mücadelesinden geçtiğini de öğretmiştir.**

BPKD'nin en önemli öğretisi, hiç kuşkusuz, proletaryanın kendi partisi olan KP'ne karşı, onun yozlaşması durumunda ayağa kalkmasının zorunlu ve sosyalizmi korumak ve geliştirmek için mücadele etmesinin gerekliliğini, aynı zamanda sosyalizmi daha ileri taşımak için bir kültür devriminin yetmediğini, **komünizme ulaşana kadar onlarca kültür devriminin gerekliliğini ortaya koymuştur.**

Gelinen aşamada, sosyalist ülkelerdeki sınıf mücadeleleri ve geriye dönüşler dikkate alındığında, sosyalist bir ülkede komünizme ulaşana kadar sayısız

kültür devriminin gerekliliği tartışma götürmez bir şekilde açıktır. İçinde bulunduğumuz konjonktürde, kapitalizmin ayakta durduğu ve hala güçlü olduğu bir koşulda, sosyalist bir ülkenin yaşaması, kapitalizme karşı direnmesi, kendi halkının ve özellikle de proletaryanın sürekli uyanıklığından geçecektir.

Elbette, bin yılların köhnemiş kültürü altında ezilen ve onu hala bağrında taşıyan ezilen yığınların, tarihin bu kötü mirasını üzerlerinden atmaları, kitlelerin defalarca devrimci ayaklanmaları ve ona karşı mücadele etmeleriyle olacaktır. Karamsar olmaya hiç gerek yok. Kapitalizmin 500 yıllık bir geçmişi var. Burjuvazi, feodalizmden iktidarı alana kadar, feodalizm karşısında defalarca yenilgiye uğradı, sonunda feodalizm yenildi. Tabi ki, gelişen kapitalizm karşısında feodal güçlerin daha fazla iktidarda kalması olanaksızdı.

Sosyalizmin ise geçmişi, deneyimi daha yeni. Proletarya, Ekim Devrimi ile burjuvaziye karşı ilk kesin zaferini elde etti, peşinden İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı döneminde bir çok ülke ile Çin devrimi bu zaferin devamı oldu. Proletarya bu zaferini uzun süre sürdüremedi, proletaryanın kaleleri birer birer düştü, burjuvazi kaybettiği kalelerini tekrar geri aldı. Bir sistemden diğer sisteme geçerken, yeni sistemin eski sisteme karşı mücadelesinde yenilgiler ve zaferler içiçedir.

Proletaryanın burjuvaziye karşı bu ilk ciddi ve ağır yenilgisi, proleter devrimlere karşı genel bir güvensizliğe, proletarya cephesinin zayıflamasına ve emperyalist burjuva cephesinin güçlenmesine neden olduysa da, bu proletarya açısından geçici bir yenilgidir. Proletarya onlar-

ca devrim ile eskiyi alt edip yeni kuracaktır. Kapitalizmden komünizme giden yolda insanlığı zorlu bir mücadelenin beklemesi bundandır. BPKD’i, bunlardan sadece biri, Mao’nun deyimi ile, “uzun yürüyüşün ilk basamağı”dır.

BPKD’leri; proletaryanın kendi sistemini yaratma, burjuvaziye yeryüzünden silme, “herkesten yeteneğine ve herkese emeğine göre” ilkesinin yerine, “herkesten yeteneğine ve herkese gereksinimine göre” ilkesinin gerçekleştirilmesi, insanın özleştirilmesi, insanlığın sırtında bir kambur gibi duran iş bölümü denen illetin atılması için bir zorunluluktur. Tarih, bundan sonra da daha çok BPKD’lerine tanık olacaktır.

1871 Paris Komünü, proletarya önderliğinde yeni devrimlere yol açtı. BPKD’i de sosyalizmin pekiştirilmesi ve geriye dönüşlerin engellenmesi için, dünya proletaryasına zengin deneyimler kazandırmıştır.

Troçkistler, sosyalizmde geriye dönüşü, genelde devrimin yapıldığı ülkelerin yoksul olmasına bağlıyorlar. Troçki, Revolution Betrayet (İhanete Uğramış Devrim) adlı kitabında şunları söylüyor:

“İşçilerin hareketini engelleyen burjuva eğilimler, proleter devriminden sonra da ortaya çıkacaktır. Fakat, devrimin olduğu toplum ne kadar yoksulsa bu kanun o kadar geçerlidir. Bürokratik eğilimlerin aldığı biçimler daha şiddetli olacak, sosyalizmin gelişmesi daha fazla tehlikeye girecektir.” (9)

Troçki ve bazı revizyonist akımlar ve son yılların “elveda proletarya”cıları, proleter devrimi imkansız kılmak, emperyalizmin en zayıf halkalarında devrimi engellemek için, kılıftan kılıfa girerek, özü burjuva

teorileri olan zırvalıklarıyla, proletaryanın önüne dikilmeye çalıştılar.

1970 ortalarından 1980 sonlarına kadar “elveda proletaryacı” adı verilen “Eurokomünist” akımı, özellikle Avrupa’nın emperyalist ülkelerinde ortaya çıkan revizyonist akım; **“burjuvazinin proletaryaya gereksinimi kalmadığı, teknolojinin gelişmesiyle birlikte, burjuvazinin robotlarla çalıştığı, proletarya sınıfının ortadan kalkmaya başladığı, bu nedenle burjuva-proletarya çelişmesinin de kalktığı” yollu anti-bilimsel ve kapitalist ekonomiden zerrece bir şey anlamayan, özünde ise, burjuvazinin sömürü olmadan, artı-değer elde etmeden varolabileceğini ileri sürecek denli beyinsizleştiler.**

Bu teorinin amacı; proletaryanın burjuvaziye karşı bütünüyle teslim olması, “burjuvaziye ses çıkarmayın, sizin yerinize robotları çalıştırın” yolu demagojilerle, işçileri uysallığa itmeyi hedefleyen bir başka burjuva cephesiydi.

Bugün bu tür teorik saçmalıklar pek görülme de, bütünüyle ortadan kalktığı söylenemez.

Burjuvazi, proletaryaya karşı mücadelesinde, “komünist teoriler” adı altında durmadan yeni yeni revizyonist teoriler üretmeye devam edecektir. Proletaryanın mücadele hedefini saptırmak, kendi siyasal iktidarını korumak için, bütün zehirli oklarını kullanmaktan vazgeçmeyecektir.

Aslında, Troçkist olmamakla birlikte, ama burjuva özleriyle aynı yere varan Liu Şao-Şi de, Çin’de, Demokratik Halk Devrimi’nden sosyalizme geçmeye karşı çıkmıştı, daha sonra da bu revizyonist çizgisi onu, sosya-

lizmi yıkma mücadelesine kadar götürdü.

Yoksul ülkelerdeki devrimlerle zengin ülkelerdeki devrimler arasında fark olsa da, sosyalizm kurulduktan sonra, sınıf mücadelesinin her iki tip ülkede sürmesi kaçınılmazdır. Zengin ülkelerde gerçekleştirilecek bir devrimle, devrimden sonra bu ülkede burjuvazinin olmayacağını söylemek, eşitsizliklerin kalkacağını iddia etmek ya da parti içinde burjuva eğilimlerin, yoksul ülkeye göre daha az olacağını söylemek, Marksist sınıf bilimini inkar etmenin yanı sıra, sınıf ve sınıflar mücadelesi bilimini revize etmek demektir.

Yoksul ülkelere oranla, zengin ülkelerde burjuva eğilimlerin artacağını ve buradaki sınıf mücadelesinin daha keskin olacağını söylemek subjektif bir öngörü olmayacaktır. Lenin; **“Küçük üretim sürekli olarak, her gün, her dakika ve her an kitlesel ölçekte olarak kapitalizmi ve burjuvaziye doğurur.”** Mao Zedung bu saptanmaya bir ekleme yapmıştı. “Bu süreç işçi sınıfı ve parti üyeleri arasında da işlemektedir. **Hem proletarya saflarında, hem de devlet organlarının çalışmaları arasında burjuva yaşam tarzını sürdüren insanlar vardır.”** (10)

Sosyalizm altında “neden yeni yeni kültür devrimlerine gerek var?” sorusuna yanıt bu olsa gerek. Çin’de yeni burjuvazi; “Kültür Devrimine gerek yok” diyordu. Her şeyin iyi gittiğini, kültür devriminin kargaşa yaratacağını söylüyordu. Mao ise, onlara şu yanıtı veriyordu: “İleriye gitmek için her zaman devrime gerek var, ayrıca kitlelerin sokaklara dökülmesinden korkmayın.”

Devam edecek

Uluslararası gelişmeler ve işçi hareketi

“Yavaş yavaş ortaya çıkan kriz politikaları neoliberalizm olarak adlandırıldı. Neoliberal yönetimler özellikle 1980’lerde pek çok ülkede iş başına getirildiler. Bunların politikalarının başında para ile ekonominin kontrolü geliyordu. Çünkü yeni değerlendirme alanları arayan sermaye tüm dünyada finans piyasalarını güçlendirmeye başlamış sermaye içinde para-sermayenin gücü artmıştı.”

1960’ların sonunda krize giren dünya emperyalist-kapitalist sistemi, 1970’lerde yeni bir iş bölümü ve sermaye birikim biçimini hayata geçirmeye başladı.

İkinci paylaşım savaşından krize kadar süren büyüme döneminde emperyalist ülkelerdeki emekçiler, görece yüksek ücretler ve sosyal güvenlik imkanları ile hem mücadele dışına çıkarken hem de aldıkları ücretler ile sokuldukları tüketim çılgınlığı sonucu sistemin daha iyi işlemesine de yol açmışlardı. Buralarda emekçilerin yükselen mücadelesine ve savaşın ardından bütün dünyada yükselen sosyalizmin baskısına sermaye sınıfı, emekçilerin ağzına “sosyal devlet” adında bir parmak bal çalarak yanıt vermişti. Bu sayede yeni kurduğu sermaye birikim modelinin de iyi işlemesini sağlamıştır. Bu büyüme döneminde emekçiler büyük ölçekli fabrikalarda çoğunlukla bantlı sistemlerde çalışı-

yorlardı. Çoğu niteliği düşük denebilecek işlerde ve birbirlerine oldukça benzer koşullarda çalışıyorlardı. Bu fabrikalarda büyük sayılarda üretilen az çeşitli mallar yine emekçiler tarafından kapşılıyordu.

Gümrük duvarlarıyla korunan geri ülkelerde de daha düşük teknoloji ve daha küçük eski fabrikalar yerli işbirlikçi sermaye ile birlikte kuruldu. Benzer biçimde buralarda da emperyalist ülkelerdeki kadar olmasa da bazı sosyal devlet uygulamaları görülüyor, fabrikalarda ve kamu işyerlerinde çalışan emekçiler aynı zamanda birer tüketici olarak sistemin çarkının dönmesine yol açıyorlardı. Fordizm denen bu emek süreci, 1970’lerin sonlarında kar oranlarında görülen düşme ile birlikte yavaş yavaş yerini bir başka sürece bıraktı.

Kriz kendini üretimde ve pazarda gösterdi. Fordist sistemle yapılan üretime yapılan yatırım-

lar yeterli verimlilik dolayısıyla karlılık (tabii sömürü oranı) artışı sağlamıyordu. Talepte daralma görülmeye başladı ve daha çeşitli mal istekleri ortaya çıktı. Fordist emek süreci döneminde olağanüstü büyüyen sermaye, yeni değerlendirme alanları aramaya başladı ve yeni bir uluslararası iş bölümü kavramı öne çıktı.

Bu dönemin hemen başında görülen ayırıcı ilk üretim özellikleri:

1- Yerini değiştirme (Dislokasyon): Emperyalist ülkelere yeni teknolojik yatırımlara önem verilirken eski teknoloji üretimleri geri ülkelere doğru kaydırıldı. Buralarda hızla proleterleşen kitleler ucuz emek gücü yığınları oluşturuyordu. Böylece karlılığı düşen, kirli ve hantal sanayi sistemi merkez ülkelere doğru çevre ülkelere doğru yöneldi. Bu tür sanayi, teknoloji açısından geri olduğu için verimli değildi, aynı zamanda ya-

rattığı kirlilik emperyalist ülkelere daha fazlaya mal oluyordu. Geri ülkelerde iş bulmak için kıvranan kitleler hem çok ucuz çalıştırılırken hem de istihdam yaratmak isteyen bu devletlerden teşvikler alınmaya başlandı. Bu geri ülkelerde çevreyi kirleten tesisler fazla sorun da yaratıyordu.

2- Parçalarına ayırma ve merkezi dağıtma (Segmantasyon ve desantralizasyon): Üretim süreci parçalanarak bir malın değişik parçalarının ve montajının ayrı ayrı işyerlerinde yapılması sağlandı. Böylece merkezi büyük fabrikalar küçültülürken üretimin bir çok kısmı çeşitli ülkelerdeki iş yerlerinde üretilir hale geldi. Böylece geri ülkelerde üretimin vasıfsız iş gücü gerektiren işleri yapılmaya başlandı. Bu ülkelerde oluşturulan serbest ihracat bölgeleri bu tip işyerlerinin yoğunlaştığı yerler oldu. Serbest bölgelerde emekçilerin üzerinde tam bir baskı kurulurken, yabancı sermayeye vergi almama, ucuz arazi verme vb. bir çok avantaj sunuldu. Yeni değerlendirme alanları arayan sermaye, önceki dönemde bir kısmını kamunun yaptığı temel ihtiyaç üretimi (yiyecek, giyecek vb.), sanayi temel maddeleri (çelik, çimento), alt yapı hizmetleri (enerji, ulaşım vb.) ve kamu hizmetleri (eğitim, sağlık) özelleştirilerek mülkiyeti doğrudan sermayeye geçmeye başladı. Yeni sermaye birikim modelinde artık sosyal devlete ihtiyaç kalmamıştı. Bunun yerine tepkileri yavaş yavaş ortaya çıkabilecek emekçilere karşı, devletler yeniden yapılanmaya başladı. Tasfiye edilen kamu hizmetleri ve sosyal güvenlik şemsiyesi yerine polis-asker güçlendirildi.

Yavaş yavaş ortaya çıkan kriz politikaları neoliberalizm olarak adlandırıldı. Neoliberal yönetimler özellikle 1980'lerde pek çok ülkede iş başına getiril-

diler. Bunların politikalarının başında para ile ekonominin kontrolü geliyordu. Çünkü yeni değerlendirme alanları arayan sermaye tüm dünyada finans piya-

“Emekçilerin hakları, doğal çevre, sosyal devletin son kırıntıları vb. her şey şirketlerin yatırımlarını korumak için feda ediliyordu. Bunun hukuğunu oluşturmak için uluslararası tahkim MAI taslağının yaklaşık üçte birini oluşturmaktadır.

salarını güçlendirmeye başlamış sermaye içinde para-sermayenin gücü artmıştı. Bir taraftan da yer değiştirme ve parçalanma ile geri ülkelere giden sermayenin hem dolaşımının hem de karların transferinin kolaylıkla yapılması gerekiyordu. Yeni yönetimler finans piyasalarını son derece serbestleştirerek sermaye dolaşımının önünü açtılar. Bunu sağlayacak teknolojik alt yapıyı ise bilgisayar ve iletişim alanında yapılan yatırımların sonucu olan gelişmeler sağladı. Bilgisayar alanında ortaya çıkan yenilikler, üretime otomasyon olarak uygulandı. Öncelikle mevcut emek süreci koşullarında maliyetleri düşürmek için yapılan değişiklikler giderek emek sürecini de etkilemeye başladı. Böylece üretimde çeşitlilik yaratabilecek bir esneklik daha kolay uygulamaya başladı. Buna uygun işgücü de oluşturulmaktaydı. Özgün koşullarda ve öteden beri talep çeşitliliğine göre organize olmuş Japonya bu konuda deneyim

sağladı. Önceki dönemde olduğu gibi tek bir işle uğraşan bir birine benzeyen işçiler yerine bir çok işle uğraşan ve üretimin sorunlarına kafa yoran bir işçi tipi ortaya çıktı. Ama bu, merkezi ve kritik işletmeler için geçerliydi ve bu işçilerin bir kısmı diğer yan sanayi işçilerine göre daha yüksek ücret alabiliyorlardı. Bu işletmelerde işçilerin ücretlerinin, çalışma saatlerinin ve çalışma yerlerinin esnek olması sermaye tarafından dayatıldı. Böylece işçiler arasında ücret farklılıkları yaratarak işçilerin kolektif hareket etme yetenekleri azaltıldı. Patronun istediği zamanlarda çalışma ve çalışılan süre kadar ücret alma gündeme geldi. Böyle bir çalışma sistemi Fordist sistemdeki koşullara ve tek tip işçiye göre örgütlenmiş sendikaları aşındırmaya başladı. Bunların pek çoğu ücret sendikacılığı yapıyordu. Bu tip sendikacılık eski dönemde sistemin de işine geliyordu. Ama artık sistem açısından ayak bağı olan sendikaları bastırma sürecini hızlandırmak ve esnek çalışmayı hayata geçirmek için devletler çalışma koşullarını kuralızsızlaştırmaya giriştiler. Özelleştirmelerle, örgütsüzleştirme yolunda önemli katkılar sağladılar. Dernek ya da personel müdürlüğü gibi çalışacak işyeri sendikaları oluşturmak için işçiler zorlandı.

Yine de merkezi ve kritik işyerlerinde çalışan ve çekirdek işçi diye anılanlar daha şanslıydılar. Çünkü, üretimin parçalanması sonucu çevre işyerlerinde çalışanlar, yoğun biçimde sayısal esnekliğe tabiydiler. Yani patronlar, küçük ölçekli bu işyerlerinde çalışan işçileri işe alma/çıkarma serbestliğini kazandılar. İş olduğunda çalışan, iş olmayınca işten çıkartılan bir iş gücü ortaya çıktı. Üretimin parçalanması ve iş yerlerinin çeşitli ülkelere dağıtılması işçilerin sadece ulusal sınırlar içinde örgüt-

lenmesini ayrıca zorlaştırdı.

Bazı sanayi kollarının çevreye doğru kaydırılması ve enerji alanında da düzenlemeleri gündeme getirdi. Çünkü, bu tip sanayi yoğun enerji gerektiriyordu. Nükleer veya termik santral gibi eski teknoloji enerji tesislerinin de çevreye kaydırılması söz konusu oldu. Ama bu pahalı tesisleri kurup işletecek tekeller, karlarını garanti altına almak istiyorlardı. Emekçilerin hak mücadelesi ya da doğaya verilen zararlar nedeniyle bu karlar riske atılamazdı. Uluslararası tahkim mekanizması bu sorunu çözecek biçimde öne sürüldü. Artık şirketler, bu kurulların hüküm verdiği tazminatlarla uğradıkları zararları karşılayabileceklerdi. Tahkim kurullarını Dünya Bankası, Uluslararası Ticaret Odası gibi emperyalist sermayenin öz örgütleri atadığına göre sonuçları tahmin etmek zor değil.

1990'lı yıllara gelindiğinde birbirleriyle birleşerek ulusötesi olma yoluna giren en büyük sermaye kesimi bir yandan da daha küçükleri yutma eğilimine girmişti. 1947'den itibaren GATT adıyla kurulmaya çalışılan Dünya Ticaret Sistemi 1994'te önemli bir aşamaya geldi. Uru-

guay'a Round denen ve 8 yıl süren görüşmelerin ardından, bir dizi uluslararası anlaşmayı imzalatan emperyalistler, bu anlaşmaları uygulayacak ve geliştirecek olan Dünya Ticaret Örgütü'nü de kurdu.

Dünya Ticaret Örgütü (WTO), dünyanın hemen tüm ülkelerinin (135 ülke) üye olduğu bir yapıdır. Gümrüklerin kademel olarak indirilmesini ve dünya ticaretini denetlemektedir. IMF (Uluslararası Para Fonu) tarafından borç şantajı ile emekçilere karşı her türlü politika geri ülkelerde uygulanırken, Dünya Ticaret Örgütü eliyle ticaret alanında emperyalizmin yeni yasaları koyulup hayata geçiriliyor. Bu aşamada üretim ve hizmet alanındaki yatırımların korunması konusu açıkta kalmıştı. Emperyalist tekeller artık karlarını her türlü engelden uzak elde etmek istiyorlar ve sömürde sınır tanımıyorlardı. OECD (Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü) bu politikaların pişirildiği yer oldu. OECD çoğunluğu emperyalist 29 üyeden oluşmaktadır ve bu yüzden zenginler klübü olarak adlandırılmaktadır. Burada iki buçuk yıl gizlice yürütülen görüşmelerde MAI (Çok Tarafli Yatırım Anlaşması) orta-

ya çıktı. Dünya kamuoyu, bu anlaşma taslağını öğrendiğinde büyük tepkiler ortaya çıktı ve MAI'ye "küresel sermayenin anayasası" adı verildi. Bu taslakta her şey tekellerin karlarını garanti altına alacak şekilde ayarlanmıştı. Aslında tek tek bazı yerlerde fiili olarak var olan durum bir dünya yasası haline getiriliyordu. Emekçilerin hakları, doğal çevre, sosyal devletin son kırıntıları vb. her şey şirketlerin yatırımlarını korumak için feda ediliyordu. Bunun hukukunu oluşturmak için uluslararası tahkim MAI taslağının yaklaşık üçte birini oluşturmaktadır. Emperyalistlerin bazı pazar paylaşım çelişkileri nedeniyle MAI'nin görüşülmesi 1998 Aralık'ında OECD'de durduruldu.

Emperyalist sistemin yeni döneminde devletin herhangi bir ekonomik faaliyette bulunması istenmemektedir. Eğitim, sağlık, sosyal güvenlik gibi sosyal devlet uygulamaları da tasfiye edilmekte olduğu için devlet mekanizması olarak sadece asker-polis örgütlenmesi kalmaktadır. Tek tek bazı ülkelerde uygulanmakta olan Düşük Yoğunluklu Savaş Konsepti küreselleşmektedir. Dünya devletleri, birkaç yüz dev

şirketten oluşan emperyalist sermayenin çıkarlarının bekçiliğini yapacak savaş aygıtları haline getirilmektedir.

Bütün bu gelişmelere bakıldığında işçi hareketinin de yapması gerekenler de ortaya çıkmaktadır. Emperyalistlere karşı uluslararası mücadele ve örgütlenme hedefini koymak bugün her zamankinden daha acil bir görev haline gelmiştir. Bu perspektifi hiç kaybetmeden Türkiye’de ki emekçilerin önce kendi mücadele birliğini de oluşturmaları gerekmektedir. Emperyalizmin bekçiliği görevine öteden beri çok hevesli bir devlet ve dünya sermayesi ile bütünleşmek için can atan bir sermaye, zaten emekçilerin birliğini ve tüm gücüyle kavgaya girişmesini ve dünyadaki diğer kardeşleriyle en ileri dayanışmasını her an zorlamaktadırlar.

EMPERYALİST KAPİTALİST SİSTEMİN YENİDEN YAPILANMASI

MÜLKİYET İLİŞKİLERİNDE

Tekelleşme bir üst boyuta ulaşmıştır. En büyük çok uluslu şirketler birbirlerini ve daha küçükleri büyük bir hızla yutararak, orta düzey ülkelerin Gayri Safi Milli Hasıla (GSMH)’larından daha büyük ekonomik devler haline gelmişlerdir. Her sektörde bir kaç şirket bütün bir sektörü denetleyebilmektedir. Bu şirketlerin sermayelerinin başta parasermaye biçiminde olmak üzere bütün dünyada serbestçe dolaşabildiği düzenlemeler yapılmıştır. Finans piyasaları kurularak sermaye yeni değerlendirme alanları oluşturmuştur. Kamu adına devlet tarafından yapılmakta olan üretim ve hizmet birimleri özelleştirmeler yoluyla doğrudan sermaye mülkiyetine geçmiştir.

ÜRETİMDE

Katma değeri yüksek sektör-

ler değişmiştir. Bilim, otomasyon, gen teknolojileri, ilaç ve malzeme teknolojileri alanındaki üretimlerin hem ekonomideki payı son derece artmış hem de katma değeri yüksek ve üretimi denetleyebilen sektörler olarak sistemin merkez ülkelerinde yoğunlaşmıştır. Tekstil, metalurji gibi geleneksel sanayi üretimi ise çevreye doğru kaymıştır. Üretim parçalanarak farklı işletmelere dağıtılmış, bu işletmeler de farklı ülkelerde konumlandırılmıştır. Tekeller üretimin merkezi organizasyonunu yaparak denetler hale gelmişlerdir. Fabrikalar, talep çeşitliliğini karşılayacak tarzda yapılandırılmış, kolaylıkla model değiştirecek tarzda esnekleştirilmiştir.

EMEK SÜRECİNDE

Sabit çalışma ve emek zamanı üzerinden değerlendirme sistemi, yok edilerek işgücü esnekleştirilmiştir. İş olduğunda çalışan ve çalıştığı sürece ücret alan iş güvencesiz bir işçi modeli yarı zamanlı çalışma, evde çalışma, taşeronlaştırma vb. pek çok tipik çalışma biçimleriyle örgüt-süzleştirilmiştir.

DEVLETLERİN YENİ ORGANİZASYONU

Fordist dönemde söz konusu olan sosyal devlet uygulaması yeni emek süreçlerine uygun olarak ortadan kaldırılarak sağlık, eğitim vb. kamu hizmetleri serbest piyasaya açılmıştır. Sosyal güvenlik sistemleri özelleştirilmiş giderek emeklilik sistemi sermaye açısından bir birikim alanı haline gelmiş, sağlık sistemi ise paralı hale gelmiştir. Devlet üretim ve hizmet vermekten çekilirken asker ve polis olası işçi hareketlerini zor yoluyla bastırmak üzere profesyonelce örgütlenmiştir. Kargaşa polisi (robocoplar) bütün dünyada tek tip olarak örgütlenmeye başlamıştır. Çeşitli uluslararası anlaş-

malarla devletin bu tekellerin bekçiliğini yapma yükümlülüğü kayıt altına alınmaya başlanmıştır. Bazı çıban başlarını hizaya getirmek üzere ise NATO yeni bir konsept ile genişletilmeye ve organize edilmeye başlanmıştır. Emperyalistler arası çelişkilerden kaynaklı olarak AB emperyalistleri de Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği (AGSK) adı altında bir Avrupa Ordusu kurma girişimleri içerisindedirler.

DİĞER TOPLUMSAL ALANLARDA

Sömürü yaşamın her alanında alabildiğince artmıştır. Özellikle çevre ülkelerde doğanın yok edilmesi had safhaya varmıştır. Tekeller kar için doğanın vahşice talanını serbest bırakarak uluslararası anlaşmalar oluşturmaktadır.

NE YAPILMALI?

İşçi hareketini yeniden ayağa kaldırmak için hem ulusal hem de uluslararası düzlemde emper-

“Bazı çıban başlarını hizaya getirmek üzere ise NATO yeni bir konsept ile genişletilmeye ve organize edilmeye başlanmıştır. Emperyalistler arası çelişkilerden kaynaklı olarak AB emperyalistleri de Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği (AGSK) adı altında bir Avrupa Ordusu kurma girişimleri içerisindedirler.”

yalizmin yeni eğilimlerini gözeterek çalışmak gerekiyor.

Özellikle emek sürecinin yeni organizasyonunda kitlesel çalışmanın azalması sınıfın örgütlenmesini zorlaştırmaktadır. Küçük işyerlerine dağılmış sürekli işsiz kalan ya da iş değiştiren işçiler dayanışma için dahi bir araya gelemiyorlar. İkinci bir kısıtlama, tipik çalışma koşulları nedeniyle oluşmaktadır. Örneğin, bir işyerinde toplu olarak yan yana çalışmak yerine, dağınık olarak evlerde çalışan işçilerin örgütlenmesi son derece zor olmaktadır.

Sınıf hareketinin ayağa kaldırılmasında önemli bir engeli de, sermayenin ideolojik hegemonyası oluşturmaktadır. İşçi sınıfı ideolojisinin sonucu olarak ortaya çıkan sosyalist deneyimlerde yaşanan yenilgiler, bu ideolojik hegemonyaya yardımcı olmaktadır.

Benzer bir kısıtlama da uluslararası işçi hareketinin geliştirilmesinde görülmektedir. Komünist bir dünyanın kurulacağı yolundaki umudun, kitlelerin nezdinde azalması, genel olarak işçi mücadelesini de yavaşlatmıştır.

Sermaye dolaşımının serbestleşmesi, kolaylaşması sonucunda sermaye başka ülkelerdeki işçi ücretlerinin düşüklüğünü göstererek işçi sınıfına baskı yapabilmektedir. Fabrikaların başka ülkelere taşınması ve işsizlik tehditi sürekli olarak gündemde kalmaktadır. Bu da işçilerin uluslararası dayanışmasını engelleyen bir parametre olmaktadır.

dır.

Fordist dönemde tek tip ve kitlesel çalışılan fabrikalara göre organize olmuş, ücret sendikaları yeni koşullara uyum sağlayamayarak erimektedirler.

Bu koşullar-

da işçi hareketi ulusal ölçekte emek sermaye çelişkisi dışındaki tüm ayrımları gidererek ortak örgütlenme ile ayağa kalkabilir. Aynı zamanda toplumsal dönüşümün öncüsü ve öznesi olacak olan bir işçi sınıfı, toplumsal tüm sorunlara da duyarlı olmak zorundadır. Her türlü sömürü ilişkisine karşı bu öncü rolü ile mücadele etmek durumundadır. Karşısındaki sınıfın dünyayı yok etmeye giden pervasızlığına yaşamı savunarak karşı durulacaktır.

Yeni koşullarda belirli aralıklarla işsiz kalan, sektör ya da meslek değiştiren, iş olan bölgelere taşınan işçi toplulukları, sadece çalıştıkları işyerinde değil

tüm yaşam alanlarında ve tüm sorunları ile harmanlanarak örgütlenebilirler. Bu açıdan bölgesel örgütlenmeler ev örgütlenmelerini de kapsayabilmesi açısından önem kazanmaktadır.

Dünyanın pek çok ülkesinde mutlak birer zor aygıtı olarak örgütlenen devletlere

karşı yeni örgütlenmeler de o ölçüde yaygın bir savunma mekanizması ile donanmak zorunda kalacaklardır. İşçi militisleri yeni koşullarda çok daha güncel hale gelmektedir.

Üretimin parçalanması ve uluslararası planda yer değiştirmesi uluslararası

işçi örgütlenmesini daha da yıkıcı hale getirmektedir. Bu sadece siyasi açıdan değil, aynı zamanda basit ekonomik-demokratik hakların kazanımı için bile zorunlu hale gelmiştir. Tekellerin denetlediği iş yerlerinde uluslararası ölçekte işçi iletişim ağları kurmak ve bunları iş kolları temelinde genişletmek ilk adım olacaktır.

Uluslararası dayanışma grevlerinin örgütlenmesi işçi hareketinin ayağa kaldırılmasında bir dönüm noktası olacaktır. Emperyalist kuruluşlara karşı ilan edilen protesto günlerine ulusal ölçekte işçi hareketlerini katabilmek ortak mücadele ruhu oluşturmaya hizmet edecektir.

DEVİRİM YOLUNDA

işçi-köylü

BİZ HALKIZ, GELECEK ELLERİMİZDEDİR!

OKU-OKUT!

ABONE OL!

ABONE BUL!

**YENİ DEMOKRAT
GENÇLİK**

BELGELERLE TKP/ML-3

RÜZGAR BİZDEN YANA ESİYOR

HAZIRLANIYOR

“Dolayısıyla, proleter ideolojinin inşa edilmesi için burjuva ideolojinin yıkılması gerekir. Yıkım olmadan yapım olamaz. Geleneğin, eski fikirlerin ve ideolojik sapmaların ölü yükü ağırdır, bu şeyler barışçıl bir şekilde ölüp gitmezler. Dolayısıyla insanın kendi kendisini dönüştürmesi muazzam çaba gerektirir. İnsanlar, özellikle de gerçeği proletarya ve halkın hizmetinde değiştirmeyi hedeflediklerinde, dalgın ve düşünceli değil, pratiktirler.”